

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Göteborgs universitets
årsredovisning 2022

Göteborgs universitet

Universitetsplatsen 1, Box 100, 405 30 Göteborg

www.gu.se

Produktion: Göteborgs universitet

Grafisk form: Cordovan Communication

Tryck: Nya BrandFactory AB

Omslag: Kicki Edgren, Göteborgs universitet

Foto: Johan Wingborg s. 5, 12, 38, Natalie Greppi s. 52

Innehålls- förteckning

- 4 Rektors inledning**
- 7 Året i siffror**
- 8 Om Göteborgs universitet**
 - 9 Om årsredovisningen
 - 10 Göteborgs universitets organisation
- 14 Utbildning och forskning av högsta kvalitet**
 - Utbildning*
 - 15 Universitetets utbildningsutbud
 - 22 Utbildning på forskarnivå
 - 24 Pedagogisk utveckling och akademiskt språk
 - 26 Kvalitet, jämställdhet och inflytande
 - 29 Internationalisering
 - Forskning*
 - 31 Kvalitetssäkrad forskning
 - 33 Forskningsbidrag
 - 35 Forskningsinfrastruktur
 - 36 Vetenskapliga publikationer
- 40 Hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling**
 - 41 Omvärldsrelationer och samverkan
 - 42 Internationell samverkan
 - 43 Samverkan i utbildningen
 - 45 Samverkan i forskningen
 - 47 Hållbar utveckling
 - 48 Hållbarhet i utbildningen
 - 49 Forskning för hållbar utveckling
 - 50 Klimatpåverkan
- 54 Sammanhållen organisation, attraktiv arbetsplats och studiemiljö**
 - 55 Styrning och organisation
 - 56 Universitetets anställda
 - 58 Kompetensförsörjning
 - 60 Hållbart arbets- och studieliv
 - 63 Fysiska och digitala miljöer
- 64 Övriga återrapporteringskrav**
 - 64 Återrapporteringskrav 2022
 - 66 Utbildning
 - 76 Forskning
 - 78 Universitetsövergripande
- 82 Ekonomisk utveckling och finansiell redovisning**
 - 83 Ekonomiskt resultat och utveckling
 - 85 Ekonomisk ställning
 - 87 Utbildning
 - 87 Forskning
 - 88 Donationsmedel
 - 89 Resultaträkning
 - 90 Balansräkning
 - 92 Anslagsredovisning
 - 93 Redovisningsprinciper
 - 96 Noter
 - 106 Redovisning av takbelopp
- 108 Intern styrning och kontroll**
- 109 Väsentliga uppgifter**

Rektors inledning

Året har präglats av osäkerhet i omvärlden med krig i Ukraina, ökad inflation och kraftigt ökade kostnader. Inledningsvis behöll pandemin sitt grepp med fortsatta restriktioner och hemarbete. Nationellt kom påbud om att frysa institutionella samarbeten med Ryssland och Belarus och på hösten ett uppdrag om att spara el. I en föränderlig värld står lärosäten världen över för stabilitet och kontinuitet. Göteborgs universitet markerar sitt stöd, står upp för mänskliga rättigheter och fortsätter skapa och sprida ny kunskap i linje med vår vision om att vara ett universitet för världen.

Vid Göteborgs universitet har vi nu passerat halva perioden för de mål och strategier vi satt upp för 2021–2024, som en del av visionen. Inom samtliga universitetsgemensamma målområden har vi under året tagit viktiga kliv framåt exempelvis inom hållbar utveckling, kompetensförsörjning och fysiska och digitala miljöer.

Vid årets början var pandemin i högsta grad fortfarande närvarande. I möjligaste mån skulle statliga medarbetare arbeta hemma till och med den 14 februari. När restriktionerna lättade skulle två år av inställda högtider och ceremonier tas igen. Bland annat arrangerades två festliga doktorspromotioner, en på våren och en på hösten, och en extra stor professorsinstallation där nya professorer från tre år tillbaka installerades. Ingen önskar en pandemi men både medarbetare och studenter nyttjade den beklagliga situationen till att lära sig nytt, inte minst har kunskapsnivån när det gäller användning av digital teknik på kort tid höjts avsevärt. Även nya lärmiljöer har utvecklats, både digitala och fysiska.

En återkommande diskussion under året, nationellt och internationellt, har varit att värna den akademiska friheten. På flera håll i världen uppmärksammar företrädare för sektorn att det sker inskränkningar på olika plan och nationellt och internationellt höjs röster

för att mer behöver göras för att värna universitetens autonomi och frihet i forskning. Oron ute i världen kan i vissa fall ställa frågan på sin spets. När Ryssland invaderade Ukraina i februari agerade lärosätet blixtnsnabbt för att visa stöd och solidaritet, och att gå till praktisk handling. För att koordinera universitetets vilja att mildra effekterna av kriget tillsattes en särskild arbetsgrupp, vilket bland annat lett till en satsning för att ta emot ukrainska gästforskare. I verksamheten manifesterades ett starkt engagemang. De nationellt unika kurserna i ukrainska utökades snabbt. En nybörjarkurs fick exempelvis 410 sökande och vi fortsätter satsningen nästa år.

En annan alarmerande utveckling är den i Iran där inte minst studenter demonstrerar för frihet och demokrati. Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har uttryckt djup oro över situationen och Göteborgs universitet stämde in i fördömandet.

Ytterligare ett sätt för oss att värna den akademiska friheten manifesteras genom nätverket Scholars at Risk (SAR), vars svenska avdelning koordineras av Göteborgs universitet. SAR har av Vetenskapsrådet, Formas och Svenska Institutet fått sammanlagt tolv miljoner kronor i år för att stötta riskutsatta forskare. Det är ett viktigt bidrag till en betydelsefull verksamhet som skickar tydliga signaler till omvärlden.

” När Ryssland invaderade Ukraina i februari agerade lärosätet blixtnabbt för att visa stöd och solidaritet, och att gå till praktisk handling. ”

Alla den senaste tidens prövningar, med pandemi, krig och hög inflation, påverkar hela samhället. Samtliga svenska myndigheter har exempelvis blivit ålagda att spara energi, något som vi alla på Göteborgs universitet, från fastighetsägare till enskilda medarbetare och studenter, självklart tar på största allvar.

I en snabbt föränderlig värld kan det dock konstateras att universitetet står för kontinuitet och stabilitet. Vi visar en stark utveckling inom forskning och möter upp behovet av utbildning. Vi är samtidigt en tydlig röst som tolkar och förklarar skeenden i vår omvärld och som riktar ljuset mot samhällets utmaningar.

I hjärtat av vår verksamhet finns studenterna. En större händelse att notera är att nu finns återigen universitetets samtliga studentkårer samlade under Göteborgs universitets studentkårer (GUS), sedan Handelshögskolans i Göteborg studentkår (HHGS) vid årsskiftet 2022/2023 valde att åter träda in. Samarbetet skapar goda förutsättningar för studentinflytande, och möjligheten att framföra studenternas synpunkter med en samlad röst stärker studentrörelsens legitimitet och styrka.

Utbildning och forskning av högsta kvalitet

Utbudet av utbildningar behöver vara flexibelt i förhållande till omvärldens behov samtidigt som det krävs förutsättningar för långsiktiga strategier och planering. Våra utbildningar är attraktiva och har ett fortsatt högt söktryck. När det gäller utbildningsuppdraget har utfallet mattats av, efter två år med mycket höga utfall, och universitetet når nästan ända fram.

Som en del i en trygghetsreform har regeringen infört ett nytt omställningsstudiestöd för den som vill studera vidare mitt i livet. Stödet är fortfarande i sin linda och det kan ta ett tag innan det slår igenom. Men efter en nogsam inventering kan vårt lärosäte konstatera att utbildningsutbudet har mycket goda förutsättningar att möta denna reform och behoven av utbildning som följer. Det gör vi genom en väl avvägd mix mellan program och fristående kurser som vänder sig till redan yrkesverksamma.

Den universitetsgemensamma internationella sommarskolan Summer School for Sustainability gavs i år för första gången på plats i Göteborg och sätter oss på kartan hos internationella studenter som brinner för hållbarhet. Det blev ett mycket lyckat arrangemang med 119 studenter från 70 partnerlärosäten och studenterna gav sommarskolan absolut toppbetyg och fina rekommendationer.

När det gäller forskning har året präglats av arbetet med att välja ut universitetets profilområden, sedan ett förslag till ny modell aviserats i forskningspropositionen 2020 och utvecklats av forskningsråden. Arbetet med att ta fram dessa områden har engagerat samtliga fakulteter, Forskningsnämnden, rektors ledningsråd samt universitetets internationella rådgivare och landat i fem beslutade profilområden att gå vidare med. Den nya regeringen har dock varit otydlig om och när man kommer gå vidare med förslaget. Oavsett utgång har det varit ett viktigt arbete där universitetet enats kring ett antal starka forskningsområden.

Av Vetenskapsrådets 78 miljoner kronor till projekt inom konstnärlig forskning tilldelades 35 miljoner kronor till forskare vid Göteborgs universitet, vilket innebär ett starkt erkännande och ett viktigt tillskott till den konstnärliga fakultetens forskningsverksamhet.

Inom cancerforskning har även drygt 100 av totalt 900 miljoner kronor som Cancerfonden delade ut under året gått till universitetet. Men även många andra forskare har dragit in iögonfallande stora bidrag som exempelvis karriärbidrag för yngre forskare från ERC, Pro Futura och KAW. Vi har också KAW att

tacka som möjliggjort en storsatsning på Wallenberg-centrum för molekylär och translationell medicin. Det är glädjande att universitetet står sig väl i konkurrensen.

Informationssäkerhet får allt större betydelse. En styrgrupp har tillsatts för att skapa en universitetsgemensam organisation samt ett stödsystem för hantering av forskningsdata. Det handlar bland annat om att säkerställa att universitetet på ett samlat sätt följer lagkrav och rekommendationer när det gäller lagring, bearbetning och spårbarhet av särskilt känsligt material.

Hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling

Universitetet ingår i ett fördjupat samarbete med Chalmers och Göteborgs Stad. Ett led i denna samverkan var de workshoppar som arrangerades hösten 2022 under fyra teman: Ett fossilfritt Göteborg, Demokrati och styrning, Välfärd samt Stadsutveckling. Att bidra lokalt och regionalt är givetvis viktigt och inom staden hörs nu även röster om att ta fram en studentstadsstrategi och ta sikte på utmärkelsen Årets studentstad, ett initiativ som universitetet också aktivt verkar för.

Implementeringen av klimatramverket för universitet och högskolor fortsätter med bestämda steg och universitetet införde ett stöd för koldioxidbudget under året. För att minska universitetets klimatbelastning finns sedan flera år en intern avgift vid bokning av tjänsteresor med flyg. Avgiften höjdes i våras och pengarna som kommer in ska under 2022–2023 nyttjas för kostnader förknippade med stödet för koldioxidbudget, ett cykelinitiativ samt ett system för återbruk av materiel och utrustning.

Göteborgs centrum för hållbar utveckling är inne i en förändringsfas. För att stärka externt samarbete planeras en västsvensk arena för hållbar utveckling som är tänkt att ha sin bas i samarbetet Lärosäten Väst, ett samarbete mellan högskolor och universitet i västra Sverige.

Ökad internationalisering är en av universitetets prioriteringar och genom ett flertal nätverk ökar vi stadigt vår samverkan på den internationella arenan. Genom universitetsalliansen EUTOPIA är universitetet med och påverkar hur framtidens utbildning och forskning ska se ut i Europa. Nätverket, som idag består av tio europeiska lärosäten, har bland annat det långsiktiga målet om fri rörlighet för studenter och medarbetare. Under året fick samarbetet ytterligare finansiering från EU genom att det fyraåriga fortsättningsprojektet EUTOPIA MORE beviljades medel. Ett annat framgångsrikt samarbete är svensk-japanska nätverket MIRAI, som samordnas av Göteborgs universitet. Under hösten genomfördes den första fysiska forsknings- och innovationsveckan med totalt 320 medverkande från sammanlagt elva svenska lärosäten och nio japanska.

Sammanhållen organisation, attraktiv arbetsplats och studiemiljö

Universitetet har ett uttalat fokus på att vara en attraktiv arbetsplats och forma goda studiemiljöer och här har viktiga steg tagits under året. En inventering av studieplatser och gemensamma utrymmen har gjorts och en analys är på gång när det gäller behov av exempelvis grupprum och tysta zoner. Att studieplatser är viktigt för studenter framgick tydligt när en studentkår under en höstdag intog universitetsbyggnaden och gjorde dess trappor till tillfälliga studieplatser, vilket gav möjlighet till ytterligare dialog.

Fakulteterna upplever fortsatta utmaningar i att konkurrera om kvalificerad arbetskraft. För att möta utmaningarna har arbetet med universitetets strategiska kompetensförsörjning intensifierats under året. En styrgrupp och referensgrupp har inrättats med representanter från samtliga fakulteter, Gemensamma förvaltningen och Universitetsbiblioteket.

Efter flera års diskussioner och målmedvetet samarbete mellan parterna har ett nytt arbetstidsavtal för lärare tecknats. Resultatet blev ett avtal som är flexibelt och nytänkande och som tydligt tar sikte på universitetets mål om kompletta miljöer. När det gäller teknisk och administrativ personal har riktlinjerna om distansarbete reviderats och utvärderats för att möta behoven av ett mer flexibelt arbetsliv.

Universitetet fortsätter bygga för framtiden. Bland annat är Konstnärliga fakultetens hyresavtal nu klart och Naturvetenskapliga fakulteten förbereder inflyttning i Natrium 2023. Omvandlingen av Språkskrapan vid Humanisten till studentbostäder planeras vara klar sommaren 2023. Sprängningarna som görs i samband med Västlänksbygget har dock lett till att Handelshögskolans nya byggnad blir försenad.

Tiden flyger och den 30 juni 2023 har jag fullgjort min sexåriga mandatperiod. En ny rektor och prorektor kommer att tillträda då. De kommer att få den stora ynnesten att leda ett av Sveriges största och bredaste universitet, med världsledande forskning, högt kompetenta medarbetare och massor av entusiastiska studenter.

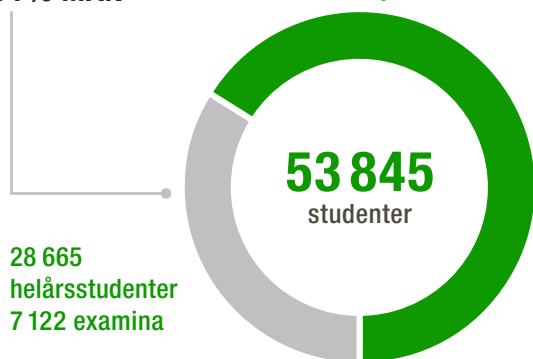

Eva Wiberg

Året i siffror

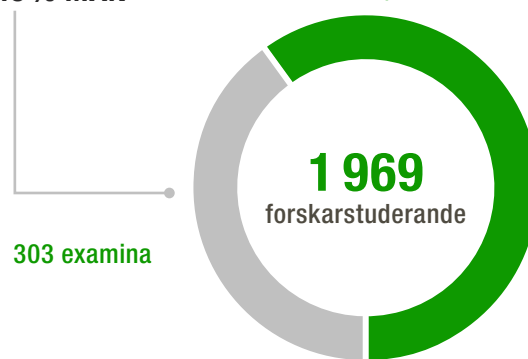
UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

66% KVINNOR
34% MÄN

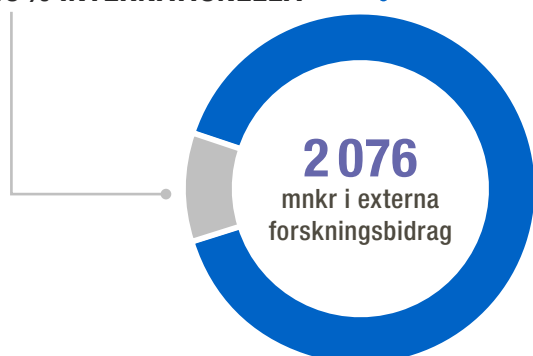
UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

60% KVINNOR
40% MÄN

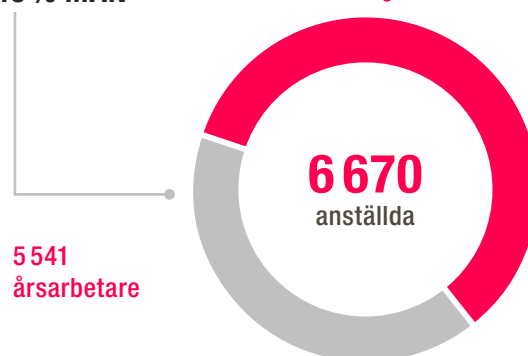
FORSKNING

90% NATIONELLA
10% INTERNATIONELLA

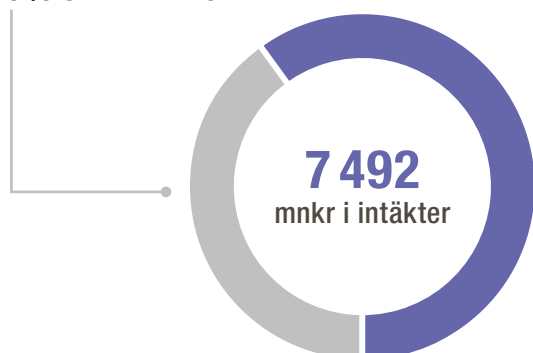
PERSONAL

60% KVINNOR
40% MÄN

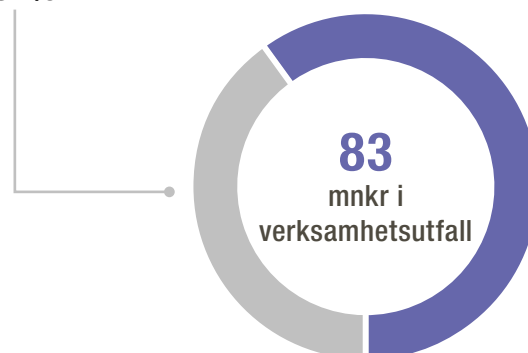
EKONOMI

61% FORSKNING
39% UTBILDNING

EKONOMI

63% ANSLAG
37% EXTERNA MEDEL

Om Göteborgs universitet

Göteborgs universitet är ett av Sveriges största lärosäten med stor bredd i både utbildning och forskning. Universitetet kännetecknas av mångvetenskapligt samarbete där det finns en nära koppling mellan forskning, utbildning och samverkan.

Göteborgs universitet har sina rötter i Göteborgs högskola som invigdes 1891 och bildades vid sammanslagningen med Medicinska högskolan 1954. Genom åren har universitetet expanderat och inrymmer nu ett brett utbud av kurser och utbildningsprogram samt bedriver en forskning i världsklass inom flera områden.

Universitetets utbildning och forskning bedrivs vid flera olika campus i Göteborg. Därutöver finns hantverksutbildningar i Mariestad och i Steneby i Dals Långed samt marina stationer vid Tjärnö utanför Strömstad och Kristineberg i Fiskebäckskil.

Vision, mål och strategier

Göteborgs universitets vision *Ett universitet för världen* för perioden 2021–2030 uttrycker universitetets strävan att vara ett internationellt lärosäte som tar ansvar för samhällsutvecklingen och bidrar till en hållbar värld. Visionen fastställer också att universitetets verksamhet vilar på de akademiska kärnvärden som formulerats i *Universitetens Magna Charta* och att dessa hålls levande inom ramen för den statliga värdegrunden.

Med utgångspunkt från universitetets kärnvärden är visionen uppbyggd kring tre ställningstaganden som visar riktningen för universitetets utveckling för perioden 2021–2030:

Utbildning och forskning av högsta kvalitet
Göteborgs universitet ska utveckla internationellt framstående utbildning och forskning inom samtliga vetenskapsområden för att bidra till kunskapsutvecklingen och stärka sin konkurrenskraft.

Hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling

Göteborgs universitet ska stärka sin relevans som samhällsaktör och samarbetspartner för att göra avtryck på samhällsutvecklingen och bidra till de globala utvecklingsmålen.

Sammanhållen organisation, attraktiv arbetsplats och studiemiljö

Göteborgs universitet ska utvecklas som en sammanhållen organisation, attraktiv arbetsplats och studiemiljö för att stärka utbildningens och forskningens kvalitet och relevans.

För att nå visionen har universitetens gemensamma mål och strategier formulerats, vilka ska skapa förutsättningar för att utveckla universitetets utbildning, forskning och samverkan. Målen och strategierna för perioden 2021–2024 är samlade inom sex prioriterade områden:

- Hållbar utveckling
- Omvärldsrelationer och samverkan
- Kompetensförsörjning
- Fysiska och digitala miljöer
- Hållbart arbets- och studieliv
- Styrning och organisation

Dessa är utgångspunkt för universitetets årliga verksamhetsplanering på övergripande nivå. Visionen och de universitetens gemensamma målen utgör också grunden för treåriga verksamhetsstrategier och årliga verksamhetsplaner vid fakulteterna.

Om årsredovisningen

Universitetets årsredovisning ska ge en rättvisande bild av årets resultat för verksamhet och ekonomi samt fungera som underlag för bedömning av den interna styrningen och kontrollen. Utgångspunkt är de uppgifter, mål och krav som finns i lagar, förordningar och regleringsbrev samt universitetets vision, mål och strategier.

Årsredovisningen ska ge underlag för regeringens uppföljning av universitetets verksamhet. Den ska även ge universitetets styrelse samt externa och interna intressenter en samlad uppföljning av universitetets insatser och resultat under verksamhetsåret.

Årsredovisningen består av resultatredovisning och finansiell redovisning, vilka utgår från kraven i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Rapporteringen ska ge en rättvisande bild av verksamhet och ekonomi där utgångspunkten är att informationen ska vara tillförlitlig, relevant, jämförbar, begriplig och transparent.

Årsredovisningens utformning

Utgångspunkt för utformningen av årsredovisningen är universitetets uppgifter i högskolelagen samt mål och krav i regleringsbrev. Även universitetets vision, mål och strategier är grund för rapporteringen. Kapitlen i resultatredovisningen följer därför ställningstagandena i visionen: Utbildning och forskning av högsta kvalitet, Hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling samt Sammanhållen organisation, attraktiv arbetsplats och studiemiljö. De universitetens gemensamma målen för 2021–2024 har integrerats genom särskilda avsnitt i dessa kapitel. Kapitel Övriga åiterrapporteringskrav samlar merparten av de särskilda åiterrapporteringskrav som ska redovisas enligt regleringsbrev och förordningar, vilka inte finns i övriga kapitel.

Årsredovisningen ska innehålla analyser och bedömningar av verksamhetens resultat och dess utveckling. Styckkostnader redovisas i enlighet med regleringsbrev i kapitlet Väsentliga uppgifter.

Redovisning av statistik

Den individbaserade statistik som ingår i resultatredovisningen är uppdelad efter kön, om det inte finns särskilda skäl mot detta. För att skapa möjlighet till jämförbarhet jämförs resultat för det senaste året med motsvarande uppgifter från minst de två senaste åren. I flertalet fall redovisas femåriga tidsserier i tabeller och diagram för att kunna följa resultat och trender över tid.

Huvudsakliga källsystem

Uppgifter om utbildning, forskning, personal och ekonomi hämtas från flera av universitetets källsystem. Följande huvudsakliga system har använts:

- **Utbildning – studenter, examina:** Studiedokumentationssystemet Ladok
- **Utbildning – sökande:** Nationella antagningssystemet NyA
- **Utbildning – examinerades etablering:** Nationella statistikdatabasen Bak- och framgrund
- **Forskning – publikationer:** Göteborgs universitets publikationsdatabas, GUP
- **Personal – anställda och årsarbetare:** Personalsystemet Primula
- **Ekonomi:** Ekonomisystemet Unit4 Business World, Agresso

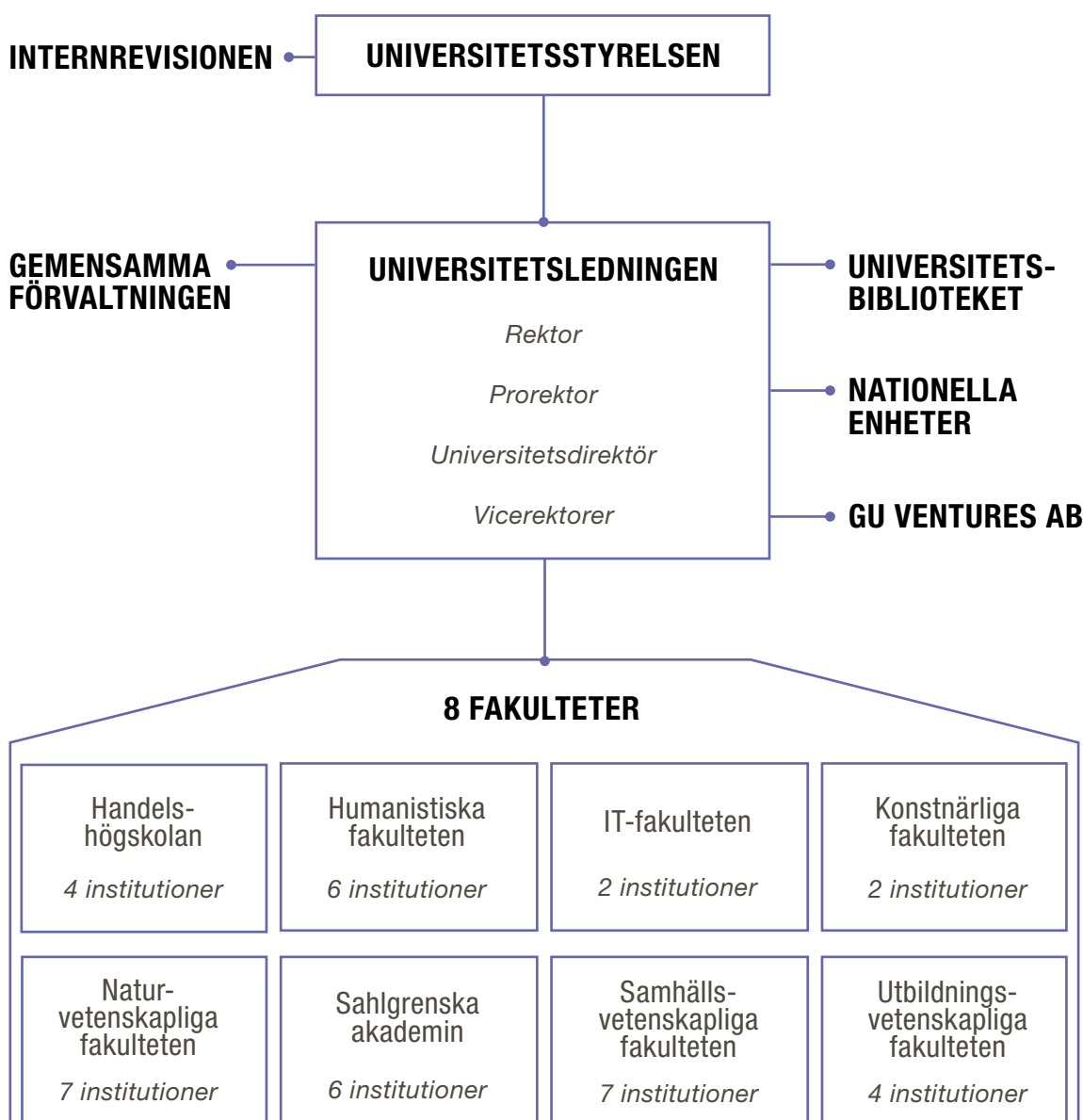
Definitioner

Följande definitioner är utgångspunkt för rapporteringen i årsredovisningen:

- **Student:** Registrerade individer vårtermin och hösttermin inom ordinarie utbildning och uppdragsutbildning, exklusive omregistreringar.
- **Helårsstudent (HST):** En HST motsvarar registreringar omfattande 60 högskolepoäng under ett kalenderår, vilka kan avse en eller flera studenter. Omregistreringar ingår inte.
- **Helårsprestation (HPR):** En HPR motsvarar godkända resultat under ett kalenderår som omfattar 60 högskolepoäng, vilka kan ha presterats av en eller flera studenter.
- **Årsarbetare:** Antalet anställda omräknat till heltidsanställningar med avdrag för tjänstledigheter oavsett tjänstledighetens omfattning. Redovisas som medeltal för årets tolv månader.

Göteborgs universitets organisation

Göteborgs universitet har en mångfald av olika verksamheter. Kärnverksamheten organiseras och drivs av åtta fakulteter, som är indelade i 38 institutioner. Det finns även en gemensam förvaltning och ett universitetsbibliotek som stöd för verksamheten. Universitetet är värdundervisning för flera enheter med nationellt ansvar samt förvaltar holdingbolaget GU Ventures. Här presenteras utfall 2022 för universitetets fakulteter och verksamhetsstöd.

Handelshögskolan

- Helårsstudenter: **4 240**
- Forskarstuderande: **90**
- Anställda: **470**
- Forskningsbidrag: **138** mnkr
- Intäkter: **678** mnkr
(52 % utbildning, 48 % forskning)

Humanistiska fakulteten

- Helårsstudenter: **4 034**
- Forskarstuderande: **115**
- Anställda: **529**
- Forskningsbidrag: **103** mnkr
- Intäkter: **666** mnkr
(38 % utbildning, 62 % forskning)

Gemensamma förvaltningen

Anställda: **705**

Kostnader:
1 021 mnkr

IT-fakulteten

- Helårsstudenter: **1 282**
- Forskarstuderande: **58**
- Anställda: **185**
- Forskningsbidrag: **54** mnkr
- Intäkter: **246** mnkr
(57 % utbildning, 43 % forskning)

Konstnärliga fakulteten

- Helårsstudenter: **1 478**
- Forskarstuderande: **52**
- Anställda: **411**
- Forskningsbidrag: **19** mnkr
- Intäkter: **417** mnkr
(80 % utbildning, 20 % forskning)

Universitetsbiblioteket

7 bibliotek

794 000
besökare
– varav 20 118
i bibliotekets
kursverksamhet

Bestånd:
5,8 miljoner
böcker
(49 % elektroniska,
51 % tryckta)

33 684
löpande tidskrifter

5,6 miljoner lån
och nedladdningar
(89 % elektroniska,
11 % fysiska)

Anställda: **206**

Kostnader:
272 mnkr

Naturvetenskapliga fakulteten

- Helårsstudenter: **2 961**
- Forskarstuderande: **223**
- Anställda: **853**
- Forskningsbidrag: **313** mnkr
- Intäkter: **1 170** mnkr
(28 % utbildning, 72 % forskning)

Sahlgrenska akademien

- Helårsstudenter: **4 833**
- Forskarstuderande: **1 118**
- Anställda: **1 784**
- Forskningsbidrag: **1 008** mnkr
- Intäkter: **3 038** mnkr
(27 % utbildning, 73 % forskning)

Samhällsvetenskapliga fakulteten

- Helårsstudenter: **5 951**
- Forskarstuderande: **185**
- Anställda: **784**
- Forskningsbidrag: **246** mnkr
- Intäkter: **868** mnkr
(46 % utbildning, 54 % forskning)

Utbildningsvetenskapliga fakulteten

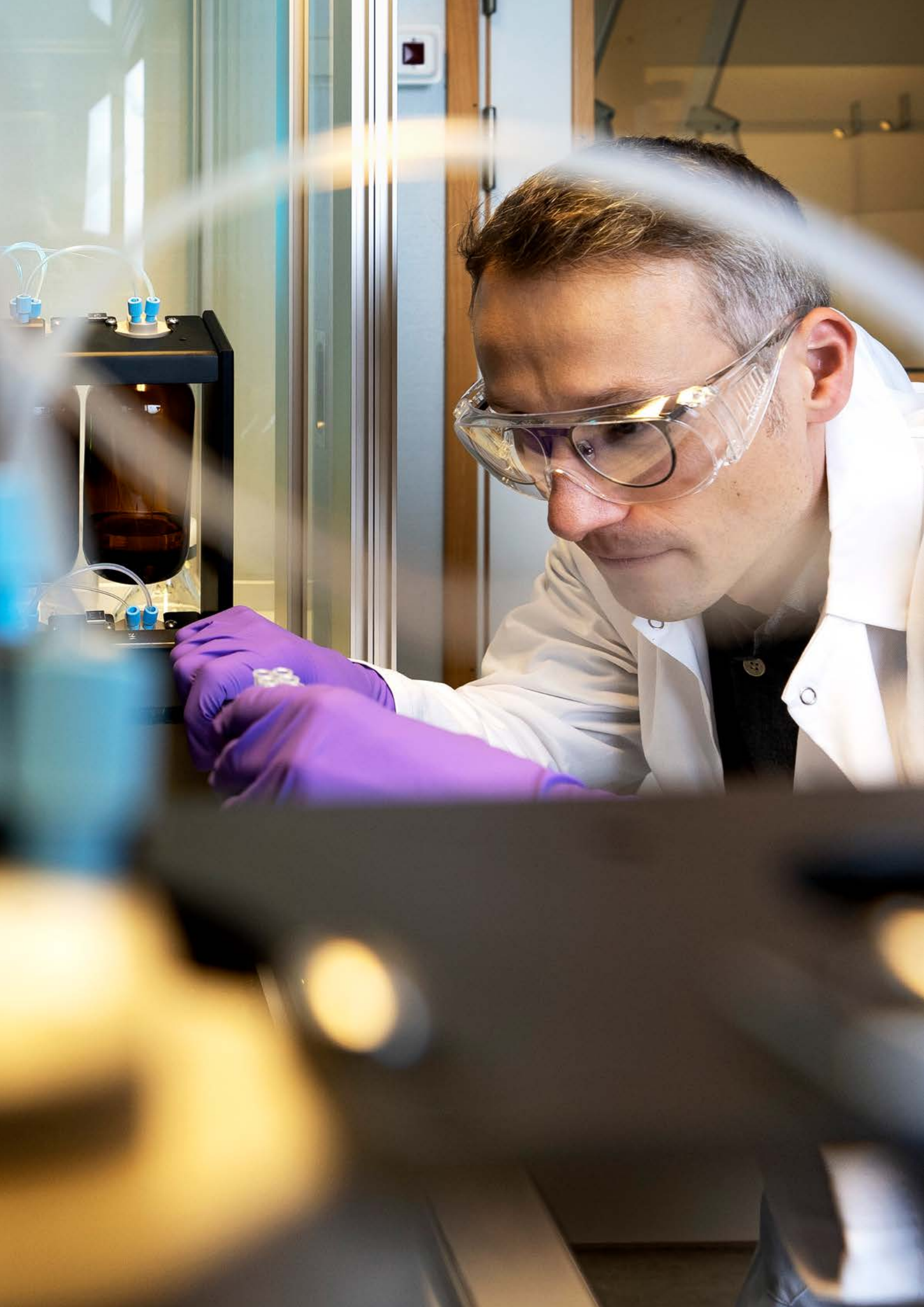
- Helårsstudenter: **3 885**
- Forskarstuderande: **128**
- Anställda: **644**
- Forskningsbidrag: **77** mnkr
- Intäkter: **698** mnkr
(61 % utbildning, 39 % forskning)

Intäkter per fakultet inkluderar intern handel mellan fakulteter.

Vision:

Göteborgs universitet ska utveckla internationellt framstående utbildning och forskning inom samtliga vetenskapsområden för att bidra till kunskapsutvecklingen och stärka sin konkurrenskraft.

Utbildning och forskning av högsta kvalitet

Den stora bredden i universitetets utbildning och forskning speglas i det kvalitetsarbete som redovisas i detta kapitel. Här rapporteras även universitetets utbildningsutbud ur olika aspekter, utbildningens internationalisering samt det pedagogiska utvecklingsarbetet. Forskningens resultat beskrivs bland annat genom publikationer, forskningsinfrastrukturer och nya beviljade externa bidrag.

Vid Göteborgs universitet pågår ständigt ett kvalitetsarbete som är väl integrerat i alla delar av verksamheten. Detta är både en strategi för att utveckla och upprätthålla kvaliteten och ett uttryck för en kultur där universitetets alla medarbetare och studenter känner engagemang, delaktighet och ansvar för kvaliteten i det arbete de är en del av. Under 2022 har *Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning vid Göteborgs universitet* setts över och i december beslutades om en reviderad och utvecklad version. Revisionen innebär bland annat att ett nytt kriteriestöd för de externa bedömargrupperna har utvecklats. Avsikten med kriteriestödet är att det ska leda till mer konstruktiva utlåtanden och därmed till skarpare åtgärdsplaner.

Under året har även arbetet med att beskriva befintliga kvalitetsprocesser och ansvarsstrukturer kring forskningens kvalitet gått vidare, och ett utkast på *Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning vid Göteborgs universitet* har tagits fram. Fakulteter och institutioner har getts möjlighet att lämna synpunkter. Dessa kommer att beaktas vid

färdigställandet av policyn under nästa år. Dessutom har kommande års uppföljning av den universitetsövergripande forskningsutvärderingen RED19 planerats.

Även om universitetets kvalitetssäkringssystem innehåller separata spår för verksamheter inom utbildning respektive forskning bygger systemet på ett integrerat perspektiv, som även inkluderar samverkan med det omgivande samhället. En central ambition för Göteborgs universitet är att få utbildning och forskning av högsta kvalitet att förstärka varandra, och att stimuleras av ett livaktigt utbyte med samhället utanför akademien. Denna ambition låg till grund för en komponent i universitetets nya modell för att beräkna fördelningen av basanslaget för forskning inom lärosätet, som tillämpades för första gången under 2022. Det innebär att beräkningsgrunden tar hänsyn till utbildningsuppdraget, så att en balans mellan verksamhetsgrenarna säkerställs inom universitetets alla kompletta akademiska miljöer.

Utbildning

Universitetet har fortsatt arbetet med att utveckla och förstärka det internationella perspektivet genom gränsöverskridande samarbeten. Bland annat har en internationell sommarskola med inriktning mot hållbar utveckling genomförts för andra året i rad, denna gång på plats i Göteborg, och samverkan inom den europeiska universitetsalliansen EUTOPIA har intensifierats. Universitetet har även genomlyst det samlade utbildningsutbudet med fokus på livslångt lärande och yrkesverksammas behov av omställning. Parallellt har ett arbete inletts med att se över modellen för tilldelning och avräkning av utbildningsanslag. Universitetet fortsätter att stimulera och kompetensutveckla sina lärare med ett särskilt

fokus på digital transformation och 675 medarbetare har påbörjat kurser i högskolepedagogik och forskarhandledning under 2022.

Göteborgs universitet har ett av de största utbildningsuppdragen i Sverige. Den totala utbildningsverksamheten 2022 motsvarar 28 665 helårsstudenter, vilket är en minskning med nära fyra procent jämfört med föregående år. Efter de två senaste årens höga utfall når inte universitetet riktigt upp till tilldelat utbildningsuppdrag. Under året har 7 122 examina på grundnivå och avancerad nivå samt 303 examina på forskarnivå utfärdats, vilket är en ökning jämfört med föregående år.

Universitetets utbildningsutbud

Utbildningens innehåll kännetecknas av ett vetenskapligt och pedagogiskt förhållningssätt utifrån universitetets strävan att åstadkomma utbildning och forskning av högsta kvalitet. Utbudet ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetslivets behov. Göteborgs universitet erbjuder flera utbildningsingångar och ett brett utbildningsutbud där program och fristående kurser kompletterar varandra.

Bedömningar och prioriteringar

Göteborgs universitet har fortsatt att utveckla sitt utbildningsutbud i enlighet med universitetets vision om en sammanhållen utbildning och forskning i kompletta akademiska miljöer. Utbildningsverksamheten utgår från studenternas och det omgivande samhällets behov, med många ingångar till studier genom flexibla studieformer och variation mellan campusbaserad och distansbaserad utbildning. Fakulteter och institutioner gör prioriteringar i utbildningsutbudet och innehållet i utbildningarna

utifrån universitetets vision och strategier, vilka ska samverka till en utbildning av högsta kvalitet. Samtliga fakulteter har under året fortsatt att arbeta efter de strategier för utbildning, forskning och samverkan som utvecklades under 2021. Genom fakultetspecifika årliga verksamhetsplaner konkretiseras och prioriteras särskilda utbildningsinsatser. Samråd om nya utbildningar och huvudområden sker på universitetsgemensam nivå innan de inrättas på fakultetsnivå. Syftet med samråd är att ta tillvara kompetenser inom universitetet och att säkerställa att nya utbildningar

utvecklar och förnyar utbildningsutbudet. Under 2022 har tre samråd om inrättande av huvudområde och program skett, vilket är i nivå med utfallet för de senaste två åren. Dessutom har ett samråd skett avseende avveckling av ett program.

Det pågående kriget i Ukraina har påverkat universitetet på flera nivåer. En särskild koordineringsgrupp har inrättats, vars uppdrag är att samordna universitetets insatser och ha en överblick över hur frågor relaterade till kriget hanteras. Inom utbildningsverksamheten har det gjorts en satsning på att utöka antalet kurser som erbjuds i ukrainska språket, samt antalet kurser i angränsande slaviska språk. Ytterligare åtgärder har vidtagits för ukrainska flyktingar genom en utveckling av en digital språkkurs samt att universitetet har inrättat särskilda stipendier för studenter från Ryssland, Ukraina och Belarus. Läs mer om universitetets insatser i *Internationalisering*.

Göteborgs universitet har inlett ett arbete med att se över modellen för tilldelning och avräkning av utbildningsanslag mellan universitetsstyrelse och fakultetsstyrelse. Syftet är att utöka möjligheterna att vid behov omfördela uppdrag och anslag, som exempelvis när flertalet fakulteter överproducerar eller underproducerar i relation till tilldelat utbildningsuppdrag. Det universitetsgemensamma arbetet syftar även till att utveckla en ny modell för resursfördelning. Modellen ska ge utrymme för ett mer flexibelt och dynamiskt utbildningsutbud, som tillgodoser studenternas efterfrågan och samhällets behov av en aktuell och adekvat utbildning.

Under våren slutrapporterades arbetet med att ta fram förslag till utveckling av universitetets framtida fysiska och digitala studie- och lärmiljöer med utgångspunkt i de lärdomar som pandemin givit. Universitetet har inrättat en styrgrupp med uppdrag att implementera de utvecklingsprojekt som ska utveckla pedagogisk digital kompetens för undervisande personal samt skapa inspirerande fysiska och digitala studie- och lärmiljöer för studenterna. I satsningen ingår också att utveckla och erbjuda utbildning i digital transformation och grundläggande digital kompetens för chefer och medarbetare, samt att förbättra det IT-relaterade stödet och supporten för studenter.

53 845 STUDENTER

Göteborgs universitet har totalt 53 845 studenter som läser någon av universitetets kurser eller program, där 66 procent är kvinnor och 34 procent är män.

Mot bakgrund av trygghetsreformen, som trädde i kraft under 2022 och som bland annat omfattar ett nytt omställningsstudiestöd, gav regeringen lärosätena i uppdrag att genomlysa utbildningsutbudet för livslångt lärande och omställning. Efter genomförd inventering är bedömningen att universitetets nuvarande utbildningsutbud har goda förutsättningar att möta behovet av utbildning som den nya reformen kan ge upphov till. Det sker genom den redan etablerade mixen mellan program och fristående kurser vid Göteborgs universitet som är riktade till yrkesverksamma, och genom utbildning av mer generisk karaktär samt utbildning med bildning som syfte. Dessutom har universitetet under pandemin utvecklat mer flexibla undervisningsformer, som hybridundervisning och andra nya lösningar inom distansutbildning, vilket gör det möjligt för universitetet att nå ut till en bredare och större studentpopulation.

Arbetet med att utveckla former för organisering och synliggörande av universitetets uppdrags- och samverkansutbildningar har också slutförts. Analysen visar att ett utvecklingsarbete behöver genomföras för att synliggöra och förtydliga uppdragsutbildning ur kommunikativa- och juridiska aspekter, samt etablera en konkret och tydligare universitetsgemensam definition av uppdragsutbildning.

Utfall utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Göteborgs universitet har fortsatt ett högt söktryck till sina utbildningar. Det höga utfallet under 2020–2021 har i år mattats av och universitetet når inte riktigt upp till tilldelat uppdrag från regeringen. Universitetet erbjuder ett brett utbud av fristående kurser, utbildningsprogram och distansutbildningar som är riktade mot samhällets behov och ska möta studenternas efterfrågan och kommande arbetsliv. Det totala utbildningsutbudet vid Göteborgs universitet uppgick till 203 utbildningsprogram och drygt 1 920 fristående kurser. Under den senaste femårsperioden har antalet kurser ökat med åtta procent medan program minskat med två procent. Det finns stora förändringar i kursutbudet under åren 2020–2022, vilket kan förklaras av pandemins effekter, där tillströmningen av studenter och extra tilldelningar av utbildningsplatser påverkade utbildningsutbudet i hög grad. Andelen kurser och program som ges på distans har ökat under femårsperioden. Den största ökningen står fristående kurser för där 23 procent av utbudet gavs på distans 2022, en ökning på drygt tio procentenheter sedan 2018.

Universitetet har fortsatt att utveckla sin internationella prägel genom att erbjuda utbildningar på engelska. Under året gavs drygt 650 kurser och nära 80 program på engelska, vilket i båda fallen är i nivå med 2021. Universitetet har under den senaste femårsperioden ökat programutbudet på engelska med elva procent och kursutbudet med 24 procent.

antal	Helårsstudenter					Helårsprestationer				
	2022	2021	2020	2019	2018	2022	2021	2020	2019	2018
Program	20 832	21 247	20 417	19 328	18 492	18 679	19 361	18 796	17 491	16 782
kvinnor/män (%)	68/32	68/32	67/33	68/32	68/32	69/31	69/31	68/32	69/31	70/30
Fristående kurs	7 833	8 768	8 725	7 923	7 545	5 104	5 930	5 948	5 397	5 181
kvinnor/män (%)	62/38	62/38	61/39	60/40	61/39	64/36	64/36	63/37	63/37	63/37
Totalt	28 665	30 015	29 142	27 251	26 037	23 783	25 291	24 744	22 888	21 963
kvinnor/män (%)	66/34	66/34	65/35	65/35	66/34	68/32	68/32	67/33	68/32	68/32

Tabell 1. Utbudet i helårsstudenter och helårsprestationer

Helårsstudenter och helårsprestationer

Det totala antalet helårsstudenter vid Göteborgs universitet 2022 uppgick till 28 665, vilket är en minskning med fyra procent eller 1 350 helårsstudenter jämfört med 2021 (se tabell 1). Minskningen finns framför allt inom universitetets fristående kurser, men även inom universitetets program har antal helårsstudenter minskat jämfört med föregående år. Pandemin och dess effekter på samhället och arbetsmarknaden avtar, men samtidigt gör en prognostiserad lågkonjunktur att intresset för högre utbildning återigen kan öka.

Den ökning av antalet helårsprestationer som skett under de senaste åren har stannat av och under 2022 minskade helårsprestationerna. Antalet helårsprestationer uppgick till 23 783, vilket är en minskning med sex procent eller 1 508 helårsprestationer jämfört med 2021. Även här finns minskningen främst inom fristående kurser, motsvarande 14 procent, och inom program, motsvarande fyra procent. Sammantaget innebär det att prestationsgraden minskade med en procentenhet, från 84 procent för 2021 till 83 procent för 2022.

Universitetets utbildning finansieras på flera olika sätt, där merparten utgörs av utbildningsuppdrag från regeringen. Universitetet har också möjlighet att anordna utbildning på uppdrag av myndigheter, företag och andra organisationer. Uppdragsutbildningen stod för en procent av universitetets totala antal helårsstudenter inom program 2022, motsvarande andel för fristående kurs var nio procent. Det är en ökning med en procentenhet vardera jämfört med 2021. Även antalet avgiftsskyldiga helårsstudenter har fortsatt att öka och uppgick till 500. Av det totala antalet helårsstudenter vid universitetet utgör avgiftsskyldiga helårsstudenter därmed två procent.

Universitetets breda och omfattande utbildningsutbud gör att fördelningen av helårsstudenter på program och fristående kurs per utbildningsnivå är stabil över tid och endast små förskjutningar av utbudets fördelning kan noteras (se diagram 2). Jämfört med 2021 har fördelningen ändrats något för utbildningar på grundnivå där andelen fristående kurser minskat med två procentenheter, medan andelen program ökat med en procentenhet för 2022.

Fördelningen av helårsstudenter mellan fakulteter är oförändrad jämfört med tidigare år. Flest antal helårsstudenter har Samhällsvetenskapliga fakulteten, följt av Sahlgrenska akademien och Handelshögskolan. Främst har antal helårsstudenter minskat, jämfört med 2021, vid Handelshögskolan följt av Samhällsvetenskapliga fakulteten och Humanistiska fakulteten. Förändringen har i de flesta fall varit planerad för att anpassa utbildningsvolymen till fakultetens tilldelade uppdrag.

Könsfördelningen bland studenterna är stabil över tid, där kvinnor utgör två tredjedelar och män en tredjedel av helårsstudenterna. Överrepresentationen av kvinnliga studenter kan kopplas till ett utbildningsutbud som omfattar flera stora ämnesområden som traditionellt har en hög andel kvinnliga studenter, exempelvis flera lärarutbildningar samt samhällsvetenskapliga och hälsovetenskapliga utbildningar. Att högre utbildning generellt lockar kvinnor i högre utsträckning än män bidrar också.

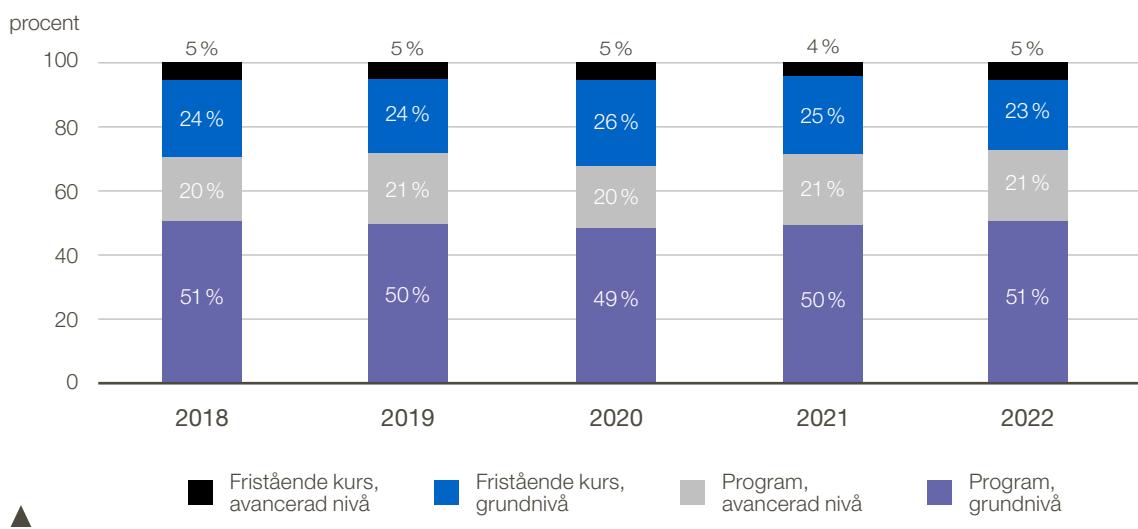

Diagram 2. Helårsstudenter på program och fristående kurs per nivå

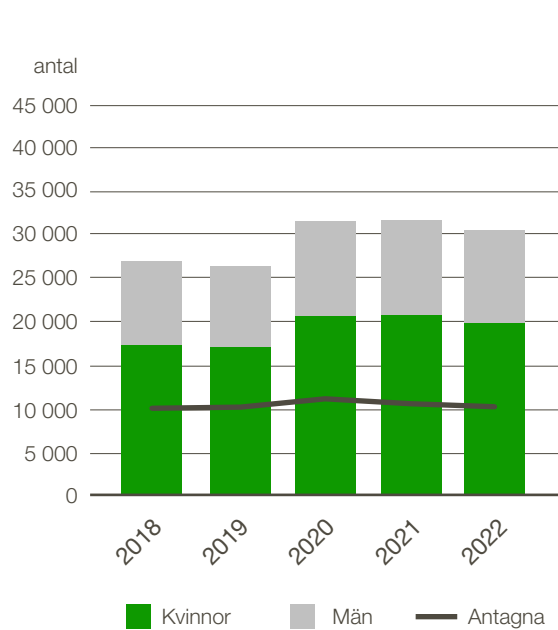

Diagram 3 a. Behöriga förstahandsansökningar och antagningar till program

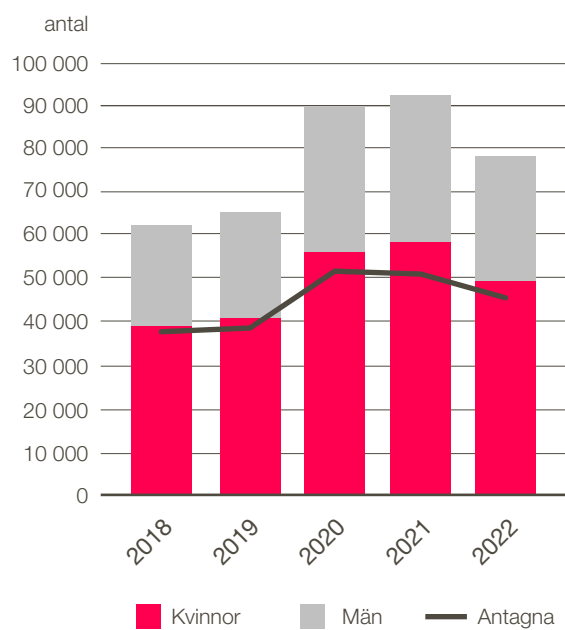

Diagram 3 b. Behöriga förstahandsansökningar och antagningar till kurser

Uppgifterna avser antal behöriga ansökningar respektive antagningar, och inte unika individer. Uppgifterna motsvarar utfallet i det nationella antagningssystemet NyA vid tidpunkt för datauttag, vilket gör att uppgifterna kan förändras över tid.

Söktryck

Det samlade söktrycket till universitetets utbildningsutbud är fortsatt högt med fler sökande i relation till antalet antagna (se diagram 3 a och 3 b). Den kraftiga ökningen av antalet sökande till både program och kurser som pandemiperioden medförde har avstannat. Dock ligger söktrycket kvar på en högre nivå jämfört med femårsperiodens början.

Kvinnors och mäns val av studier till program och kurser följer tidigare års mönster och är stabil över tid. Under den senaste femårsperioden är fördelningen 65 procent kvinnor och 35 procent män bland alla behöriga förstahandssökande till program. Motsvarande uppgifter för sökande till universitetets fristående kursutbud är 63 procent kvinnor och 37 procent män.

Utbildningsutbudet lockar sökande i alla åldrar men domineras av yngre sökande, i åldern 34 år eller yngre. Sökande till program från denna grupp har successivt ökat med sju procentenheter under femårsperioden. En motsatt utveckling märks hos äldre sökande till program, 35 år eller äldre, som minskat med sju procentenheter under femårsperioden. För sökande till fristående kurser är utvecklingen mer varierad under femårsperioden med en stabilisering de senaste åren till 69 procent yngre sökande respektive 31 procent äldre sökande.

En översiktlig analys av nationell studentrekrytering visar att 62 procent av de sökande till universitetets program kommer från Västra Götalands län och 38 procent från Sveriges övriga län. Av de sökande från Västra Götalands län har 58 procent genomgått gymnasiet i Göteborg, följt av 19 procent för kommunerna i Storgöteborg, nio procent i Fyrbodalen, åtta procent i Sjuhärad och sex procent i Skaraborg.

En motsvarande analys för fristående kurser visar att 49 procent av de sökande kommer från Västra Götalands län och 51 procent från övriga län i landet. Av de sökande från Västra Götalands län har 56 procent genomgått gymnasiet i Göteborg, följt av 21 procent för kommunerna i Storgöteborg, nio procent i Fyrbodalen, sju procent i Sjuhärad och sju procent i Skaraborg.

Uppgifter om var sökande genomgått sin behörighetsgivande utbildning inför studier vid Göteborgs universitet ger en översiktlig bild av lärosätets internationaliseringsarbete. Andelen sökande till universitetets program som har en utländsk behörighetsgivande utbildning ökade med fyra procentenheter och förstärker den successiva ökningen under femårsperioden. Andelen sökande till kurser är relativt oförändrad, mellan åtta och nio procent under femårsperioden.

203 PROGRAM OCH 1 924 KURSER

Göteborgs universitet har ett brett utbildningsutbud och fortsatt högt söktryck, som utgår från studenternas och det omgivande samhällets behov. Universitetet erbjuder många ingångar till studier genom flexibla studieformer och variation mellan campusbaserad och distansbaserad utbildning.

antal	2022		2021		2020		2019		2018	
	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)
Grundnivå	3 849	70/30	3 869	69/31	3 835	70/30	3 473	72/28	3 370	70/30
Högskoleexamen	17	59/41	14	71/29	17	65/35	15	53/47	17	65/35
Kandidatexamen	2 312	64/36	2 405	61/39	2 371	63/37	2 049	65/35	1 971	62/38
Yrkesexamen	1 520	81/19	1 450	82/18	1 447	82/18	1 409	82/18	1 382	82/18
Avancerad nivå	3 273	71/29	3 163	72/28	3 210	69/31	2 936	70/30	2 826	70/30
Magisterexamen	411	77/23	351	79/21	396	79/21	364	77/23	356	71/29
Masterexamen	1 326	62/38	1 260	64/36	1 233	61/39	1 064	60/40	1 074	61/39
Yrkesexamen	1 536	76/24	1 552	76/24	1 581	73/27	1 508	75/25	1 396	77/23
Totalt	7 122	70/30	7 032	70/30	7 045	70/30	6 409	71/29	6 196	70/30

Tabell 4. Examina

Avläsning av uppgifterna görs varje år för att inkludera eventuella examina som rapporterats in i efterhand.

Examina

Antalet utfärdade examina vid Göteborgs universitet uppgick till drygt 7 100, vilket är en ökning med en procent från 2021 (se tabell 4). Förändringarna per examenskategori är marginella jämfört med 2021. Den största förändringen från föregående år har skett bland antalet utfärdade kandidatexamina, som uppvisar en minskning, och antalet utfärdade yrkesexamina på grundnivå som har ökat i nästan lika stor omfattning. På avancerad nivå ökade såväl antal utfärdade magisterexamina som antal utfärdade masterexamina.

Att genomföra en hel högskoleutbildning tar oftast lång tid och det finns flera orsaker för en student, skäl som oftast ligger utanför universitetets ansvarsområde, att fördröja ett uttag av examen. Ett visst mått av naturlig variation av antalet utfärdade examina mellan åren är därför att vänta. På grundnivå har det totala antalet utfärdade kandidatexamina minskat jämfört med föregående år, men förändringen skiljer sig mellan universitetets fakulteter. Störst minskning finns vid Handelshögskolan inom huvudområdet företags-ekonomi respektive nationalekonomi och vid

Samhällsvetenskapliga fakulteten inom huvudområdet offentlig förvaltning. Samtidigt ökade antalet utfärdade kandidatexamina vid Sahlgrenska akademien inom huvudområdet omvårdnad och vid Naturvetenskapliga fakulteten inom huvudområdet biologi.

Antal utfärdade yrkesexamina på grundnivå ökade jämfört med föregående år. Det beror främst på fler utfärdade sjuksköterskeexamina. Men även lärarutbildningarna: grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem, utländska lärares och akademikers vidareutbildning samt kompletterande pedagogisk utbildning med förhöjd studietakt, bidrar till ökningen.

Generella examina på avancerad nivå ökade jämfört med föregående år. För magisterexamina ökade antalet utfärdade examina främst vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten inom huvudområdet specialpedagogik. För masterexamina ökade antalet utfärdade examina mest vid IT-fakulteten inom huvudområdet kommunikation och vid Handelshögskolan i huvudområdet innovation and industrial management.

7 122 EXAMINA PÅ GRUND- OCH AVANCERAD NIVÅ

Göteborgs universitet har under 2022 totalt utfärdat 7 122 examina, en ökning jämfört med 2021. 70 procent av dessa examina har utfärdats till kvinnor och 30 procent till män.

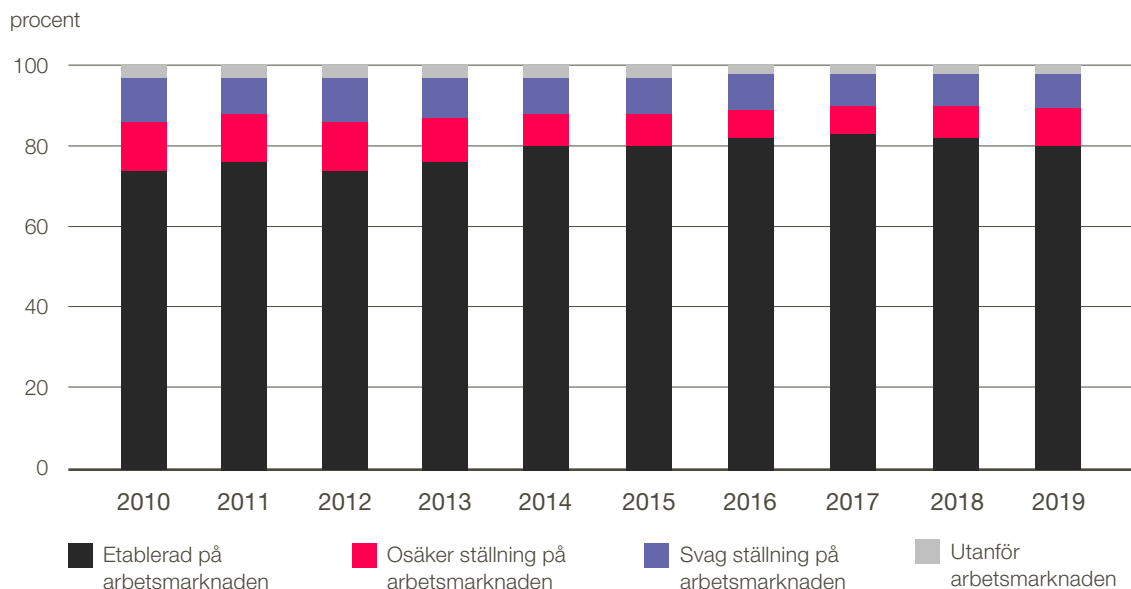

Diagram 5. Etablering på arbetsmarknaden ett år efter examen

Uppgifterna utgår från Universitetskanslerämbetets kriterier, vilka omfattar uppgift om sysselsättning i november det aktuella uppföljningsåret, nivå på arbetsinkomst under året och indikationer på arbetslöshet eller arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Populationen delas in i fyra kategorier utifrån hur stark ställning personen har på arbetsmarknaden. Uppgifterna är tillgängliga med viss eftersläpning, då tid behöver passera efter examen samt att individen ska ha arbetat och att arbetsgivaren ska rapportera in uppgifter till Statistikmyndigheten SCB.

Det totala antalet yrkesexamina på avancerad nivå har minskat marginellt jämfört med föregående år, men det finns en variation mellan olika yrkesexamina. Främst sker minskningen inom grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i årskurs 4–6 och inom psykologprogrammet. Samtidigt har andra yrkesexamina ökat i antal, exempelvis inom ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i årskurs 7–9 och inom juristprogrammet.

Etablering i arbetslivet

Efter en period med stark och ökad etablering på arbetsmarknaden för högskoleutbildade märks en marginell förändring för examinerade att få arbete efter avslutade studier (se diagram 5). Av de med en examen på grundnivå eller avancerad nivå från 2019 är 80 procent etablerade på arbetsmarknaden ett år efter examen, vilket är två procentenheter lägre än utfallet 2018. Samtidigt har andelen examinerade med en osäker eller svag ställning på arbetsmarknaden ökat med en procentenhet, från åtta procent 2018 till nio procent 2019. Andelen examinerade som är utanför arbetsmarknaden är låg under hela perioden.

Andelen etablerade kvinnor på arbetsmarknaden ett år efter examen, 2019, från Göteborgs universitet uppgick till 81 procent. Det är tre procentenheter högre än för män, där etableringsgraden uppgick till 78 procent. Att stora delar av universitetets yrkesexamina ges inom kvinnodominerade utbildningsområden bedöms vara en viktig faktor för detta

förhållande då yrkesexamina generellt sett snabbare leder till etablering på arbetsmarknaden än vad generella examina gör. I övrigt följer etableringsgradens, för såväl kvinnor som män, läget på arbetsmarknaden under de senaste tio åren.

En högskoleutbildning ger goda möjligheter att etablera sig i arbetslivet, även om det varierar mellan olika utbildningsområden. Övergången mellan utbildning och arbetsliv är ofta smidigast för de med en yrkesexamen. Vid Göteborgs universitet finns den högsta etableringsgraden inom ämnesområdet pedagogik och lärarutbildning, med 89 procent etablerade ett år efter examen, följt av hälso- och sjukvård samt social omsorg med 87 procent etablerade 2019. Under samma år var etableringsgraden för ämnesområdet naturvetenskap, matematik och data 75 procent följt av området samhällsvetenskap, juridik, handel, administration med 74 procent.

Inom humaniora och konst är etableringsgraden bland de examinerade generellt något lägre. Vid Göteborgs universitet var andelen etablerade inom ämnesområdena 44 procent 2019, vilket är en ökning med sex procentenheter från 2018. Samtidigt var andelen examinerade med en osäker eller svag ställning på arbetsmarknaden fortsatt högre inom områdena humaniora och konst än inom övriga ämnesområden.

Utbildning på forskarnivå

Utbildning på forskarnivå säkerställer kompetensförsörjningen inom akademien och bidrar till att förse det omgivande samhället med kvalificerad kompetens. Det förutsätter medveten rekrytering, kvalificerad handledning, kontinuerligt kvalitetsarbete, aktivt samverkansarbete och en strategisk dimensionering av utbildning på forskarnivå.

Dimensionering av utbildning på forskarnivå

Sedan en längre tid tillbaka har universitetet haft fokus på arbetet med dimensionering av forskarutbildningen. Detta för att säkerställa den akademiska återväxten och för att täcka arbetsmarknadens behov, på såväl lärosättesnivå som nationell nivå. Universitetet har även analyserat utvecklingen av antalet nyantagna och aktiva doktorander. Generellt sett finns inte stora skillnader i antalet antagna över tid, med några få undantag, och frågan hanteras på olika sätt vid fakulteterna. Arbetet har också berört hur universitetet kan utveckla en strategisk dimensionering av utbildning på forskarnivå.

Utveckling av fakultetsspecifika högskolepedagogiska kurser

Universitetet har arbetat med att utveckla fler fakultetsspecifika högskolepedagogiska kurser riktade mot doktorander. Pilotkursen, som genomfördes vid Naturvetenskapliga fakulteten, har upplevts ge flera positiva effekter, till exempel att kurserna kan gå parallellt så att doktorander från olika fakulteter kan mötas vid vissa kursmoment. Kursen kan ges på antingen svenska eller engelska beroende av behovet på respektive fakultet. Med tanke på det goda resultatet arbetar universitetet vidare med att på längre sikt kunna erbjuda fler fakultetsspecifika högskolepedagogiska kurser riktade till doktorander.

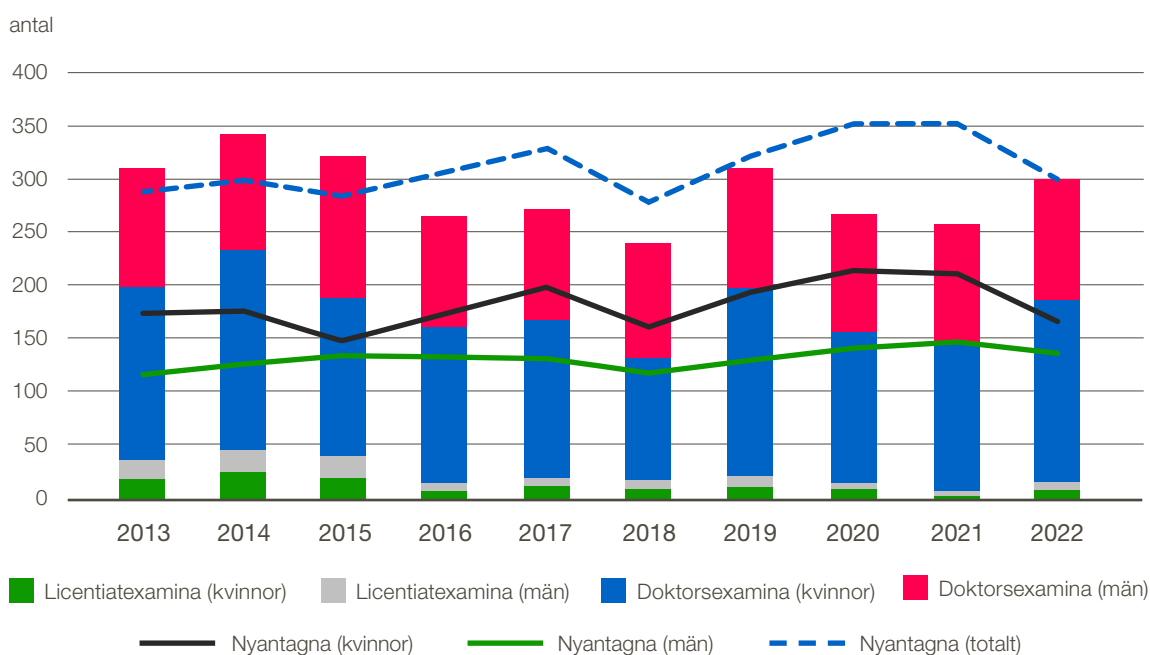

Diagram 6. Nyantagna forskarstudenter och utfärdade examina

Avläsning av uppgifterna görs varje år för att inkludera eventuell rapportering i efterhand.

Nätverk för ansvariga på forskarutbildningsnivå

Sedan en längre tid anordnar universitetet årligen nätverksträffar som vänder sig till forskarutbildningsansvariga vid fakulteter och institutioner. Syftet är att diskutera och samverka kring universitetsgemensamma frågor samt bidra till samsyn, erfarenhetsutbyte och kunskapsspridning inom olika delar av området. Under året har det förts diskussioner kring examinatorns roll i forskarutbildningen och kvalitetssäkring av forskarutbildning. Göteborgs universitet har också haft ett fortsatt fokus på frågan om doktoranders arbetssituation och arbetsmiljö.

Revidering av doktorandreglerna

Under hösten fattade universitetet beslut om reviderade doktorandregler efter en större översyn. Arbetet med revideringen av reglerna har genomförts av en arbetsgrupp som bestått av representanter från verksamheten samt en representant från Göteborgs universitets doktorandkommitté (GUDK). De reviderade reglerna har bland annat tagit hänsyn till införandet av en gemensam kursplanedatabas (Fubas) för kurser på forskarnivå samt lagen om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning. Reglerna tydliggör även fakulteternas ansvar för doktoranders etikutbildning.

Utfall för utbildning på forskarnivå

Antalet nyantagna till utbildning på forskarnivå är 300 forskarstuderande, vilket är en minskning jämfört med föregående år (se diagram 6). Det är kvinnor som i lägre utsträckning än tidigare har antagits till forskarutbildningen. Antalet utfärdade examina ökade samtidigt jämfört med föregående år och under året utfärdades 15 licentiatexamina respektive 288 doktorsexamina.

Antalet aktiva inom forskarutbildningen ger en bild av forskarutbildningens storlek och hur den fördelar sig mellan olika nationella forskarämnen. Då antalet aktiva inom forskarutbildningen är beroende av hur många som antagits under en längre period förändras antalet aktiva långsamt. För 2022 utgör forskarämnesområdet medicin och hälsovetenskap 53 procent av universitetets aktiva forskarstuderande. Det följs av samhällsvetenskap som står för 23 procent, naturvetenskap med 16 procent och humaniora och konst med åtta procent. Under tioårsperioden har forskarämnesområdet medicin och hälsovetenskap ökat sin andel av universitetets totala forskarutbildning, samtidigt som övriga forskarämnesområden har minskat i omfattning. Humaniora och konst är de områden som minskat mest, från 13 procent 2013 till åtta procent 2022.

Antal aktiva omfattar nästan 2 000 individer, vilket är i nivå med antalet i inledningen av tioårsperioden (se diagram 7). En viss eftersläpning i inrapporteringen kan förekomma vilket kan innebära att senaste årens värden kan komma att öka något.

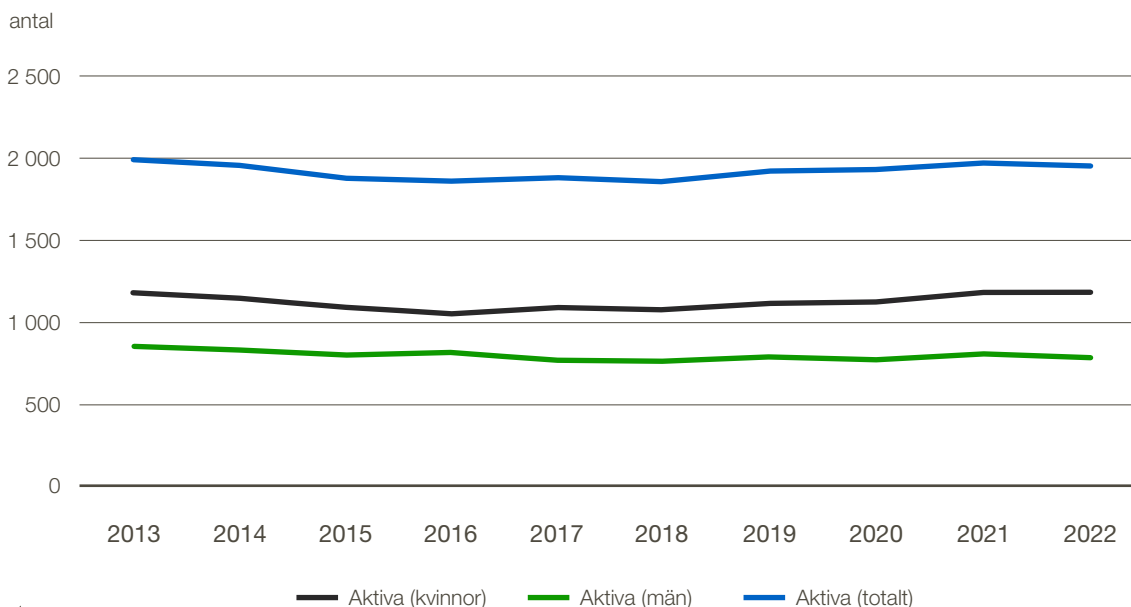

Diagram 7. Aktiva forskarstuderande

Aktivitetens grad är minst en procent. Avläsning av uppgifterna görs varje år för att inkludera eventuell rapportering i efterhand.

Pedagogisk utveckling och akademiskt språk

Universitetet strävar efter att skapa engagerande pedagogik som ska stimulera kunskapsintresse samt stödja och utveckla studenters lärande. Fokus är att utveckla universitetets studie- och lärmiljöer, lärarnas högskolepedagogiska kompetens och digitaliseringen av utbildningen.

Högskolepedagogisk utbildning och fortsatt pedagogisk utveckling

Universitetets enhet för pedagogisk utveckling och interaktivt lärande (PIL) har fortsatt att samverka med fakulteter, institutioner, lärare och studenter för att stimulera till nyskapande och engagerande högskolepedagogik. Under året har 35 högskolepedagogiska behörighetsgivande kurser genomförts, med totalt 675 registrerade deltagare, där 88 procent av deltagarna slutförde sina kurser. Ett omfattande planerings- och utvecklingsarbete har under året genomförts för att omorganisera den behörighetsgivande högskolepedagogiska kursen PIL101 mot ett system med valbara moduler. Utvecklingsarbetet initierades mot bakgrund av att utbildningsverksamheten efterfrågat mer flexibilitet i fråga om kursernas innehåll och utformning. Det modulbaserade uppbygget förväntas ge såväl deltagare som den högskolepedagogiska praktiken en bättre matchning mellan kompetensbehov, intressen och högskolepedagogiska förutsättningar. Ett pilotprojekt med fyra moduler kommer att lanseras under 2023, med teman som tidigare ingått i kursen PIL101 för att sedan breddas med fakultetsspecifika moduler med ämnesdidaktiskt innehåll.

Under verksamhetsåret har fem nya lärare vid universitetet utsetts till excellenta lärare. Syftet är att uppmärksamma lärares pedagogiska skicklighet och ta tillvara deras samlade kompetens. Totalt har 40 lärare vid Göteborgs universitet erhållit titeln excellent lärare sedan starten 2015. På universitetsövergripande nivå förs en diskussion om excellenta lärares betydelse och innebörd för den högskolepedagogiska verksamheten, för att sprida goda pedagogiska lärdomar och erfarenheter.

Göteborgs universitet har under året deltagit i arbetet med att ta fram ett nationellt ramverk för högskolepedagogiska frågor, vilket leds av en expertgrupp från Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF). Ramverket är tänkt att utgöra en gemensam grund för högskolepedagogiska frågor som samtliga lärosäten ska förhålla sig till, men samtidigt också möjliggöra att lärosätena utifrån sina egna förutsättningar kan vidareutveckla högskolepedagogiken lokalt. Göteborgs universitet bedriver ett aktivt högskolepedagogiskt utvecklingsarbete med fokus på exempelvis strategier och förhållningssätt för akademiskt lärar- och ledarskap, kollegialitet, studie- och lärandemiljön samt förutsättningar för ett studentcentrerat lärande. Detta ligger i linje med vad som framhålls i det nationella ramverket.

Fortsatt fokus på digital utveckling och undervisning

Göteborgs universitet har under flera år arbetat strategiskt för att stärka lärares digitala pedagogiska kompetens. Därför har det under året beslutats att tillsätta en universitetsgemensam styrgrupp som ska arbeta vidare med den satsning som inleddes med projektet *Fysiska och digitala studie- och lärmiljöer* under 2021. Huvudmålet med projektet har varit att höja den allmänna digitala kompetensen för hela universitetet. Satsningen innebär att stärka den digitala kompetensen för personal och ledningsfunktioner för att organisationen tydligare ska kunna prioritera och resursätta viktiga utvecklingsinsatser. Därutöver behöver särskilda insatser göras för att stärka lärares kompetens i digitala pedagogiska verktyg för lärande och undervisning, exempelvis

EXCELLENTA LÄRARE

Göteborgs universitet har utsett fem lärare till excellenta lärare 2022. Syftet är att uppmärksamma lärares pedagogiska skicklighet och ta tillvara deras samlade kompetens. Totalt har 40 lärare erhållit titeln excellent lärare sedan starten 2015.

genom fokus på utveckling av hybridundervisning, där studenter kan välja om de vill delta på distans eller i undervisningssalen. Universitetets webbaserade information ska utvecklas till en mer enhetlig struktur och skapa en väg in till universitetet för alla studenter och presumtiva studenter. I satsningen ingår också att utveckla utbildningspaket för digital förändring samt att förbättra det IT-relaterade stödet och supporten för studenter.

Universitetet har uppmärksammat den tydliga trend som visar att lärares kunskaper om digitala pedagogiska verktyg har blivit alltmer djupgående och komplexa. Ett exempel är en ökad kunskap om funktionaliteten i universitetets lärplattform Canvas, ett verktyg för studentrespons samt kommunikation och samarbete. En bidragande orsak till denna trend bedöms vara universitetets kontinuerliga utvecklingsarbete för att höja den digitala kompetensen hos lärare och medarbetare. En mängd olika insatser genomförs inom området, som exempelvis Zoom-caféer, webinarier med fokus på digital pedagogik samt stöd inom digital undervisning och examination på distans. Videor och poddar har alltmer blivit en integrerad del av undervisningen, där PIL ger stöd för inspelning och redigering för att säkerställa och utveckla kvaliteten.

Språk- och skrivutvecklande insatser

Universitetets enhet för akademiskt språk (ASK) tillhandahåller det universitetsgemensamma stödet för akademiskt språk och skrivande. Stödet riktar till studenter i form av handledning av texter och uppgifter, och till medarbetare i form av handledning av egna texter och rådgivning kring undervisning.

Den särskilda satsning på deltidsanställda studentmedarbetare som startade under 2021 har fortsatt. Stödet innebär regelbunden skrivhandledning från student till student. Studentmedarbetare har utfört en stor mängd individuell handledning av andra studenter. De har också arrangerat och deltagit vid olika öppna aktiviteter som till exempel skrivcafé och annan drop-in-verksamhet, vilket delvis har skett i samverkan med Universitetsbiblioteket.

För studenter med grundläggande behov av stöd när det gäller svenska språket har satsningen på ett webbaserat material om språk och grammatik fortsatt att utvecklas. De webbaserade resurserna har nu kunnat börja användas av universitetets lärare, till exempel genom att hänvisa till materialet på respektive kurssidor i lärplattformen Canvas. För doktorander och forskare har universitetet fortsatt att erbjuda handledning, skriv- och läsretreater, skrivargrupper och workshoppar med inriktning på artikelskrivande. Under året lanserades också det så kallade *Skrivrummet* till vilket universitetets medarbetare kan ansluta genom drop-in och diskutera pågående texter. Lärosätets högskolepedagogiska satsningar på akademiskt skrivande har utökats med en ny seminarier serie om språk- och kunskapsutvecklande arbete som har tagits fram i samverkan med Högskolan Väst. Seminarier serien omfattar några heldagar och kommer att ges för första gången vårterminen 2023.

Universitetet har under 2022 initierat ett projekt som ska lägga grunden för att stärka den akademiska integriteten hos universitetets studenter. Projektet bedrivs i samverkan mellan ASK, Universitetsbiblioteket och PIL. Projektet riktar sig till studenter genom en webbaserad modul med övningar i bland annat hantering av källmaterial samt i form av en lärarhandledning med tillhörande högskolepedagogiska seminarier.

Göteborgs universitet har utvecklat ett samlat kursutbud i svenska för inresande studenter och medarbetare för att stärka möjligheten för studenterna att tillägna sig sina studier samtidigt som det är en del av universitetets internationaliseringsstrategi. Institutionen för svenska språket har getts ett samlat ansvar för att erbjuda medarbetare och studenter undervisning i svenska. Satsningen har lett till att 198 medarbetare och 471 internationella studenter fått språkstöd i någon form under 2022.

Kvalitet, jämställdhet och inflytande

Universitetets kvalitetsarbete utgår från ett gemensamt kvalitetssystem som innefattar alla de organ, processer, dokument och aktiviteter som ger förutsättningar för att utveckla utbildningskvalitet. Här ingår även ett aktivt arbete med mångfald, jämställdhet, likabehandling och studentinflytande för att bibehålla och bidra till hög kvalitet.

Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) beslutade genom sitt yttrande i oktober 2021 att efter granskning av Göteborgs universitet det samlade omdömet godkänt kvalitetsäkringsarbete, vilket är det högsta omdömet. Det innebär att universitetet uppfyller samtliga bedömningsområden som UKÄ har tagit fram.

Universitetets kvalitetssystem bedömdes av UKÄ vara välutvecklat, med god förankring i organisationen och med ett kontinuerligt och systematiskt fokus på utveckling. Styrning och organisation av kvalitetsarbetet bedömdes vara ändamålsenlig. Vidare bedömdes kvalitetssystemet ha en god struktur med tydlig ansvarsfördelning. Systemet upplevdes som aktivt och levande med stor vikt på utveckling, och det konstaterades att det finns en kvalitetskultur på alla nivåer i organisationen.

Det kan därmed slås fast att universitetets kvalitetssystem håller hög kvalitet och inte behöver förändras i grunden. Att genomförande och praxis alltid aktivt behöver upprätthållas och delvis ytterligare utvecklas ligger i kvalitetsarbetets natur. En åtgärdsplan beslutades med utgångspunkt i UKÄ:s granskning av universitetets kvalitetsarbete. Åtgärdsplanen utgår från några av UKÄ:s rekommendationer som har omsatts till universitetsövergripande utvecklingsinsatser. I flera fall fanns redan ett pågående utvecklingsarbete, inte minst genom universitetets övergripande verksamhetsplan för 2022.

Spridning av erfarenheter och goda exempel är överhuvudtaget en grundkomponent i universitetets kvalitetsarbete vilket också är tydligt i fler aktiviteter i

den beslutade åtgärdsplanen. Flera seminarier som bidragit till att ytterligare skärpa kvalitetssystemet har genomförts i olika universitetsgemensamma organ och nätverk. Exempelvis genomförde det universitetsövergripande utskottet för utbildning på forskarnivå erfarenhetsutbyte mellan samtliga institutioners forskarutbildningsansvariga vid två tillfällen under året. Tema för seminariet i juni 2022 var *Hög avhandlingskvalitet och bra forskare – hur når vi dit?* och för seminariet i december *Doktorandernas arbetsmiljö*.

Utbildningsutvärderingar med extern bedömning

Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning vid Göteborgs universitet har setts över och i december beslutades om en reviderad och utvecklad version. Samtidigt uppdaterades stöddokumenterna: inventeringsverktyget för det kontinuerliga kvalitetsarbetet på institutions- och fakultetsnivå, samt vägledningen för de utbildningsutvärderingar som genomförs i sexårscykler med extern bedömning. Ett nytt kriteriestöd för de externa bedömargrupperna har också utvecklats, vilket antas leda till mer konstruktiva bedömarutlåtanden och därmed till skarpare åtgärdsplaner.

Under året har 20 bedömarutlåtanden och 15 åtgärdsplaner beslutats inom ramen för den första sexårs-cykeln med egeninitierade utbildningsutvärderingar. Vid Handelshögskolan har dessutom fyra kandidatprogram, nio masterprogram och sju huvudområden åter ackrediterats av Association to Advance Collegiate Schools of Business (AACSB) samt en ny ackreditering av European Quality Improvement System (EQUIS).

Syftet med utbildningsutvärderingarna är att visa om universitetets utbildningar når fastlagda mål och håller en hög kvalitet samt att bedömningen leder till åtgärder, utveckling och förbättring. Kvalitetsutskottet och utskottet för utbildning på forskarnivå har under året också fortsatt med sina regelbundna metaanalyser av genomförda utbildningsutvärderingar och har kunnat konstatera att konstruktiva åtgärdsplaner utarbetats, genomförts och följts upp. Under hösten har fakultetsstyrelserna uppmanats att börja planera för den andra sexårscykeln, som enligt plan startar vid halvårsskiftet 2023.

Studentinflytande

Efter pandemin kan universitetet konstatera att erfarenheterna från två års distansarbete har medfört förändrade förutsättningar för studentinflytande och att det finns lärdomar att dra. Engagemanget hos studenter i allmänhet har ökat och distansmöten har möjliggjort flexibilitet, samtidigt som det informella studentinflytandet haft utmaningar då dialog i anslutning till möten saknats. Regeringens stöd för att stärka studentkårerna, som sker mot bakgrund av en större andel distansstudier, har medfört extra medel utöver universitetets stöd till kårerna fram till 2025. Stödet har bidragit till studentkårens generella verksamhet och gjort att kårerna kan bibehålla satsningar på studentinflytande.

På universitetsgemensam nivå har det förekommit ett fåtal vakanser där studentkårerna inte kunnat tillsätta studentrepresentanter. Fakulteterna uppvisar ett aktivt arbete att stärka studentinflytande, och samtliga fakulteter har erbjudit studentrepresentanter att medverka i de centrala organ som redovisas i *Regler gällande ekonomisk ersättning för studentrepresentanter på grund- och avancerad nivå*. För att främja studentrepresentation planeras inför 2023 insatser för rekrytering av studentrepresentanter. Utöver studentinflytandet i beslutande och beredande organ har dialoger förts kring aktuella frågor som väckt stort engagemang hos studenterna, däribland frågan om studieplatser, lokaler för studentkårens verksamhet och studiesociala aktiviteter samt utvecklingen av Studenternas Hus.

Under året färdigställdes den digitala utbildningen om studentinflytande. Den består av fem filmer som riktar sig till studentrepresentanter och andra med intresse för studentinflytande. Lanseringen innebär att universitetet för första gången tillhandahåller utbildningsmaterial om studentinflytande som är tillgängligt på både svenska och engelska.

Avslutningsvis konstateras att universitetets fyra studentkårer beslutat att återigen samlas i samarbetsorganet Göteborgs universitets studentkårer (GUS). Handelshögskolans i Göteborg Studentkår (HHGS) träder åter in i samarbetet vid årsskiftet 2022–2023. Samarbetet skapar goda förutsättningar för ett studentinflytande och möjligheten att framföra studenternas synpunkter med en samlad röst stärker studentrörelsens legitimitet.

Breddad rekrytering och breddat deltagande

Arbetet med breddad rekrytering har fortsatt präglats av resultatet från UKÅ:s tematiska utvärdering. I utvärderingen framhålls särskilt universitetets aktiviteter för att synas i närsamhället, samverka med skolor i regionen, liksom arbetet med bedömning och validering av reell kompetens. Dessutom framhålls att Göteborgs universitet är ett av få lärosäten i Sverige som har en särskild policy för breddad rekrytering som är beslutad på universitetsövergripande nivå. I linje med UKÅ:s rekommendationer påbörjade Göteborgs universitet en revidering av *Policy för breddad rekrytering och breddat deltagande* för att säkerställa att den bättre speglar aktuella förutsättningar samt tydliggör att arbetet omfattar utbildning på grundnivå, avancerad och forskarnivå. Universitetet har också utvecklat ett statistikverktyg för uppföljning och analys av studentsammansättningen i olika utbildningar och kurser som stöd för arbetet med breddad rekrytering.

EUTOPIA-universiteten, där Göteborgs universitet ingår, har under året slutfört arbetet med att ta fram ett gemensamt ramverk för breddad rekrytering, breddat deltagande och inkludering i högre studier. I november undertecknade de tio EUTOPIA-universiteten ett manifest för inkludering som ska implementeras under 2023–2026 och vars främsta syfte är att främja inkluderingen av alla, oavsett kön, socioekonomisk status, ras och etnicitet. Göteborgs universitet har också inom ramen för EUTOPIA-alliansen för första gången genomfört en mångfalds- och inkluderingsvecka för att sprida kunskap och diskutera olika initiativ inom området.

UTBILDNINGSVÄRDERINGAR MED EXTERN BEDÖMNING

Under 2022 har 20 bedömarutlåtanden och 15 åtgärdsplaner beslutats inom ramen för den första sexårscykeln med egeninitierade utbildningsutvärderingar. Syftet är att bedöma om universitetets utbildningar når fastlagda mål och håller en hög kvalitet.

Det finns en stor bredd i universitetets insatser för breddad rekrytering och breddat deltagande. Exempel på rekryteringsinsatser och samverkansprojekt som genomförts under året är:

- *Ocean Blues*, Naturvetenskapliga fakultetens uppsökande verksamhet där forskare och unga vuxna möts för att diskutera miljöfrågor på ett lösningsfokuserat sätt.
- Samarbete mellan Räddningsmissionen och grundläraarprogrammet för att bredda perspektiv bland blivande lärare genom läxhjälpverksamhet i två utsatta områden i Göteborgsregionen.
- *Rethink!* ett samverkansprojekt mellan Humanistiska fakulteten, Göteborgs Stad och föreningen Skepsis där studenter lär hundratals ungdomar i staden kritiskt tänkande.

Jämställdhet i utbildningen

Universitetet har fortsatt att arbeta för att väva in jämställdhetsperspektiv i utbildningens innehåll och utformning med utgångspunkt i regeringens uppdrag om jämställdhetsintegrering. Ett led i detta är beslutet om en förtydligad inriktning när det gäller arbetet med jämställdhetsintegrering 2023–2025 på samtliga nivåer.

Ett tidigare genomfört arbete innebar att universitetet införde ett krav att den som är beslutsfattare när en kursplan fastställs ska efterfråga att jämställdhetsperspektiv har beaktats i beredningen av kursens innehåll och utformning. Uppföljningen under hösten 2022 visar bland annat att två fakulteter har infört en särskild policy för jämställdhetsarbetet och att jämställdhetsaspekter nu beaktas i beredningen av kurser i större utsträckning.

Andra åtgärder, insatser och strategier som universitetet fortsatt prioritera är bland annat att beakta jämställdhetsperspektivet i berednings- och beslutsprocesser för program och kurser, att se över examensmål för att tydliggöra och integrera jämställdhet. Dessutom

sker ett kontinuerligt arbete med att granska litteraturlistor, lärandemål, innehållet i kurser och undervisning för att säkerställa jämställd representation. Även seminarier, workshoppar och föreläsningar inom området samt kompetenshöjande insatser har genomförts, exempelvis utbildning kring mäns våld mot kvinnor.

Den mångfald av initiativ och arbeten som genomförs för en ökad jämställdhet i utbildningar vid universitetet är inte enkel att sammanställa i en gemensam bild. Ett försök att ändå illustrera Göteborgs universitet görs med hjälp av den nationella ämnesklassificering som används för att beskriva högre utbildning på grundnivå och avancerad nivå (se diagram 8).

Den nationella bilden att kvinnor respektive män traditionellt attraheras av utbildningsutbudets ämnesområden stämmer även in på Göteborgs universitet. Universitetets utbildningsutbud med många utbildningar inom exempelvis utbildningsvetenskap respektive vård och omsorg och få inom teknik förklarar att män är underrepresenterade i samtliga angivna ämnesområden. Av universitetets studenter finns hälften inom ämnesområdet juridik och samhällsvetenskap med fördelningen 33 procent kvinnor och 17 procent män. Detta följs av ämnesområdet humaniora och teologi med tio procent kvinnor och fem procent män. Förutom teknik som vid Göteborgs universitet är litet, har ämnesområdena medicin och odontologi respektive naturvetenskap den mest jämna könsfördelningen.

Vid jämförelse av den senaste femårsperioden finns ingen markant förändring i hur utbildningsutbudet attraherar kvinnor respektive män på universitetens gemensam nivå. Könsfördelningen är stabil såväl i tider av ökat antal studenter som i tider då studentantalet sjunker. Fakulteter och institutioner med ojämn könsfördelning inom utbildningen arbetar strategiskt vidare med olika aktiviteter för att öka antalet studenter av underrepresenterat kön.

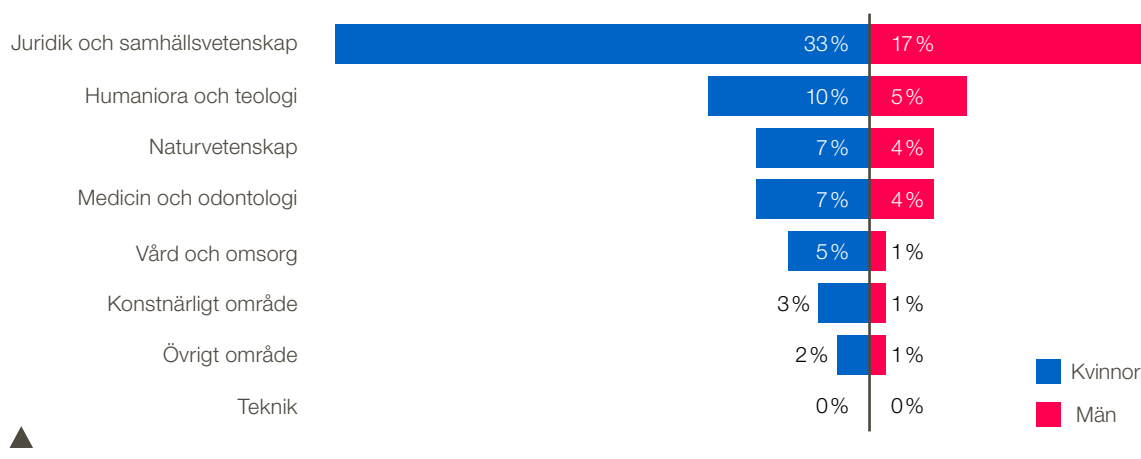

Diagram 8: Könsfördelning per ämnesområde

Internationalisering

Göteborgs universitet ska vara ett universitet för världen och omvärlden ska vara synlig inom utbildningen. Internationella samarbeten och perspektiv stärker utbildningens kvalitet.

Internationellt inriktade utbildningsmiljöer

Universitetets internationella satsning Summer School for Sustainability anordnades för första gången på plats i Göteborg. Det var 119 studenter från över 70 partneruniversitet som samlades för att läsa kurser på temat hållbarhet och delta i gemensamma seminarier, workshoppar och sociala aktiviteter. Sommarskolan har ett högt söktryck och hög genomströmning. Satsningen är unik i sitt slag bland svenska lärosäten, med flera kurser inom ett tema och ett omfattande kringprogram.

Efter Rysslands invasion av Ukraina gjorde universitetet flera insatser kopplade till utbildning. Bland annat inrättades ett stipendium för befintliga studenter från Ryssland, Belarus och Ukraina som fått en ekonomiskt försvårad situation till följd av kriget. Åtta stipendier om vardera 50 000 kronor delades ut. Antalet kurser i ukrainska utökades från två till fem. Till kursen *Introduktion till ukrainska* tiodubblades söktrycket och antalet registrerade studenter ökade från 15 på våren till 105 på hösten. Engagerade medarbetare har också tagit egna initiativ för att bidra med kompetens inom sitt område. Bland annat har forskare vid universitetet tagit fram en icke-poänggivande digital språkkurs i svenska för ukrainska flyktingar, som under året haft över 2 000 följare.

För samarbete med lärosäten i låg- och medelinkomstländer har universitetet deltagit i det Sida-finansierade programmet Linnaeus-Palme. I år var sista året eftersom Universitets- och högskolerådet inte utlyser fler programomgångar. Fyra projekt inom Linnaeus-Palme partnerskap beviljades fortsatt samarbete med lärosäten i Sydafrika, Jamaica, Brasilien och Mexiko. De beviljade projekten fick en kortare projekttid och avslutas hösten 2023.

Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning (STINT) beviljade under året medel för två samarbeten med Sydkorea och ett med Kina inom programmet STINT Mobility Grants for Internationalisation. Tre av universitetets lärare beviljades STINT Teaching Sabbatical.

Inom Erasmus+ programmet har tre samarbetspartnerskap inom högre utbildning och ett förberedande projekt för Erasmus Mundus masterprogram beviljats. Universitetet har också övertagit Umeå universitets roll i ett strategiskt partnerskap inom högre utbildning.

Göteborgs universitet ingår i den europeiska universitetsalliansen EUTOPIA, som under året beviljades medel för att fortsätta samarbetet. Ett av alliansens långsiktiga mål är att skapa fri rörlighet för studenter, och under året började studentmobiliteten öka. Universitetet tog under hösten emot 17 studenter från EUTOPIA-universitetet och har både inresande och utresande studentutbyten planerade inför vårterminen. Fler utbildningsrelaterade aktiviteter har ägt rum inom alliansen. En av de nya satsningarna är TeamWorks, ett virtuellt internationellt program, där ett tvärvetenskapligt team av studenter från EUTOPIA-universitetet arbetar med ett projekt för en organisation eller ett företag i fyra veckor under sommaren. Totalt deltog drygt 60 studenter och 13 organisationer. I februari anordnade Göteborgs universitet också ett tre dagars hackathon på Lindholmen Science Park, där studenter från EUTOPIA-lärosäten samlades för att hitta gemensamma lösningar på hur upphandlingsprocesser kan bli mer hållbara. Läs mer om EUTOPIA i *Internationell samverkan* i kapitlet Hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling.

Studentmobilitet

Studentmobiliteten ökade kraftigt 2022. Antalet utresande utbytesstudenter ökade med nästan 70 procent till 634 studenter, vilket är ett rekordhögst antal. De inresande utbytesstudenterna ökade med 30 procent, till 1 134 studenter, och nådde upp till samma nivåer som före pandemin (se tabell 9). Ökningen beror på ett stort intresse hos studenterna för utbytesstudier efter de senaste årens begränsade möjligheter att genomföra studier utomlands.

LEARNING COMMUNITIES

Det finns nu 30 etablerade EUTOPIA-kurser, så kallade Learning Communities, varav fem leds av Göteborgs universitet. Hittills har fler än 200 medarbetare och nästan 5 000 studenter vid de tio lärosätena på något sätt medverkat i Learning Communities.

antal	2022	2021	2020	2019	2018
Utresande utbytesstudenter	634	378	184	558	584
kvinnor/män (%)	62/38	62/38	66/34	62/38	60/40
varav till tredje land ¹	181	67	61	247	242
Inresande utbytesstudenter	1 134	872	585	1 088	1 078
kvinnor/män (%)	68/32	66/34	68/32	65/35	64/36
varav från tredje land ¹	221	128	165	274	261
Avgiftsskyldiga studenter	829	801	673	655	493
kvinnor/män (%)	56/44	56/44	55/45	57/43	57/43

Tabell 9. Internationell mobilitet

¹ Avser land som inte är medlem i EU eller EES (Island, Lichtenstein, Norge) och Schweiz. Storbritannien kan delta i Erasmusprogrammet till 31 maj 2023, studenter till och från Storbritannien anges därför inte som tredjelands-studenter i denna tabell.

Pandemin hade dock fortsatt en viss påverkan på utbytesverksamheten när det gäller inresande studenter från länder utanför EU. Några enstaka partneruniversitet, till exempel i Kina, ställde in utbytet för in- och utresande studenter.

Intresset för att göra praktik och fältstudier utomlands var stort efter pandemin. Totalt reste 106 studenter ut på Erasmuspraktik. Studenterna kom från samtliga fakulteter. Den nya korta mobilitetformen *blandad mobilitet* inom Erasmusprogrammet började nyttjas under 2022.

Under året beviljades 35 studenter stipendier för Minor Field Studies (MFS). En ändring i regleringsbrevet till Sida medför att inga nya MFS-stipendier kommer utlysas efter 2022.

Studieavgifter

Antalet avgiftsskyldiga studenter ökade med tre procent till 829 individer. Antalet avgiftsskyldiga helårsstudenter ökade med sju procent till 500 helårsstudenter. Att ökningen inte blev större beror på att ett stort antal studenter nekades uppehållstillstånd efter att ha genomgått Migrationsverkets studieavsiktsutredning.

Av de avgiftsskyldiga studenterna fick 28 procent hela studieavgiften finansierad med stipendier administrerade av universitetet, 143 stycken, eller Svenska institutet, 92 stycken. Majoriteten av stipendierna som universitetet administrerar finansieras av Adlerbertska stiftelserna eller Universitets- och högskolerådet. Övriga studenter finansierade sina studier med exempelvis stipendier från hemlandet eller med egna medel.

Den uppsökande verksamheten för att rekrytera internationella studenter, som före pandemin skedde fysiskt, har efter pandemin fortsatt ersättas av digitala motsvarigheter. Vägledning och stöd till presumtiva studenter har främst bedrivits på sociala medier, virtuella mässor och universitetets officiella webinarier. En viktig del i raden av insatser för att fånga upp intresse och vägleda till ansökan är universitetets internationella webbplats, och dess digitala utbildningskatalog. Rekryteringsarbetet har skett i samarbete med internationella studentambassadörer, arveroderade av universitetet, för att bidra med trovärdighet och ett studentperspektiv i olika rekryteringsinsatser.

Antalet avgiftsskyldiga studenter som antagits genom separat antagning uppgick till 46 studenter. Den studieavgiftsfinansierade verksamheten har inte påverkats av användandet av separat antagning.

Under året ändrade Migrationsverket sina rutiner för äkthetsbedömningar av passhandlingar, vilket skapar svårigheter för studenter i många länder. Studenterna kan behöva resa långa sträckor, ibland tvärs över en hel kontinent, för att visa upp sina pass på svenska ambassader eller generalkonsulat. De nya reglerna inverkade negativt på utbytesverksamheten redan 2022 och befaras få negativa konsekvenser också för den studieavgiftsfinansierade verksamheten framöver. I övrigt har kommunikationen mellan universitetet och Migrationsverket fungerat väl under året.

Forskning

Det kontinuerliga arbetet med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling har fortsatt. Under året har universitetet förstärkt samordningen och stödet för forskningsdatahantering, vidareutvecklat det preventiva arbetet med forskningsetik och tagit fram förslag till fakultetsövergripande profilområden. Universitetet sätter stort värde på de insatser som gjorts till stöd för forskare från det invaderade Ukraina. Forskare från universitetet har medverkat i flera initiativ för att erbjuda utsatta kollegor möjligheter att verka i Sverige och Göteborg.

Göteborgs universitet har under 2022 erhållit 2 076 miljoner kronor i externa bidrag. Största bidragsgivarna var Vetenskapsrådet, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse (KAW) och EU. Bland de forskningsbidrag som beviljats under året märks flera stora prestigefulla bidrag. Tre forskare har erhållit medel från det Europeiska forskningsrådet (ERC), och en av fem antagna till karriärutvecklingsprogrammet Pro Futura Scientia XVIII, för unga framstående forskare inom humaniora och samhällsvetenskap, kom från Göteborgs universitet. Därtill har KAW beviljat ett projektbidrag, två förlängda Wallenberg Academy Fellowship samt beslutat om en förlängning av Wallenbergcentrum för molekylär och translationell medicin till och med år 2028.

Kvalitetssäkrad forskning

Göteborgs universitet strävar efter att forskningen ska hålla hög kvalitet. Därav bedrivs ett kontinuerligt kvalitetsarbete som en integrerad del av forskningen inom hela lärosätet. Detta engagerar såväl enskilda forskare som institutioner, fakulteter och universitetsledning och stöds av centralt initierade uppföljningsprocesser som når universitetets samtliga nivåer.

Den stora bredd som finns inom Göteborgs universitet ställer särskilda krav på de universitetsövergripande rutinerna för stöd och uppföljning av det verksamhetsintegrerade arbetet med kvalitetssäkring och

kvalitetsutveckling. Rutinerna behöver lämna utrymme för alla de former av kvalitetsarbete som finns inom universitetet. Detta för att arbetet ska kunna bedrivas i enlighet med de villkor som råder för de specifika verksamheterna. Under 2022 har utkast till *Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning vid Göteborgs universitet* tagits fram. Policyn ska samla och beskriva de processer som finns, hur de hänger samman och hur ansvarsstrukturen för kvalitetsarbetet ser ut. Samtliga fakulteter och institutioner har fått ta del av utkastet för att ge möjlighet till inspel och förankring. Inkomna synpunkter är utgångspunkt för det fortsatta arbetet med att slutföra policyn.

Delar av det universitetsövergripande kvalitetsarbetet inom forskningen samlar perspektiv och behov från universitetets hela bredd. En sådan del är arbetet med stöd kring hanteringen av forskningsdata. Beslut har fattats om en universitetsgemensam styrgrupp för arbetet, samt om att resursätta och etablera en särskild sektion för forskningsdatastöd. Syftet är att samla och samordna insatser som görs inom lärosätet för att skapa bättre förutsättningar att säkerställa kvaliteten i hanteringen av forskningsdata.

Även universitetets preventiva arbete inom forskningsetik har vidareutvecklats, som komplement till det arbete som sker lokalt vid institutioner och fakulteter. Utskottet för etiska frågor har fått ett utökad uppdrag, och fyller nu också funktionen av en Institutional review board. Detta är ett internt organ för etikgranskning som krävs för finansiering från den amerikanska forskningsfinansiären National Institutes of Health. Utöver detta har flera utbildnings- och informationsinsatser som nått ut brett till olika målgrupper genomförts, och arbete med ett universitetsgemensamt forskningsetiskt styrdokument har påbörjats.

Under året har även universitetets arbete utifrån regeringens aviserade satsning på profilområden för svenska lärosäten fortsatt, vilket involverat universitetets samtliga nivåer. De fakultetsövergripande förslag på forskningsområden som identifierades föregående år har uppdaterats. Därefter har de bedömts och rangordnats av lärosätets fakulteter och rådgivande organ. Universitetet har fattat beslut om de fem områden som kommer att ingå i en kommande ansökan från Göteborgs universitet, om och när en utlysning kommer.

Ett sammanhang där universitetets forskning bedöms är när externa aktörer publicerar rankingslistor över olika lärosäten. De rankar både lärosäten som helhet och enskilda ämnen. Under 2022 har Göteborgs universitet tappat något i flera av de större lärosätesrankningarna, men i flera ämnesområden får forskningen vid universitetet goda placeringar i världsomspännande listor. Det gäller kategorin "dentistry", odontologisk forskning, som kom på fjärde plats i analysföretagets QS ämnesrankning, kategorin "endocrinology and metabolism", endokrinologi och metabolism, som kom på tionde plats i Best Global University Subjects rankning samt "political science", statsvetenskap, som kom på plats 19 i Shanghai-Rankings, Academic Ranking of World Universities (ARWU), ämnesrankning. Därtill ligger Göteborgs universitet bland de 100 bäst rankade lärosätena i världen för sex av de globala hållbarhetsmålen i Times Higher Educations hållbarhetsrankning samt på plats 28 i världen på QS samlade hållbarhetslista.

Det finns samtidigt en rörelse inom vetenskaps-samhället för att nyansera och bredda bedömningar och värderingar, till att omfatta fler aspekter av akademiska insatser än den, i många fall, förenklade meritvärdering som ranking och bibliometriska mått innebär. Universitetet har under året inlett en diskussion om hållningen till de olika internationella initiativ som finns kring ambitionen att utveckla meritvärdering och bedömning inom forskning och akademi.

Initiativet för Europauniversitet är ett av Europeiska kommissionens instrument för att utveckla kvalitet och konkurrenskraft inom det europeiska vetenskaps-samhället, för att främja en sammanhängande

funktionell arena för forskning och högre utbildning. Den europeiska universitetsalliansen EUTOPIA, som Göteborgs universitet var med och skapade, kommer att drivas vidare i det nya projektet EUTOPIA MORE. Som i konkurrens med andra lärosätessallianser beviljats finansiering från EU. Det innebär att det nya projektet kommer att fortsätta samordna insatser kring öppen vetenskap, driva vidare det gemensamma karriärutvecklingsprogrammet för unga lovande forskare och utveckla instrument för forskningsutbyten mellan alliansens lärosäten.

Forskningens frihet är ett grundläggande värde för Göteborgs universitet, och det är också avgörande för att upprätthålla kvaliteten i såväl forskningen som forskarsamhället. I den situation som uppstod i och med den ryska invasionen av Ukraina har flera insatser gjorts till stöd för det ukrainska forskarsamfundet. Universitetet har avsatt medel för att bereda tio personer möjlighet att verka vid universitetet på tidsbegränsade anställningar, och lärosätets forskare har bidragit till flera andra initiativ. Göteborgs universitet har funnits med i en samordnad annonsering av tjänster inom ERC-finansierade projekt som särskilt riktats mot forskare från eller i Ukraina, och på en lista över "öppna labb" som European Molecular Biology Organization samordnat. Minst två ansökningar har lämnats från universitetet till den utlysning som gjordes av EU inom ramen för finansieringsprogrammet Marie Skłodowska-Curie Actions. Genom den satsning som gjordes av KAW kunde fyra forskare beredas anställning vid universitetet inom ramen för Wallenberg centrum för molekylär och translationell medicin efter nominering av centrumets föreståndare.

Läs mer om universitetets arbete till stöd för Ukraina samt om EUTOPIA i *Internationell samverkan* i kapitlet Hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling.

Jämställdhetsintegrering för kvalitet

Vid Göteborgs universitet har arbetet med jämställdhetsintegrering fortsatt under 2022 utifrån de prioriteringar som fastställdes i arbetet med *Jämställdhetsintegrering vid Göteborgs universitet* (JIGU). Det innebär att ett av universitetets prioriterade områden är att säkerställa att jämställdhet beaktas vid fördelningen av forskningsmedel. Då jämställdhetsintegreringen vid universitetet är verksamhetsdriven anpassas arbetet utifrån respektive fakultets och institutions specifika förutsättningar. Fördelningen följs upp kontinuerligt vid rektors årliga verksamhetsdialoger.

Samtidigt har en ny inriktning formulerats för arbetet 2023–2025 som även inkluderar utveckling av samordningen av alla olika uppdrag och insatser som finns kring jämställdhetsintegrering. En inventering har också genomförts av hur universitetets fakulteter

arbetat med uppdraget om jämställdhetsintegrering och vilka behov som finns för det fortsatta arbetet. Inom ramen för uppföljningen av forskningsutvärderingen RED19 genomfördes under hösten ett seminarium på temat jämställdhet och forskningskvalitet. Här presenterades exempel på hur arbete kring jämställdhetsintegrering kan bedrivas, varefter gruppdiskussioner fördes för erfarenhetsutbyte och för att identifiera olika behov av stödinsatser.

Resultaten av inventeringen och seminariet kommer att ligga till grund för utvecklingen av organisering, stöd och samordning av arbetet med jämställdhetsintegrering framöver.

Läs mer om jämställdhetsintegrering vid universitetet i *Hållbart arbets- och studentliv* i kapitlet Sammanhållen organisation, attraktiv arbetsplats och studiemiljö.

Forskningsbidrag

Externa forskningsbidrag finansierar nästan hälften av universitetets forskning. Dessa medel söks i konkurrens och beviljas efter en sakkunnig kollegial bedömning, vilket innebär en kvalitetsmärkning av den externt finansierade forskningen.

Uppmärksammade forskningsbidrag

Varje år finns bidrag som beviljas Göteborgs universitet de som väcker särskild uppmärksamhet. Det är ofta bidrag som erhålls i stor konkurrens eller stora bidrag som möjliggör fortsatt utveckling av starka områden och forskningsmiljöer. Det kan även vara bidrag som erbjuder särskilt angelägna grupper i forskarsamhället goda förutsättningar att förverkliga sina projekt och genomföra banbrytande forskning.

Ett forskningsområde som utmärkt sig särskilt under 2022 är universitetets konstnärliga fakultet. Inom den särskilt riktade utlysningen om medel till konstnärlig forskning från Vetenskapsrådet erhöll forskare vid Göteborgs universitet totalt mer än dubbelt så mycket medel som något annat lärosätets konstnärliga forskare. Bland de fem bidragen, av totalt tolv beviljade, finns ett stort bidrag som kommer att finansiera uppbyggnaden av en forskningsmiljö på

temat plats och mobilitet i globaliserade konst- och designpraktiker. Även av de medel som delas ut till svensk forskning från Cancerfonden har forskare vid universitetet tillsammans erhållit en ansevärd del, drygt 100 av totalt 900 miljoner kronor.

Även flera enskilda forskare har tilldelats prestigefulla bidrag under året. Två av universitetets unga forskare har beviljats stora karriärutvecklingsbidrag, den ena från det europeiska forskningsrådet ERC och den andra inom ramen för programmet Pro Futura Scientia XVIII. Två forskare som tidigare haft viktiga karriärbidrag från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse (KAW), har inom ramen för programmet Wallenberg Academy Fellows, fått sina bidrag förlängda. Dessutom har två seniora forskare erhållit medel från ERC, båda för andra gången, och KAW har beviljat ett stort projektbidrag till en forskargrupp vid universitetets naturvetenskapliga fakultet för forskning om kustnära förorenat grundvatten.

WALLENBERGCENTRUM FÖR MOLEKYLÄR OCH TRANSLATIONELL MEDICIN

Wallenbergcentrum för molekylär och translationell medicin är en satsning universitetet gör tillsammans med Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, Astra Zeneca och Västra Götalandsregionen. Centrumet startade 2015, och de forskare som rekryterats till centrumet har hitintills dragit in 419 miljoner kronor till universitetet i ytterligare externa forskningsbidrag.

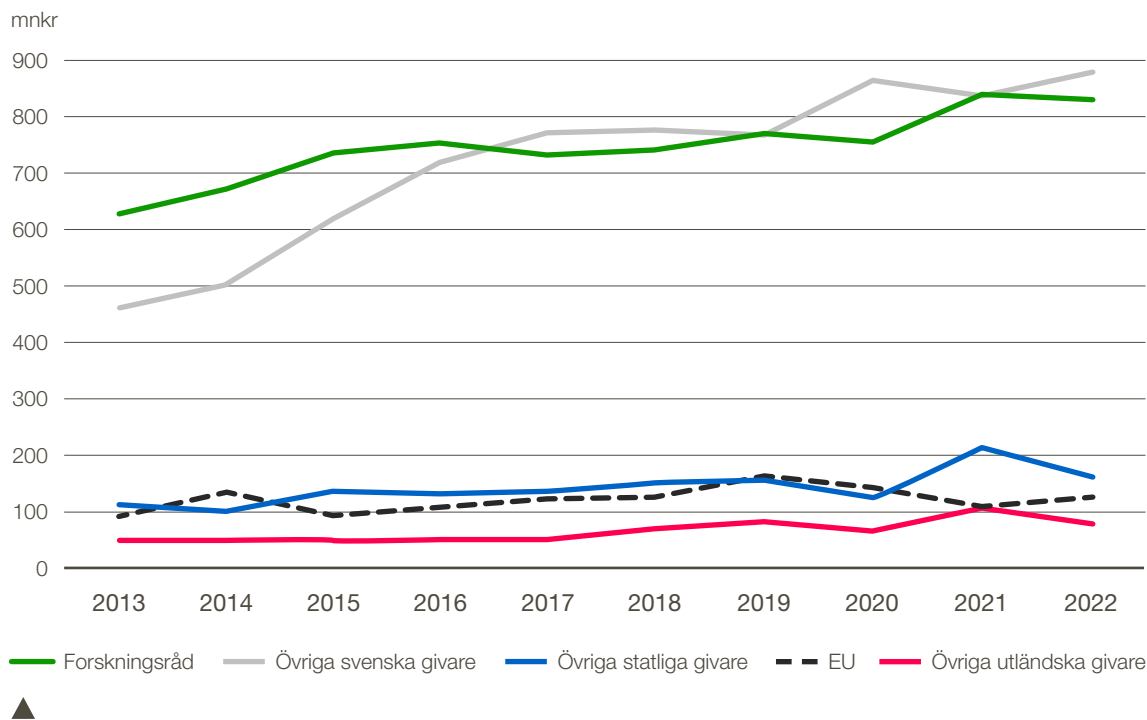

Diagram 10. Inkomster av forskningsbidrag

KAW har beviljat förlängning för universitetets satsning Wallenbergcentrum för molekylär och translationell medicin. Centrumet har rekryterat över 25 forskningsgruppledare inom prekliniska och kliniska discipliner. Under 2022 rapporterade och ansökte centrumet om förlängning till stiftelsen och beviljades finansiering fram till och med 2028. Därutöver har stiftelsen initierat en tolvårig satsning på datadriven life science (DDL), samt beviljat ytterligare medel till den nationella forskningsinfrastrukturen OligoNova som byggts upp under året.

Inkomster av forskningsbidrag

Universitetets erhållna forskningsbidrag, vilket mäts som inbetalningar från externa bidragsgivare, minskar något i jämförelse med föregående år och uppgår till 2 076 miljoner kronor (se diagram 10). Minskningen är 22 miljoner kronor och motsvarar en procent. Den största givargruppen är, återigen, övriga svenska givare. Här ingår bland annat Wallenbergstiftelserna, Cancerfonden och Västra Götalandsregionen. Universitetet har erhållit 879 miljoner kronor från övriga svenska givare, en ökning på 45 miljoner

kronor eller fem procent jämfört med föregående år. Bland forskningsbidragen finns bland annat ökade bidragsinkomster från KAW till Wallenbergcentrum för molekylär och translationell medicin.

Inom givargruppen forskningsråd har universitetet erhållit 829 miljoner kronor. Bidragen har minskat med nio miljoner kronor, motsvarande en procent jämfört med 2021. Dock ökar bidragen från Vetenskapsrådet, som står för en tredjedel av de totala externa forskningsbidragen, och därmed är universitetets största bidragsgivare.

För givargruppen övriga statliga givare har universitetet erhållit lägre bidrag 2022 jämfört med 2021. De minskade bidragen beror främst på att universitetet under 2021 erhöll en tillfällig förstärkning till lärosätena, som betalades ut från Kammarkollegiet, för att minska effekterna av utebliven forskningsfinansiering på grund av pandemin.

Forskningsinfrastruktur

För att ge forskningen goda förutsättningar att utvecklas och hålla hög kvalitet är funktionell och avancerad forskningsinfrastruktur nödvändig. Det innefattar stora forskningsanläggningar inom materialvetenskap, högteknologiska laboratorier för livsvetenskap och databaser för forskning inom humaniora, samhällsvetenskap och medicin.

Forskningsinfrastruktur är oftast allt för omfattande och kostsam för enskilda forskargrupper, institutioner eller lärosäten att driva. Därför pågår sedan några år en nationell och internationell samordning av existerande och nya resurser. Göteborgs universitet välkomnar samordningen som optimerar organisation, drift och nyttjande.

Göteborgs universitet har under 2022 samarbetat med övriga svenska lärosäten för att starta verksamheten vid de forskningsinfrastrukturer som beviljades medel under 2021 från Vetenskapsrådet. Universitetet medverkade i 18 forskningsinfrastrukturer och koordinerar fem av dessa. På liknande sätt har en samordning skett inför Vetenskapsrådets utlysning om bidrag till forskningsinfrastruktur av nationellt intresse, som stänger i februari 2023. Göteborgs universitet är värd för fyra ansökningar och medverkar vid ytterligare åtta. En av de fyra ansökningar som universitetet är värd för ska samordna och förbättra tillgång till de svenska forskningsfartygen. Universitetet deltar genom sitt nya forskningsfartyg R/V Skagerak som färdigställdes och invigdes under 2021.

Göteborgs universitet driver sedan januari 2022 en gemensam marin forskningsinfrastruktur *Kristineberg Center* tillsammans med Chalmers, Kungliga tekniska högskolan, IVL Svenska miljöinstitutet och RISE Research Institutes of Sweden. Centret erbjuder avancerad marin infrastruktur.

Den nationella forskningsinfrastrukturen Science for Life Laboratory (SciLifeLab) beslutade under 2021 att inrätta nationella noder. En nod har förlagts i Göteborg och utgörs av ett samarbete mellan Göteborgs universitet och Chalmers. SciLifeLab-noden har under 2022 byggts upp och ska vara en kontaktpunkt

för forskare och infrastruktur inom LifeScience. I uppdraget ingår att främja utökad användning av nationella resurser och samordna nationella, regionala och lokala initiativ kopplade till SciLifeLab.

På nationell nivå har universitetet under året deltagit i flera ansökningar, utöver den till Vetenskapsrådet, som beviljats finansiering för forskningsinfrastruktur. Exempelvis erhöll Center for Cellular Imaging medel från Stiftelsen för Strategisk Forskning, utlysningen Research Infrastructure Fellows – 2, för *Smart mikroskopi och maskininlärning för insamling av bilder*. Forskningsinfrastrukturen vid Quality of Government institutet erhöll medel för forskningsinfrastruktur från Riksbankens Jubileumsfond för *Lokala data över Europa: en plattform med lokala indikatorer för korruptionsrisker och samhällliga fenomen*.

FORSKNINGSFARTYGET R/V SKAGERAK

Under 2022 har universitetets nya forskningsfartyg varit i drift större delen av året. Forskare och studenter från såväl Göteborgs universitet som andra lärosäten har kunnat nyttja fartyget. En uppmärksam insats gjordes i samband med metangasläckan vid Nord Streamledningen i Östersjön.

Vetenskapliga publikationer

Genom vetenskapliga publikationer gör forskare sina resultat och resonemang tillgängliga för forskarsamhället, nationellt och internationellt.

Göteborgs universitet strävar efter att utforma system för uppföljning av publikationer för att så väl som möjligt spegla den vetenskapliga bredd i innehåll och målgrupper som universitetets forskning representerar.

Forskare vid Göteborgs universitet publicerade under 2022 närmare 6 800 publikationer och bidrog till ny kunskap inom en mängd områden (se tabell 12). Det totala antalet publikationer har minskat under perioden 2018–2021. Det kan till stor del förklaras av den påverkan som pandemin haft på antalet konferensbidrag, och där antalet publikationer ännu inte kommit upp på samma nivåer som innan pandemin. Antalet refereegranskade artiklar i vetenskapliga tidskrifter är den dominerande publikationstypen vid universitetet. För perioden utgör refereegranskade artiklar mer än hälften av den totala publikationsmängden. Även den globaliserade forskningsvärlden återspeglas i publiceringen där 60 procent av universitetets artiklar och forskningsöversikter, indexerade i citeringsdatabasen Web of Science (WoS), skrivits i samarbete med forskare vid utländska universitet eller organisationer.

Vid Göteborgs universitet använder ett flertal fakulteter den så kallade norska modellen för att fördela delar av forskningsanslaget. Modellen tillämpas sedan 2004 i Norge på nationell nivå. I modellen tilldelas publikationskanaler för artiklar, böcker och kapitel som vägs in nivåerna 1 eller 2, där den högre av de två utgörs av de främsta kanalerna inom sitt ämnesområde. Utöver användningen vid medelsfördelning ger modellen även en indikation på vetenskapligt genomslag. En viss ökning kan noteras för andelen nivå-2-publikationer vad gäller publikationstypen böcker och artiklar under femårsperioden. Det indikerar ett ökat genomslag för universitetets forskare. Publikationstypen kapitel har fortsatt en andel av nivå 2-publikationer mellan 33 och 40 procent under perioden (se tabell 13).

Antalet gånger en publikation citeras av andra forskare ses som ett mått på arbetets genomslag i vetenskapssamhället. De artiklar som citerats flest gånger antas ha haft störst betydelse inom sitt fält. Tabell 11 visar andelen av universitetets refereegranskade publikationer, indexerade i WoS, som tillhör toppskiktet avseende antalet citeringar. Dessa publikationer har citerats så ofta att de tillhör den högst citerade tiondelen inom respektive ämnesområde. Universitetet har ett utfall på 19 procent för aktuell mätperiod.

Diagram 14 visar andelen publikationer från Göteborgs universitet som publicerats som öppet tillgängliga under 2017–2021. Nästan 80 procent av universitetets publikationer publicerades som öppet tillgängliga i någon form under 2021. Trenden för det totala antalet öppet tillgängliga publikationer för femårsperioden är stigande. En förklaring till ökningen är de krav på open access som forskningsfinansierare ställer samt att forskare har fler möjligheter att få publiceringsavgifter helt eller delvis betalda genom olika avtal med förlagen.

publikationsår	andel (%)
2021	18,6
2020	20,5
2019	19,9
2018	18,5
2017	18,6

Tabell 11. Andel publikationer som tillhör de 10 procent mest citerade på världsbasis

Data från Clarivate Analytics Web of Science, bearbetad och levererad under november 2022 av Centre for Science and Technology Studies, Leiden University. Omfattar publikationstyperna artiklar och forskningsöversikter. Utfall för 2022 redovisas inte på grund av för kort citeringsintervall. Uppgifterna för tidigare år har uppdaterats då citeringarna kontinuerligt ökar.

antal per publikationstyp	2022	2021	2020	2019	2018
Artikel i vetenskaplig tidskrift	4 462	5 070	4 643	4 294	4 104
Bok	99	112	94	113	115
Doktorsavhandling	182	239	226	288	146
Forskningsöversiktsartikel	79	107	89	104	112
Kapitel i bok	586	762	765	894	909
Konferensbidrag	371	472	239	786	832
Konstnärligt arbete ¹	–	55	55	100	128
Paper i proceeding	169	195	217	309	338
Samlingsverk (redaktörskap)	65	77	71	92	93
Övriga publikationer ²	755	1 023	1 185	1 170	1 462
Totalt	6 768	8 112	7 584	8 150	8 239

Tabell 12. Antal publikationer

Uppgifter om antalet publikationer är hämtade från universitetets publikationsdatabas GUP. Antalet kan förändras då komplettering av icke rapporterad publicering görs löpande. För att en publikation inte ska räknas två gånger, då publiceringsår kan komma att ändras, undantas så kallade epub-ahead of print från datauttaget.

¹ Publikationstypen konstnärligt arbete redovisas inte för 2022 då granskning görs först kommande år.

² Övriga publikationer avser artiklar i övriga tidskrifter, rapporter, recensioner med mera.

publikationstyp per nivå (%)	2021	2020	2019	2018	2017
Artikel					
Nivå 1	72	73	76	75	76
Nivå 2	28	27	24	25	24
Bok					
Nivå 1	61	63	77	70	74
Nivå 2	39	37	23	30	26
Kapitel					
Nivå 1	67	66	64	60	64
Nivå 2	33	34	36	40	36

Tabell 13. Andel nivå 1- och nivå 2-publikationer enligt norsk publiceringsindikator

Data från Norsk senter for forskningsdata. Den norska publiceringsindikatorn delar in publikationskanaler artiklar, böcker och kapitel i nivåerna 1 och 2, och där nivå 2 utgörs av de främsta kanalerna inom sitt ämnesområde. Bedömningarna görs av forskare i så kallade faggrupper, knutna till norska Universitets- og høyskoleråde. I Norge ska nationellt sett publicering på nivå 2 utgöra 20 procent av all publicering. Utfall för 2022 redovisas inte då fullständig data inte finns tillgänglig.

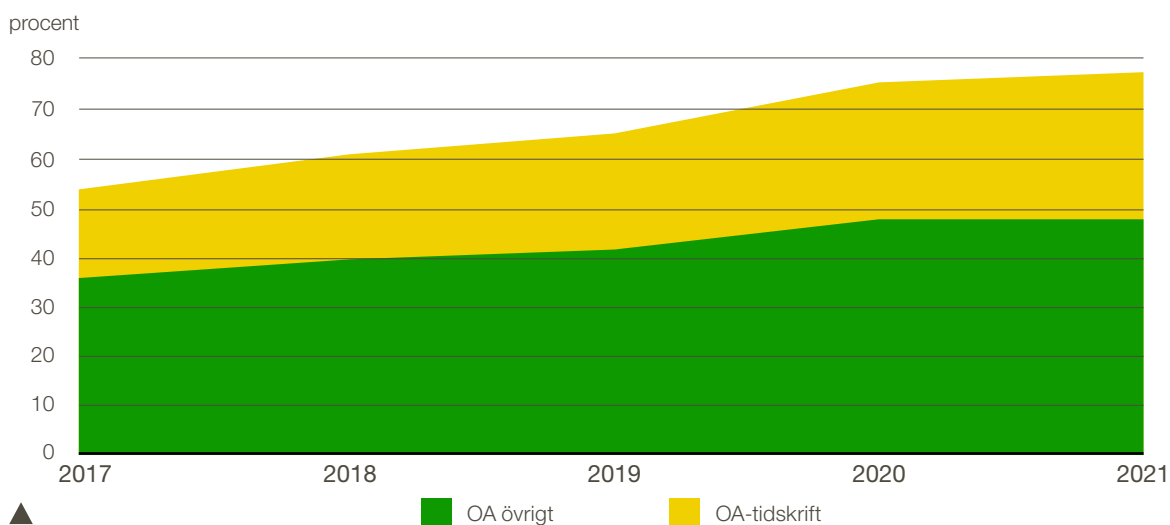

Diagram 14. Andel Open access

Data från Clarivate Analytics Web of Science. OA-tidskrifter avser här tidskrifter som finns listade i Directory of Open Access Journals (DOAJ). OA övrigt avser annan Open Access-publicering, så som OA-tidskrifter ej listade i DOAJ, hybridtidskrifter och artiklar i öppna arkiv. Utfall för 2022 redovisas inte på grund av att Web of Science inte indexerat hela året vid tidpunkt för datauttaget.

Vision:

Göteborgs universitet ska stärka sin relevans som samhällsaktör och samarbetspartner för att göra avtryck på samhällsutvecklingen och bidra till de globala utvecklingsmålen.

Hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling

Ställningstagandet *Hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling* innebär en målsättning att vara ett internationellt lärosäte som tar ansvar för samhällsutvecklingen och bidrar till en hållbar värld. I detta kapitel redovisas insatser inom utbildning, forskning och samverkan för hållbar utveckling och minskad klimatpåverkan. Men också samverkansinsatser för att bidra till lokal, regional, nationell och internationell samhällsutveckling.

Genom visionen, *Ett universitet för världen*, gör universitetet ett kraftfullt ställningstagande för att utgöra en positivt samhällspåverkande kraft där hållbarhet och samverkan genomsyrar verksamheten. Under 2022 förstärktes samarbetet inom avsiktsförklaringen om samverkan med Göteborgs Stad och Chalmers genom flera workshoppar och en större konferens. Fokusområdet ansvarsfull internationalisering blev högaktuellt i och med Rysslands invasion av Ukraina. På Göteborgs universitet utökades antalet kurser i ukrainska språket och en satsning gjordes för att kunna ta emot gästforskare från

Ukraina. Samarbetet inom den europeiska universitetsalliansen EUTOPIA fortsatte, där fortsättningsprojektet EUTOPIA MORE beviljades finansiering från EU. I juni fattade rektorerna vid Göteborgs universitet och Chalmers beslut om att gå vidare med förslaget om att utveckla en västsvensk arena för hållbar utveckling med bas i samarbetet Lärosäten Väst. Universitetet har i dialog med verksamheten och våra största fastighetsägare tagit fram och undersökt möjliga åtgärder för att minska energiförbrukningen utifrån uppdraget från regeringen.

Omvärldsrelationer och samverkan

Universitetets samverkan ska lämna ett konkret bidrag till samhällsutvecklingen, men innebär också ett inflöde av idéer och frågeställningar som kan bidra till att öka kvaliteten på utbildning och forskning.

Samarbetet utifrån avsiktsförklaringen med Göteborgs Stad och Chalmers fördjupades och intensifierades under året. De fyra temaområdena, stadsutveckling, välfärdsfrågor, ett fossilfritt Göteborg samt demokrati och styrning, representerades av kontaktpersoner från fyra olika fakulteter. Med stöd av ett anslag från EU-programmet Science Meets Regions, genomfördes i november fyra workshoppar utifrån de fyra tematiska områdena. I december hölls en avslutande konferens med deltagare från de tre organisationerna samt representanter för liknande samarbeten i Stockholm, Malmö, Linköping och Lund. Sammanlagt deltog ett åttiotal personer på den avslutande konferensen.

I oktober hade rektors strategimöte för dekaner och prefekter temat samverkan och nyttiggörande. Utifrån fem konkreta exempel på samverkansarbete från kärnverksamheten diskuterades olika aspekter av samverkan och nyttiggörande. Utgångspunkten var hur samverkan kan bidra till att skapa värde, såväl i omvärlden som inom akademien.

Göteborgs universitet hade flera medarbetare på plats vid Almedalsveckan i Visby, som deltog i ett antal seminarier. Bland annat hölls en workshop om samverkansmeritering, med utgångspunkt i det tidigare Vinnovafinansierade projektet Mersam. Flera vicerektorer, eller motsvarande, från svenska lärosäten diskuterade hur svenska universitet och högskolor kan arbeta för att uppmuntra samverkansaktiviteter och prestationer.

Under 2022 anordnades såväl på Naturvetenskapliga fakulteten som på universitetsgemensam nivå kurser i populärvetenskapligt skrivande. Innehållet bestod av föreläsningar, diskussioner och textworkshoppar och deltagarna förväntades arbeta med en egen text vid varje undervisningstillfälle, med mål att ha en färdig populärvetenskaplig text vid kursens slut. Syftet var att ge handledning och konkreta verktyg för att uttrycka sig populärvetenskapligt, med fokus på frågor om hur man kan nå fram och skapa förtroende för faktabaserad kunskap. På den universitetsgemensamma kursen deltog 20 forskare och lärare från fem av universitetets åtta fakulteter.

I programverksamheten vid Jonsereds herrgård, universitetets särskilda fysiska mötesplats för samverkan, möts akademi och övriga samhället för att med utgångspunkt i utbildning och forskning gemensamt formulera och arbeta med samtidens utmaningar. Verksamheten är ett verktyg i universitetets samverkansarbete. Året präglades av en stark utveckling av samverkan med fysiska, hybrida och digitala Jonseredsseminarier, med tillhörande folkbildande samtal och ökad internationalisering. I detta ingår långsiktiga satsningar som *Freedom of Expression – Strategies for the Future*, hållbarhetsfrågor och demokratisatsningar på lokal, regional och nationell nivå tillsammans med såväl offentlig som ideell sektor.

SAMVERKAN MED GÖTEBORGS STAD OCH CHALMERS

Under hösten 2022 hölls fyra workshoppar och en avslutande konferens med ett åttiotal deltagare, med fokus på hur former och strukturer för praktisk samverkan kan utvecklas inom samarbetet mellan parterna. Avsiktsförklaringen för ett fördjupat samarbete skrevs på 2020.

Internationell samverkan

Samverkan med lärosäten i andra länder, och med omvärlden i stort, är en viktig och ökande del av universitetets verksamhet. Den internationella samverkan ska ske på ett hållbart och ansvarsfullt sätt.

De senaste åren har universitetet haft ett ökat fokus på ansvarsfullhet inom internationell samverkan. En förändrad geopolitisk situation, med fler odemokratiskt styrda länder och ny hotbild, innebär utmaningar när lärosätet ökar internationaliseringen och samarbetar med allt fler länder. Ansvarsfull internationalisering är ett av fyra fokusområden i universitetets internationaliseringsstrategi 2021–2024, och under året har en arbetsgrupp tagit fram ett ramverk och ett besluts- och metodstöd för ansvarsfull internationalisering.

Frågan om ansvarsfull internationalisering blev högaktuell i och med Rysslands invasion av Ukraina. En samordningsgrupp för Ukraina-frågor inrättades för att koordinera lärosätets insatser, som har skett på olika nivåer och inom många olika delar av universitetet. Universitetet frös omgående alla samarbeten med statliga institutioner i Ryssland och Belarus. Lärosätet var noga med att skilja detta från att bryta band till enskilda individer från dessa länder, och ett stipendium inrättades för befintliga studenter från Ryssland, Belarus och Ukraina. Antalet kurser i ukrainska språket utökades, och en satsning gjordes för att kunna ta emot gästforskare från Ukraina, vilket gav nio forskare och en forskningskoordinator tidsbegränsade anställningar. Universitetets forskare bidrog också med expertkunskap och kunskapsspridning kring Ukraina-relaterade frågor, genom universitetets webbplats, särskilda seminarier och i media.

Internationella nätverk

Arbetet inom nätverket Scholars at Risk (SAR) intensifierades också på grund av kriget i Ukraina. Nätverket ger skydd åt riskutsatta forskare som inte kan vara verksamma i sina hemländer och universitetet samordnar den svenska sektionen, SAR-Sverige. Under året beviljades SAR-Sverige nya medel med anledning av kriget, sammanlagt tolv miljoner kronor från Vetenskapsrådet, Formas och Svenska Institutet. Göteborgs universitet är också en av sju partners i det EU-finansierade projektet Inspireurope+, som beviljades finansiering 2022. Projektet ska samordna insatser till stöd för riskutsatta forskare i Europa.

Samarbetet inom EUTOPIA-alliansen ger nära och fördjupade relationer med partnerlärosätena och en möjlighet att vara delaktig i utformandet av det framtida europeiska utbildningslandskapet. Under året fick EUTOPIA förnyade medel för att fortsätta samarbetet. Den nya projektperioden, som löper fram till 2026 under namnet EUTOPIA MORE, lägger ökad vikt vid att stärka samarbeten mellan lärosäten och civilsamhället, både lokalt och globalt.

Under året tog universitetet över sekretariatet för nätverket *Universitet och Svenska Institut i samarbete för internationalisering*. Nätverket är ett samarbete mellan svenska lärosäten och de svenska Medelhavs-instituten.

Aktiviteter inom nätverken

Inom de universitetsgemensamma och strategiskt utpekade nätverken har ett intensivt arbete med digitala samarbetsaktiviteter pågått. Den digitala samverkan säkrar kontinuiteten i nätverken och ger möjlighet för fler att delta.

Ett antal fysiska aktiviteter har också genomförts. EUTOPIA har haft två EUTOPIA Weeks, en i Bryssel och en i Ljubljana, och inom det svensk-japanska samarbetet MIRAI 2.0, där Göteborgs universitet är svensk koordinator, arrangerades i november en forsknings- och innovationsvecka i Japan med över 300 deltagare. Veckan i Japan föregicks av digitala moment med en bottom-up-struktur, och under hösten utlystes frömedel för samarbeten mellan japanska och svenska forskare. Av de nätverk universitetet ingår i innebär MIRAI det största internationella samarbetet inom forskning.

Under sommaren stod Göteborgs universitet värd för en konferens om åldrande inom det svensk-italienska nätverket Swetaly. Nätverket har också under året genomfört en hybrid fortbildningsserie för forskare i exil och ett pilot-mentorsprogram för forskare inom åldrande.

Inom ramen för universitetets engagemang i South Africa - Sweden University Forum stod universitetet värd vid flera montersamtal på tema Sydafrika under Bokmässan, med inbjudna gäster.

Universitetet stod under sommaren värd för en kurs inom nätverket Nordic Centre Fudan där studenter från nordiska lärosäten fick lära sig om innovation och företagsklimat i Kina.

EAIE TILL GÖTEBORG 2025

European Association for International Education, EAIE, tillkännagav under året att Europas största konferens inom högre utbildning kommer till Göteborg 2025. Konferensen skulle hållits i september 2021 men blev framflyttad på grund av pandemin. Göteborgs universitet står värd för konferensen tillsammans med fem andra västsvenska lärosäten.

Samverkan i utbildningen

Merparten av universitetets utbildningar har ett stort inslag av samverkan, genom exempelvis praktikkurser, professionsutbildningar, medverkan i programkommittéer och en ständig dialog med näringsliv, offentliga organisationer och den idéburna sektorn. Det är en förutsättning för utbildningens kvalitet och lämnar konkreta avtryck i samhället.

Livslångt lärande

Från 2023 blir det möjligt att studera med så kallat omställningsstudiestöd. Stödet gör det möjligt för alla mellan 27 och 62 år, som arbetat mer än åtta av de 14 senaste åren, att studera under ett år med förstärkt studiestöd från Centrala studiestödsnämnden. Den första ansökningsomgången påbörjades 1 oktober och i slutet av november hade närmare 20 000 ansökningar kommit in.

På uppdrag av regeringen gjordes under året en genomlysning av utbudet av utbildningar inom livslångt lärande och omställning. Där konstaterades det att universitetet erbjuder flera fristående kurser som lämpar sig väl för yrkesverksamma, vidareutbildningar inom en mängd yrkesområden och uppdragsutbildningar som också lämpar sig väl för personer som är verksamma inom många professionsområden.

Under 2022 bildades Centrum för skolsamverkan, en plattform där såväl skolans som universitetets lärare och forskare möts kring gemensamma innehåll och frågor. Genom plattformen skapas möjligheter till erfarenhetsutbyten, gemensamma aktiviteter och utvecklingsprojekt som ska bidra till ny kunskapsbildning för verksamma i skola och akademien. Viktiga delar i Centrum för skolsamverkans uppdrag utgörs också av samordning av arbete med utveckling och implementering av övningsskolor samt professionsrelevant fortbildning.

Inom forskningstemat *Bildningspraktiker i utbildning och samhälle* ligger fokus på vuxnas lärande, folkbildning, professionellt och arbetsplatsrelaterat lärande, högskolepedagogik och forskning om högre utbildning samt livslångt lärande. Forskning om folkhögskolans pedagogiska praktik och idrottsrörelsens folkbildningsmässiga särart är viktiga inslag, men även bredare frågeställningar kring den högre utbildningens funktion i samhället. Inom ramen för forskningstemat ordnas årligen olika typer av seminarieverksamheter, riktade till universitetslärare och studenter, samt konferenser. I september hölls det årliga seminariet *Vem äger berättelsen* som anordnades i samarbete med Västra Götalands

Bildningsförbund och Föreningen för folkbildningsforskning. Flertalet av deltagarna är praktiker inom folkbildningsverksamhet.

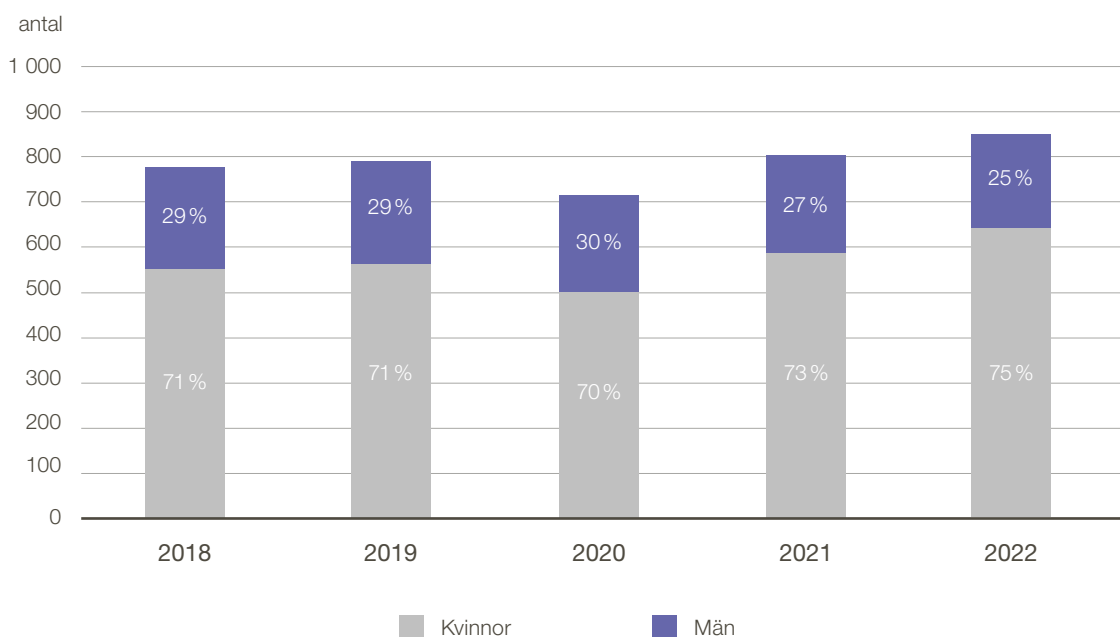
Arbetslivsanknytning

En stor mängd av utbildningarna vid Göteborgs universitet har ett tydligt och integrerat inslag av arbetslivsanknytning.

Vid Högskolan för scen och musik arrangeras varje år Sirénfestivalen, ett samarbete mellan studenter vid kompositionsutbildningen och musikerstudenter. Festivalen riktar sig till allmänheten, vilket i praktiken innebär att studenterna komponerar och framför musik i en situation med tydlig anknytning till ett kommande yrkesutövande.

Riksidrottsuniversitetet har under flera år profilerat sig som en unik och framgångsrik verksamhet för att stärka relationen mellan akademien och idrottsrörelsen. Inom ramen för verksamheten ges bland annat möjlighet för aktiva elitidrottare att få en högre utbildning, där studierna anpassas till träning och tävling. Under året stärktes arbetet med en bredare förankring på Göteborgs universitet, som bland annat innebar att Sahlgrenska akademiens dekan gick in som projektägare och ordförande i styrgruppen.

Under året har arbete inletts med att möta det nya förordningsreglerade kravet på övningsskolor inom all lärarutbildning. I nära samverkan med skolhuvudmän i Göteborgsregionen har ett ramverk för en modell tagits fram för att nå höjd kvalitet i lärarutbildningen samt bidra till skolutveckling och kompetensförsörjning. Fokus för modellen är ökad koncentration i mottagandet av studenter på övningsskolor, höjd kompetens hos handledare och kurslärare samt hållbara former för närmare samverkan mellan akademi och skolor. I ett pilotprojekt med elva grund- och gymnasieskolor i fem kommuner testas och utvecklas nu ramverket.

▲
Diagram 15. Helårsstudenter inom uppdragsutbildning

För att göra tvärvetenskapliga examensarbeten möjliga inom naturvetenskap, hälsa och teknik arrangerade Naturvetenskapliga fakulteten en exjobbsmässa i samverkan med Chalmers och Sahlgrenska akademien. Under mässan presenterade ett trettiotal forskare möjliga projekt och evenemanget lockade många intresserade studenter.

Uppdragsutbildning

Universitetets utbud av uppdragsutbildningar omfattar nästan alla utbildningsområden. De flesta uppdragsutbildningar bedrivs på campus, men under pandemin har andelen uppdragsutbildningar som ges på distans ökat kraftigt. Ökningen har fortsatt även under 2022 om än i något lägre takt, totalt gavs 30 procent av utbildningarna på distans. Antalet helårsstudenter inom uppdragsutbildning uppgick till nästan 850 helårsstudenter, en ökning med sex procent jämfört med 2021 (se diagram 15). Uppdragsutbildningarna attraherar kvinnor i högre utsträckning än män. Troligen är det kopplat till att merparten av uppdragsutbildningarna ges i ämnen som traditionellt är kvinnodominerande, exempelvis pedagogik eller utbildningsvetenskapliga ämnen.

De största ämnesområdena inom uppdragsutbildning är förutom pedagogik och utbildningsvetenskapliga ämnen, medicin, svenska som andraspråk samt omvårdnad och omvårdnadsvetenskap, som alla har ökat i omfattning 2022.

I december lämnade arbetsgruppen för samordning av uppdragsutbildning några förslag för fortsatt utveckling i sin slutrapport. Arbetsgruppen föreslog en gemensam definition av uppdragsutbildning vid Göteborgs universitet, att skapa ett universitetsgemensamt nätverk för uppdragsutbildning samt att samordna och förtydliga den webbaserade kommunikationen av utbudet.

Samverkan i forskningen

Integritet och principen om forskningens frihet är en grundläggande utgångspunkt som gör universitetet till en tydlig part i samverkan med andra delar av samhället. Högt ställda ambitioner om att bidra till en hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling innebär konkreta möjligheter att vara en positiv kraft i samhällets utveckling, men stärker också utbildningen och forskningen.

Insatser för att utveckla samverkan och nyttiggörande

Naturvetenskapliga fakultetens synergipris delas ut för att uppmärksamma goda insatser inom samverkan med det omgivande samhället. Priset omfattar ett verksamhetsbidrag på 250 000 kronor och delades bland annat ut för att pristagaren, genom forsknings- och samverkanscentrat SWEMARC, visat på de synergier som uppstår när forskning och undervisning gemensamt möter samhällets behov av folkbildning och hållbar utveckling.

Institutionen för medicin, vid Sahlgrenska akademien, har tillsammans med bland annat Umeå universitet och University of Freiburg utvecklat varningssystemet *Early Warning, Alert and Response System* (EWARS). EWARS är ett ramverk som innehåller övervakning, tidig upptäckt och rekommendationer vid utbrott av infektionssjukdomar som är känsliga för klimatförändringar. Systemet används av ett flertal länder och i mars uppmärksammades det av Världshälsoorganisationen, som tillsammans med Global Health Hub Germany gjorde en så kallad Policy Brief, en uppmaning om att fler länder skulle använda verktyget.

Vid Handelshögskolan finns SME Community, en plattform för gemensamt kunskapsbyggande mellan små och medelstora företag, innovationssystemets aktörer och akademi. Under året hölls 18 workshoppar i affärsutveckling, med totalt 56 SME-företag inom besöksnäringen. Inom ramen för plattformen har det i forskningsprojektet *Värdeskapande styrelsearbete* utvecklats kunskap tillsammans med 50 styrelseledamöter från mindre och medelstora företag om

styrelsearbetets utmaningar och utveckling. Syftet är att se hur styrelserna kan bidra till verksamheternas utveckling.

På Utbildningsvetenskapliga fakulteten tilldelades fyra nya projekt så kallade ULF-medel, *Utbildning, Lärande, Forskning*, med syftet att stärka samverkan mellan akademi och profession kring praktikhära forskning i skolan. De fyra projekten omfattar bland annat metoder som kan identifiera och överkomma elevers svårigheter i addition och subtraktion med flersiffriga tal, i samverkan med lärare i årskurs två. I ett annat projekt ska forskare tillsammans med förskollärare utveckla pedagogik som bättre nyttjar språklig mångfald inom undervisningen.

Humanistiska fakulteten har de senaste åren drivit ett intensivt arbete med att använda poddar som ett sätt att sprida och nyttiggöra forskningen. I Matarvs-podden lyftes under 2022 bland annat teman kring vikingars och romares matvanor, fika som svenskt matarv, vegetarianism och veganism. Podden tilldelades under året även *Dela med dig-utmärkelsen* från Forum för forskningskommunikation, som drivs av flera svenska forskningsfinansiärer. Konsthistorie-podden gjorde bland annat livepoddar från Hasselblad Center och Nationalmuseum och tilldelades dessutom Pam Fredmans pris.

Institutionen för sociologi och arbetsvetenskap driver Sociologipodden där forskning om exempelvis det nya klassamhället, mätbar omsorg och translationell barndom presenterats i intervjuformat under året. Sammanlagt tio avsnitt publicerades 2022.

Som arrangör för konferensen *Engineering Health* samlade Naturvetenskapliga fakulteten ett hundratal personer inom akademi, vård och industri. Programmet innehöll sessioner med bland annat ämnen som lärdomar från pandemin samt nyttan med att arbeta tvärvetenskapligt inom vård och teknik. Konferensen arrangerades tillsammans med Chalmers, Västra Götalandsregionen, Sahlgrenska Universitetssjukhuset och Sahlgrenska akademien.

Från och med 2022 verkar Göteborg som en Unesco City of Literature. Universitet är tillsammans med Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen bärande parter kring stadens åtaganden gentemot Unesco genom en avsiktsförklaring. Unesco:s internationella nätverk erbjuder universitetet fakultetsöverskridande möjligheter till samverkan kring utbildning och forskning. För Göteborgs universitet har det bland annat inneburit konferenser och seminarier på teman som Demokrati & läsning och Konstnärlig frihet vs. hållbarhetsarbete, vidare litteraturstadsprogram i universitetets monter och samverkan kring Yttrande-frihetstorget på årets Bokmässan.

Forskningskommunikation och folkbildning

Efter en tid med digitala evenemang med anledning av pandemin blev i högre grad fysiska evenemang möjliga. I Vetenskapsfestivalens program deltog flera forskare från Göteborgs universitet. Under våren var universitetet en del av West Pride och deltog i juli på Almedalsveckan.

I början av hösten hölls Frihamnsdagarna för första gången i fysiskt format. Arrangemanget hålls i Göteborg med ambitionen att bli en demokratisk mötesplats där samtal och idéer som leder till förändring kan uppstå. På plats fanns flertalet forskare som bidrog till ett program med bred publik. Under hösten kunde skolklasser lyssna till en forskare eller doktorand genom *Låna en forskare*, där intresseanmälan görs av skolklassernas lärare. Bokmässan genomfördes återigen fysiskt och totalt medverkande universitetet vid närmare 70 programpunkter varav ett fyrtiotal genomfördes i universitetets egen monter.

Under årets första veckor präglades pressarbetet av pandemin. Fokus skiftade i slutet av februari till kriget i Ukraina, och forskare medverkade fram till sommaren så gott som dagligen i media för att kommentera olika aspekter av kriget och debatten om svenskt medlemskap i Nato. Höstens svenska val i september och regeringsbildningen i oktober gjorde att media ofta kontaktade universitetet för kommenterande expertis. Under året skickades runt 200 pressmeddelanden ut, på såväl svenska som engelska, i en rad olika ämnen. Stor uppmärksamhet fick till exempel pressmeddelandena om att gift i gamla leksaker hindrar återvinning, att livmodertransplantation är en effektiv och säker metod, att unga män känner sig mest hotade av ökade rättigheter för kvinnor, och att dickpics och nudes är en del av ungas vardag. Universitetet arbetade aktivt även på andra sätt med att föra ut kunskap i samband med aktuella händelser. Ett exempel är höstens ekonomiska utveckling med energikris, val, inflation och höjda räntor som påverkade ekonomin mellan länder och hushållen. Universitetet skickade då ut en förteckning över relevanta forskare som kunde bidra med kommentarer och analyser.

POPULÄRVETENSKAPLIGA EVENEMANG

Efter några år av digitala arrangemang och hybridformer deltog under 2022 en mängd forskare från Göteborgs universitet i olika populärvetenskapliga sammanhang, som Vetenskapsfestivalen, Frihamnsdagarna och Bokmässan.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling är ett ledord för all verksamhet vid Göteborgs universitet. Det utgör en drivkraft i rollen som samhällsaktör och i den fria forskningen, men är också en viktig utgångspunkt i universitetets utbildningar. Universitetet strävar efter att tydligt bidra till de globala målen i Agenda 2030.

I universitetets vision har hållbar utveckling en framträdande plats. Hållbar utveckling är ett av sex fokusområden med den övergripande målsättningen att Göteborgs universitet ska stärka sin position som ett ledande universitet inom hållbar utveckling. Ambitionerna konkretiseras i strategier och verksamhetsplaner på såväl universitetsgemensam nivå som fakultetsnivå. Hållbar utveckling följs upp kvalitativt i fakulteternas verksamhetsdialoger och årsuppföljningsrapporter, samt kvantitativt genom indikatorer inom ramen för miljöledningssystemet och klimatråmverket. Universitetsledningen får en samlad genomgång av arbetet med miljöledningssystemet två gånger per år.

Göteborgs universitet är certifierat enligt den internationella standarden för miljöledningssystem ISO 14001 och registrerat enligt EU:s motsvarighet EMAS, vilket innebär att universitetet ständigt arbetar med att förbättra verksamheten för att minska den negativa miljöpåverkan och stärka den positiva påverkan för hållbar utveckling genom utbildning, forskning och samverkan.

En kvalitetssäkring av miljöledningsarbetet är de kontinuerliga interna och externa miljörevisionerna. Miljörevisionerna ska bedöma hur väl verksamheten överensstämmer med kraven i lagar och miljöledningsstandarder. De avvikelser som identifieras åtgärdas och följs upp för att bidra till ständiga förbättringar. Under året placerade sig Göteborgs universitet på plats 28 i analysföretaget QS Sustainability Ranking, vilket är deras första ranking med fokus på social och miljömässig hållbarhet vid lärosäten.

Sedan hösten 2021 pågår ett förändringsprojekt vid Göteborgs centrum för hållbar utveckling (GMV). I juni fattade rektorerna vid Göteborgs universitet och Chalmers beslut om att gå vidare med förslaget om att utveckla en västsvensk arena för hållbar utveckling

med bas i samarbetet Lärosäten Väst. Syftet med den nya verksamheten är att facilitera samverkan och skapa partnerskap mellan akademien och andra samhällsaktörer för att utveckla, utbyta och nyttiggöra kunskap om hur samhällets förmåga och kapacitet att ställa om till ett hållbart samhälle kan stärkas. Som ett led i förändringsprojektet togs även beslut om att flytta verksamheter inom miljöekonomi från GMV till Handelshögskolan och verksamheten inom universitetets miljöledningssystem till den nya enheten GU fastighet och hållbar utveckling.

Under hösten fick universitetet, tillsammans med 200 andra statliga myndigheter, i uppdrag av regeringen att genomföra energibesparande åtgärder med bakgrund av den ansträngda energisituationen i Sverige och Europa. Den offentliga förvaltningen behöver ta en ledande roll i arbetet med att effektivisera och minska elanvändningen. En arbetsgrupp inom universitetet driver uppdraget och har i dialog med verksamheten och våra största fastighetsägare tagit fram och undersökt möjliga åtgärder. En stor mängd informationsinsatser har gjorts under hösten men också ronderingar för att identifiera möjligheter till energieffektiviseringar. Att optimera driftstiderna för ventilationen är en åtgärd som har förankrats brett inom verksamheten och bedöms ge en besparing på 25 000 kilowattimmar per månad, vilket motsvarar årsförbrukningen för en normalstor villa.

FOKUSOMRÅDE 2021–2024

Hållbar utveckling är ett av sex fokusområden i universitetets mål och strategier för 2021-2024. Det övergripande målet är att Göteborgs universitet ska stärka sin position som ett ledande universitet inom hållbar utveckling.

Hållbarhet i utbildningen

Universitetet har uppdraget att utbilda för en hållbar framtid och dagens studenter förväntar sig att hållbarhetsperspektivet lyfts in i utbildningarna på ett adekvat sätt. Hållbarhetsmärkning av kurser och program ger vägvisning om hur utbildningsinnehållet svarar upp mot hållbar utveckling.

Göteborgs universitet har sedan många år ett system för hållbarhetsmärkning av kurser och program. Märkningen utgår från kriterier som speglar det mångdimensionella begreppet hållbar utveckling och följs upp årligen. Hållbarhetsmärkta kurser och program har ökat för varje år, både i antal och som andel av universitetets totala antal kurser och program (se diagram 16). Ett arbete har pågått för att se över och, vid behov, revidera systemet för hållbarhetsmärkning. Under året har frågan om hållbarhetsmärkningens omfattning behandlats i Utbildningsnämnden och remitterats till respektive fakultets utbildningsberedning. I december beslutade Utbildningsnämnden att komplettera nuvarande märkningssystem med möjligheten att synliggöra de globala hållbarhetsmålen, SDG:erna, i kursplaner och utbildningsplaner.

Act Sustainable är Chalmers och Göteborgs universitets gemensamma hållbarhetsvecka där studenter, forskare, lärare och personal får inspiration och kunskap genom multidisciplinära perspektiv på hållbar utveckling. Hållbarhetsveckan arrangerades för 17:e gången och årets tema var *Demokrati i ett föränderligt klimat*. På programmet fanns bland annat workshoppar, konstinstallationer och forskarkonferens. Studenternas hållbarhetsföreningar erbjöds en plattform genom att de varje dag arrangerade lunchevenemang med inbjudna gäster.

Gothenburg University Thesis Award (GUSTA) uppmärksammar framstående studentuppsatser inom

hållbar utveckling. Pristagarna utses av en vetenskaplig kommitté som består av åtta professorer från olika fakulteter vid Göteborgs universitet. Priset, som delades ut för fjärde året under hållbarhetsveckan, ska motivera studenter att kritiskt engagera sig i hållbarhetsfrågor och söka efter mer kunskap för en hållbar värld. Årets fem pristagare har skrivit uppsatser som spänner över ämnesområden från design till jämlik hälsa.

Masterprogrammet i Embedded Design vid HDK-Valand uppmuntrar studenterna att kritiskt reflektera över designens roll i olika organisatoriska sammanhang och att möta ett växande krav på hållbar, innovativ och ifrågasättande design. Studenter från programmet anordnade under våren en workshop för studenter inom andra områden där de gemensamt spekulerade kring hur en hållbar framtid ser ut visuellt. De diskuterade framtiden för stadsmiljön, hållbar utveckling för våra städer och hur klyftan mellan stads- och landsbygdssamhällen kan överbryggas. Resultatet av workshopen presenterades som en del av en utställning i slutet av kursen. Studenter från samma program använde slöjd för att undersöka centrumbildningen Urban Futures verksamhet. Slöjden handlar om att använda redskap och material som står till buds, och om att vara sparsam med resurser. Slöjden är också ett socialt hantverk. Studenterna använde en mängd olika kreativa och gestaltungs-baserade redskap på temat Togetherness (tillsammanshet).

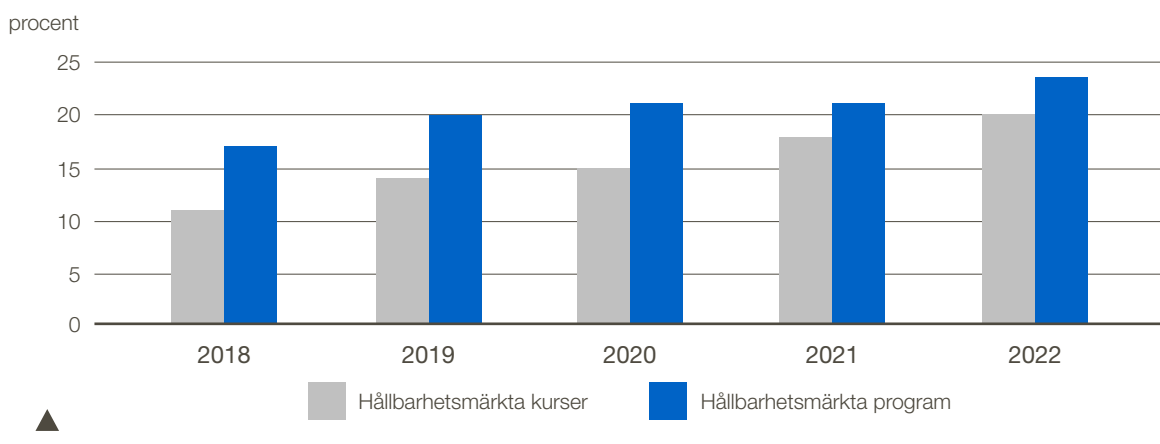

Diagram 16. Andel hållbarhetsmärkta kurser och program

Andelen hållbarhetsmärkta kurser och program har fortsatt att öka. För 2022 var totalt 919 programkurser och fristående kurser samt 47 utbildningsprogram hållbarhetsmärkta.

Forskning för hållbar utveckling

Universitetet strävar efter att stärka sin roll som ett ledande universitet inom hållbar utveckling. Det finns ett behov av ökad kompetens och insikt i hur omställning till ett hållbart samhälle ska ske, både lokalt, nationellt och globalt. Universitetets forskning har en tydlig uppgift att bidra med vetenskapligt byggd kunskap i denna omställning.

Brett engagemang för hållbarhetsmål om arbetsvillkor och tillväxt

Göteborgs universitet är en del av International Association of Universities (IAU) samverkansplattform för utbildning och forskning inom hållbar utveckling. I det globala nätverket har Göteborgs universitet tagit täten för FN:s globala hållbarhetsmål om *Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt* (SDG 8). Syftet med SDG 8-initiativet vid Göteborgs universitet är att mobilisera akademiskt arbete och policyinteraktion i lokala och globala sammanhang, tillsammans med åtta "satellituniversitet". I augusti genomfördes en konferens med ett femtiotal deltagare där samarbete mellan forskare och praktiker i lokala och globala sammanhang stod i fokus. Frågor om hur det går att uppnå ekonomisk tillväxt utan att kompromissa med miljön behandlades genom presentationer och diskussioner.

Även Centrum för forskning om arbete och sysselsättning knyter an till SDG 8. Centrumbildningen skapar kontaktytor mellan näringsliv, offentliga organisationer och universitet i frågor som rör arbete och sysselsättning. Under året har åtta seminarier genomförts och bland annat berört frågor om jämställdheten på arbetsmarknaden samt AI och arbetsmiljö.

Agenda 2030 i Väst är ett samverkansforum som engagerar och stimulerar till partnerskap mellan näringsliv, akademi, offentlig och idéburen sektor i Västsverige. Forumet arrangerade en träff inom SDG 8 om integration i arbetslivet. Frågor som behandlades var bland annat ställningstagandet i Agenda 2030, om att ingen ska lämnas utanför och varför glappet i sysselsättningsgrad mellan inrikes- och utrikesfödda ökar samtidigt som arbetslösheten minskar.

Marin samverkan och hållbar akvakultur

Havsmiljöinstitutet koordineras av Göteborgs universitet och bistår myndigheter inom havsmiljöområdet med vetenskaplig kompetens och beslutsunderlag. Institutet bedriver också analys- och syntesverksamhet inom havsmiljöområdet och har i uppdrag att informera om forskning som rör havsmiljön och havet som resurs. I augusti förlängde regeringen Havsmiljöinstitutets uppdrag med tio år.

Universitetet är med i ett samverkansprojekt som under året fått finansiering av Vinnova för projektet *Omställningshotellets marina kolonilott*. Projektet drivs i samverkan mellan Centrum för hav och samhälle, Urban Futures och Göteborgs Stad. En marin kolonilott är en plats för småskalig odling och förvaring av mat i havet där till exempel musslor och alger kan odlas. Ett pilotförsök har genomförts på Tjärnö marina laboratorium och nu testas konceptet i centrala Göteborg. Den marina kolonilotten ingår i utställningen Prototyp Göteborg som är en del av Göteborgs 400-årsjubileum sommaren 2023. Kolonilotten ska vara en mötesplats för framtidens mat i en stadsnära miljö och öka kunskapen om hållbar odling i havet.

Hållbar akvakultur var också årets tema för världens ledande hållbarhetspris WIN WIN Gothenburg Sustainability Award. Vinnare blev företaget Gårdsfisk som belönades för sitt arbete med att bedriva landbaserad fiskodling i recirkulerande system med visionen att producera världens mest hållbara fisk.

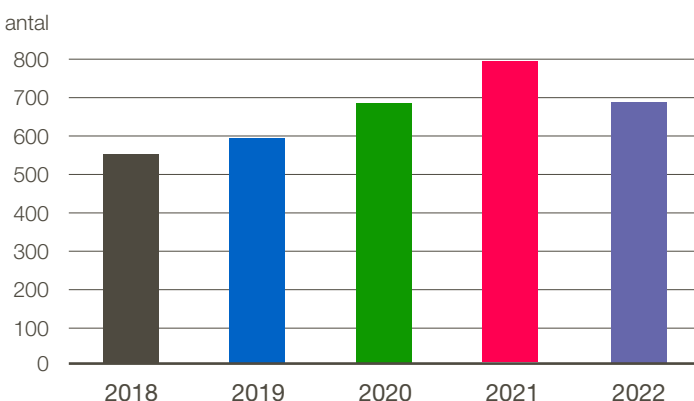

Diagram 17. Antal vetenskapliga publikationer inom hållbar utveckling

Totalt har 694 vetenskapliga publikationer inom hållbar utveckling publicerats under 2022, vilket är en minskning med 13 procent sedan 2021. Andelen publikationer inom hållbar utveckling ligger dock kvar på samma nivå som 2021. En ny utsökning för den senaste femårsperioden har gjorts för att inkludera publikationer som har rapporterats in i efterhand. Med vetenskaplig publikation avses publikationstyperna artikel i vetenskaplig tidskrift, artikel i övriga tidskrifter samt forskningsöversiktsartikel.

Klimatpåverkan

Göteborgs universitet arbetar med att minska klimatpåverkan för att nå upp till målsättningarna i det nationella initiativet klimatrådet. Ett viktigt steg är implementeringen av en koldioxidbudget med målet att halvera universitetets koldioxidutsläpp till 2030.

Åtgärder för minskade koldioxidutsläpp

Göteborgs universitet är en del av Sveriges universitets- och högskoleförbunds (SUHF) Klimatnätverk som ska underlätta för universitet och högskolor att uppfylla klimatrådet samt stärka samarbetet och utbytet mellan lärosäten inom klimatområdet. Arbetet förväntas resultera i mätbart minskade koldioxidutsläpp från högskolesektorn, mer standardiserade mätmetoder samt forskningsbaserade rekommendationer och riktlinjer.

För att minska universitetets klimatpåverkan har en koldioxidbudget för universitetets verksamheter införts under året. Samtliga fakulteter, Universitetsbiblioteket och Gemensamma förvaltningen ska reducera sina koldioxidutsläpp i två etapper, med minst 25 procent till 2024 och med minst 50 procent till 2030 jämfört med basåret 2019. För att kunna följa och analysera universitetets koldioxidutsläpp har ett tekniskt systemstöd utvecklats. Det digitala verktyget, Carbon

Intelligence System, visar koldioxidutsläpp per organisatorisk enhet och gör det möjligt för dekaner, prefekter och andra chefer att få en bild av utsläppen, planera för åtgärder och följa effekterna i koldioxidreducering. Under året har en stor mängd informationsinsatser genomförts, bland annat utbildningar i verktyget och lanseringsmöten med respektive fakultet, Universitetsbiblioteket och Gemensamma förvaltningen angående koldioxidbudget.

Hållbart resande

Omkring 200 myndigheter, däribland samtliga lärosäten, fick i regleringsbrevet för 2022 kravet att redovisa hur de har arbetat för att ta tillvara erfarenheter från pandemin gällande tjänsteresor samt hur de fortsatt utvecklar alternativ till fysiska möten. Resandet i tjänsten har ökat kraftigt under 2022 från de mycket låga nivåerna under pandemin men är inte uppe på nivåerna som det senaste normalåret 2019.

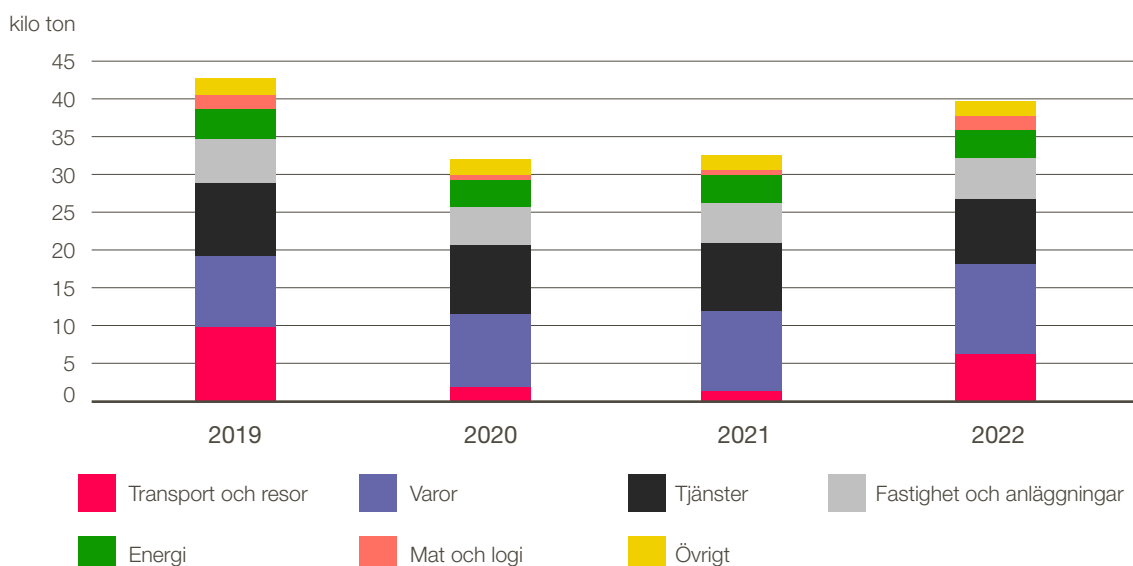

Diagram 18. Totala koldioxidutsläpp

De totala koldioxidutsläppen från universitetets verksamhet uppgick under 2022 till 39,6 kilo ton koldioxidutsläpp vilket är en ökning med 21 procent jämfört med föregående år. Jämfört med 2019 som är basår för universitetets utsläppsmål har koldioxidutsläppen minskat med åtta procent.

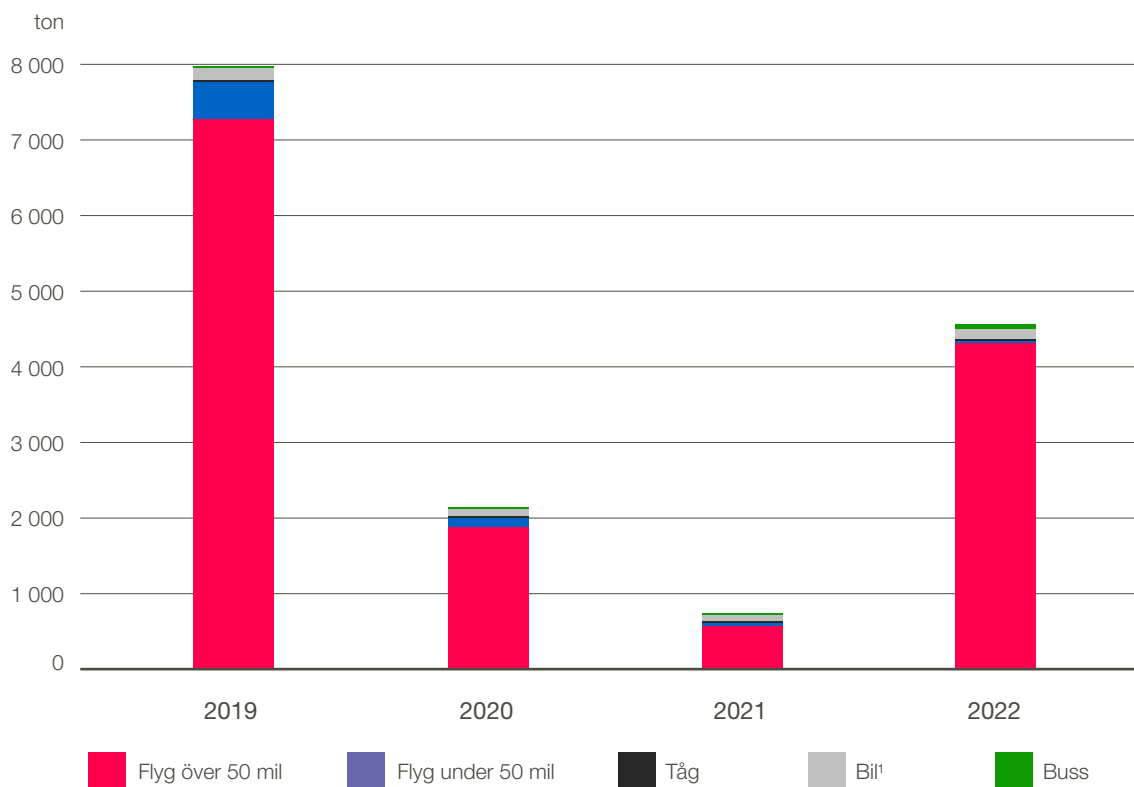

Diagram 19. Koldioxidutsläpp från tjänsteresor per transportslag

Koldioxidutsläppen från resandet i tjänst har femdubblats under 2022 efter pandemiårens mycket låga nivåer, de långa flygresorna står för den största ökningen. Ett undantag är flygresor under 50 mil som fortsätter att minska.

¹ Bilresor inkluderar egen bil i tjänst och taxiresor.

De långa flygresorna står för merparten av ökningen, men även tjänsteresor med bil och tåg har ökat. Ett undantag är flygresor under 50 mil som fortsätter att minska. Sedan 2019 har koldioxidutsläppen från flygresor under 50 mil minskat med 94 procent.

Samtidigt har användningen av digitala möten mer än halverats jämfört med föregående år vilket beror på att både undervisning och övrig verksamhet är tillbaka på plats i universitetets lokaler efter att ha bedrivits i princip helt digitalt under 2020–2021. Däremot har användningen av videokonferenssystem i lärosalar och konferensrum tiodubblats vilket visar att möten och undervisning i hybridform har blivit ett vanligare inslag i verksamheten. Universitetet har under året beslutat att höja kostnaden för den interna klimatkompensationen i samband med flygresor till 400 kr per enkelresa, och att medlen även fortsatt ska gå till en intern klimatomkostnad för att realisera åtgärder inom klimatramverket. Dessutom har en ny resepolicy fastställts.

Universitetets centrala placering i staden avspeglar sig i den resvaneundersökning som genomfördes bland medarbetare under hösten. Undersökningen visar att över hälften av medarbetarna går eller cyklar till arbetet minst en dag i veckan och en lika hög

andel åker kollektivt vilket resulterar i att koldioxidutsläppen från arbetspendlingen är relativt låga jämfört med andra organisationer. Arbetspendlingen står dock ändå för drygt 1 600 ton koldioxid per år vilket motsvarar fyra procent av universitetets totala koldioxidutsläpp. För att underlätta för medarbetare och studenter att cykla till universitetet är det viktigt att cykelparkeringar finns i anslutning till universitetets lokaler. En inventering av dessa har gjorts under året. Inventeringen ska följas upp med en pilotsatsning där låsbara cykelgarage uppförs på ett eller flera campus med finansiering genom klimatomkostnaden.

KOLDIOXIDUTSLÄPP

Samtliga fakulteter, Universitetsbiblioteket och Gemensamma förvaltningen ska reducera sina koldioxidutsläpp i två etapper, med minst 25 procent till 2024 och med minst 50 procent till 2030 jämfört med basåret 2019. Göteborgs universitets totala utsläpp av koldioxid har minskat med åtta procent sedan 2019.

Vision:

Göteborgs universitet ska utvecklas som en sammanhållen organisation, attraktiv arbetsplats och studiemiljö för att stärka utbildningens och forskningens kvalitet och relevans.

Sammanhållen organisation, attraktiv arbetsplats och studiemiljö

Universitetet ska präglas av samarbete där medarbetare och studenter tillsammans skapar en attraktiv arbetsplats och studiemiljö. I det här kapitlet beskrivs universitetets personalstruktur, kompetensförsörjning och arbetet med jämställdhet och likabehandling. Här lyfts även utvecklingsarbete kopplat till styrning och organisation samt fysiska och digitala miljöer.

Den successiva återgången till campusbaserad verksamhet fortsatte under årets inledning och i april trädde de nya riktlinjerna för distansarbete för teknisk och administrativ personal i kraft.

Hållbar arbets- och studiemiljö är fortsatt ett av universitetets prioriterade områden. Under året genomfördes bland annat en kartläggning av arbetet med undersökning av studenters arbetsmiljö samt ett riktat arbete kring doktoranders förutsättningar.

Antalet anställda vid universitetet uppgår till 6 670 vilket är en ökning med 42 anställda från föregående år. Konkurrensen om kvalificerad arbetskraft är fortsatt stor och arbetet med den strategiska kompetensförsörjningen intensifierades under året.

Ett nytt arbetstidsavtal för lärare har tecknats. Avtalet, som gäller från och med 1 januari 2023, innebär bland annat en förstärkning av forskning inom anställningen.

Universitetet arbetar aktivt för att utveckla ändamålsenliga styrformer samt fysiska och digitala miljöer. En effekt av pandemin är en markant ökning av tiden som spenderas i digitala mötesforum och en ökad efterfrågan av hybridrum som stödjer undervisning och möten med både fysisk och digital närvaro. Universitetet berörs fortsatt av flera stora ny- och ombyggnationer och ett särskilt fokus under året har varit att inventera universitetets studieplatser.

Styrning och organisation

Universitetets styrning ska vara långsiktig, decentraliserad och bygga på tillit i en sammanhållen organisation som främjar helhetstänkande. Att utveckla ändamålsenliga och transparenta planerings- och beredningsprocesser som tillvaratar universitetets bredd och kompetens är en förutsättning för att nå detta.

Översyn av modeller för styrning och finansiering

De övergripande formerna för styrning och finansiering av kärnverksamheten är viktiga för att utveckla utbildning och forskning av högsta kvalitet. En universitetsövergripande arbetsgrupp tillsattes under året för att ta fram ett förslag på ny modell för tilldelning och avräkning av utbildningsanslaget. Den nya modellen ska beakta behoven av stabilitet och samtidigt ge ökade möjligheter till flexibilitet. Arbetet med att utveckla modellen för fördelning av forskningsanslaget fortsatte också under året. Fokus har varit att se över principerna för finansiering av universitetsgemensamma forskningsinfrastrukturer.

Även stödverksamhetens styrning och finansiering behöver vara ändamålsenlig. Under 2021 genomfördes externa utredningar av både Gemensamma förvaltningen och Universitetsbibliotekets verksamhet. Utredningarna är utgångspunkt för att implementera utvecklade modeller för styrning och finansiering. Uppdraget om en ny styr- och finansieringsmodell för Gemensamma förvaltningen breddades och fördjupades under året för att ge en bredare förankring och ta vara på kunskap i verksamheten. Årets arbete har fokuserat på att ta fram ett ramverk för hur resursbehov ska styras och finansieras där olika typer av verksamhet och satsningar inom förvaltningen tydligt särskiljs.

Som en del i utvecklingen av Universitetsbibliotekets styrning inrättades en biblioteksstyrelse i juli, vilken ersätter den tidigare biblioteksnämnden. Biblioteksstyrelsen har ledamöter från samtliga fakulteter och ska utveckla och följa upp Universitetsbibliotekets samlade verksamhet. Parallellt pågår analys och utveckling av finansieringsmodellen för att ta större hänsyn till förändrade kostnadsströmmar med anledning av öppen publicering. I linje med detta delades budgetramen för 2023 upp i två delar, finansiering av driftkostnader respektive mediakostnader.

Universitetet arbetar även med att ta tillvara digitaliseringsens möjligheter inom utbildning, forskning och administrativa processer. Under 2022 har det övergripande arbetet fokuserats till fyra olika uppdrag, varav ett är att utveckla den övergripande styrmodellen för digitalisering och IT. Ett förslag till ny styrmodell har utarbetats som består av tre olika portföljer: en för utbildning, en för forskning och en för verksamhetsstöd. En viktig utgångspunkt för förslaget har varit att verksamheten ska involveras i beredning och prioritering av olika utvecklingsbehov.

Fortsatt utveckling av processerna för planering och uppföljning

Göteborgs universitet arbetar för att utveckla processerna för planering och uppföljning, vilket ska bidra till att uppfylla vision, mål och strategier. Utvecklingsarbetet implementeras stegvis för att ge möjlighet till dialog, förankring och anpassning till universitetets verksamheter.

Fokus för året har varit att justera och anpassa de utvecklade processerna för verksamhetsplanering, riskanalys och årsuppföljning, samt att integrera dem i ordinarie verksamhet. För att samordna och effektivisera den årliga uppföljningen lämnade fakulteterna in en samlad årsuppföljningsrapport som utgjorde underlag för vårens verksamhetsdialoger med rektor. Indikatorerna för årlig uppföljning har vidareutvecklats för att bättre stödja uppföljningsarbetet på olika nivåer inom universitetet. Det gjordes även en översyn av hur de nationella enheterna kan ansluta till tillämpliga delar av planerings- och uppföljningsprocesserna.

LÄS MER

Läs mer om arbetet med att utveckla fördelningsmodellen för utbildning i *Universitetets utbildningsutbud* i kapitlet Utbildning och forskning av högsta kvalitet.

Universitetets anställda

Universitetets medarbetare är dess viktigaste resurs för att åstadkomma utbildning och forskning av högsta kvalitet. I en föränderlig omvärld är det av största vikt att följa upp universitetets anställda för att kunna planera verksamheten och arbeta systematiskt med kompetensförsörjning och arbetsmiljö.

Under året uppgick medeltalet antal anställda vid universitetet till 6 670 individer, vilket motsvarar 5 541 årsarbetare. Det är en marginell ökning med tolv årsarbetare jämfört med föregående år (se tabell 20).

Ökningen motsvarar 0,2 procent och är den lägsta ökningen under de senaste fem åren. Totalt har medeltalet årsarbetare ökat med fyra procent under femårsperioden.

personalkategori	2022		2021		2020		2019		2018	
	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)
Lärare										
Professorer	545	39/61	540	38/62	531	36/64	516	35/65	525	34/66
Lektorer	922	55/45	914	54/46	910	54/46	910	54/46	903	54/46
Lektorer, biträdande	39	44/56	45	39/61	50	47/53	53	46/54	64	47/53
Adjunkter	306	69/31	305	67/33	313	66/34	318	67/33	318	64/36
Forskarassistenter	13	40/60	20	44/56	36	49/51	54	46/54	67	48/52
Postdok	169	49/51	187	50/50	176	54/46	169	54/46	195	53/47
	1 994	52/48	2 011	51/49	2 016	51/49	2 020	51/49	2 072	50/50
Annan undervisande och forskande personal										
Forskare	421	53/47	431	50/50	421	52/48	389	53/47	363	52/48
Forskare, biträdande	92	70/30	84	71/29	88	64/36	88	65/35	94	65/35
Övriga	183	52/48	165	48/52	155	48/52	145	49/51	109	52/48
	696	55/45	680	52/48	664	53/47	622	54/46	566	54/46
Doktorandanställning										
	799	57/43	797	56/44	765	55/45	760	56/44	757	57/43
Administrativ, teknisk, bibliotekspersonal										
Administrativ personal	1305	78/22	1 305	78/22	1 295	78/22	1 250	77/23	1 214	77/23
Teknisk personal	604	52/48	590	52/48	585	51/49	584	52/48	589	53/47
Bibliotekspersonal	143	70/30	146	70/30	146	70/30	143	69/31	145	70/30
	2 052	70/30	2 041	59/41	2 026	69/31	1 977	69/31	1 948	69/31
Totalt	5 541	60/40	5 529	59/41	5 471	59/41	5 379	59/41	5 343	58/42

Tabell 20. Årsarbetare

Årsarbetare anges som medeltal per år.

Kategorin lärare visar återigen en marginell minskning jämfört med föregående år. Under femårsperioden minskade kategorin med fyra procent. Många fakulteter beskriver svårigheter att rekrytera lärare och erbjuda konkurrenskraftiga löner och anställningsvillkor. Långa handläggningstider för rekrytering anges också försvåra tillsättning. Forskarassistenter är fortsatt den kategori som minskar mest. Detta förklaras av förändringar i högskoleförordningen där tidsbegränsningsgrunden för meriteringsanställning, som universitetet använt för forskarassistenter, har tagits bort. Biträdande lektorer fortsätter att minska, 14 procent jämfört med föregående år och 39 procent under femårsperioden. Enligt regleringsbrevet har universitetet som mål att tre procent av samtlig forskande och undervisande personal 2021–2024 ska vara biträdande lektorer. För 2022 uppgår andelen till drygt en procent vilket är den lägsta noteringen under femårsperioden. Flera fakulteter anger att många biträdande lektorer befordrats utan att nya tjänster tillsatts, men att de planerar anställa fler under kommande år. Utvecklingen av biträdande lektorer fortsätter att följas i arbetet med universitetets strategiska kompetensförsörjning. Kategorin postdoktorer minskade med nio procent jämfört med 2021, vilket är första gången kategorin minskar sedan 2019.

Antalet årsarbetare inom kategorin annan undervisande och forskande personal ökade likt föregående år med två procent. Under femårsperioden har kategorin ökat med totalt 23 procent. Dock minskar befattningen forskare för första gången under femårsperioden.

Inom kategorin doktorander ökade antalet årsarbetare marginellt jämfört med 2021. Ökningstakten minskade efter föregående års markanta ökning. Under femårsperioden har doktorander ökat med sex procent.

Antalet årsarbetare inom administrativ, teknisk och bibliotekspersonal ökade med knappt en procent jämfört med föregående år. Det är endast teknisk personal som har ökat, medan administrativ personal är oförändrad och bibliotekspersonal minskar. Totalt under femårsperioden har kategorin ökat med fem procent, dock har ökningstakten stagnerat de två senaste åren.

Könsfördelningen bland universitetets medarbetare uppgår till 60 procent kvinnor och 40 procent män. Det är en marginell ökning av andel kvinnor jämfört med de tre senaste åren. Likt föregående år fortsätter andelen kvinnor bland professorer att öka. Under femårsperioden har andelen kvinnliga professorer ökat med fem procentenheter. Andelen kvinnliga biträdande lektorer ökade från 39 till 44 procent efter föregående års minskning. Den största skillnaden i könsfördelning finns fortsatt inom kategorierna administrativ personal och bibliotekspersonal, biträdande forskare samt adjunkter.

Den totala personalomsättningen vid universitetet uppgår till 14 procent (se tabell 21). Det är en ökning med tre procentenheter från föregående år och är den högsta personalomsättningen under treårsperioden. Likt föregående år stod kategorierna annan undervisande och forskande personal samt meriteringsanställningar för den högsta personalomsättningen, med 29 respektive 23 procent. Det förklaras av att kategorierna huvudsakligen består av tidsbegränsade anställningar. Professorer hade återigen lägst personalomsättning, även om kategorin uppvisade något högre omsättning än tidigare under treårsperioden.

	2022			2021		2020			
	Medeltal anställda	Ny-anställda	Slutat	Omsättn. ¹ (%)	kvinnor/män (%)	Omsättn. ¹ (%)	kvinnor/män (%)	Omsättn. ¹ (%)	kvinnor/män (%)
Professorer	595	15	34	3	2/3	1	1/1	2	2/3
Lektorer	1 090	46	97	4	4/4	5	4/6	4	4/4
Adjunkter	467	73	89	16	18/11	11	13/8	10	11/9
Meriteringsanställningar ²	252	57	59	23	25/20	23	21/25	18	20/32
Annan undervisande och forskande personal	991	288	323	29	32/26	22	24/20	18	18/17
Administrativ, teknisk, bibliotekspersonal	2 411	357	453	15	15/14	11	11/11	11	11/10
Totalt³	5 806	836	1 055	14	16/13	11	11/11	10	11/10

Tabell 21. Personalomsättning

¹ Omsättning = lägsta tal av avgångar eller nyanställda dividerat med medeltalet anställda.

² I meriteringsanställningar ingår postdok, biträdande lektor och forskarassistent.

³ Exklusive doktorandanställning och adjungerade utan lön.

Kompetensförsörjning

Göteborgs universitet arbetar aktivt med att attrahera, rekrytera och behålla rätt kompetens för att uppnå utbildning och forskning av högsta kvalitet. Det strategiska arbetet med kompetensförsörjning är ett prioriterat område för 2021–2024 och har intensifierats under året. Trots utmaningar inom rekrytering är den samlade bedömningen att universitetet har den kompetens som krävs kopplat till universitetets uppdrag och att kompetensförsörjningen hanteras på ett tillfredsställande sätt.

För att stärka universitetets systematiska kompetensförsörjningsarbete inrättades under året en styrgrupp och referensgrupp med representanter från samtliga fakulteter, Gemensamma förvaltningen och Universitetsbiblioteket. Inom ramen för uppdraget påbörjades en inventering av utmaningar och behov inom kompetensförsörjningsområdet. Samtidigt har en inventering och diskussion kring kompetensförsörjning inom universitetets administrativa och tekniska stödfunktioner genomförts. Kompetensförsörjning lyftes även som tema vid rektors strategimöte samt i en workshop för HR-funktioner och administrativa chefer.

I april tecknades ett nytt arbetstidsavtal för lärare. Avtalet gäller från och med 1 januari 2023 och innebär bland annat en förstärkning av forskning inom anställningen. Avtalet är också ett led i förverkligandet av universitetets vision genom att det säkerställer ett nära samband mellan utbildning och forskning inom ramen för kompletta akademiska miljöer i nära samverkan med det omgivande samhället. Implementeringsarbetet har varit en prioriterad aktivitet under året.

Rekrytering

Antalet ledigkungalörelser vid universitetet uppgick till 3 151, vilket motsvarar en ökning om sex procent jämfört med föregående år. Det genomsnittliga antalet sökande per tjänst fortsätter att minska, från 13 föregående år till tio 2022. En möjlig förklaring är resultatet av en långvarig högkonjunktur och en låg arbetslöshet inom yrken som kräver akademisk examen.

Flera fakulteter upplever fortsatta utmaningar att konkurrera om kvalificerad arbetskraft och att erbjuda konkurrenskraftiga anställningsvillkor och löner. Humanistiska fakulteten lyfter svårigheter att matcha marknadslöneläget för lärare i jämförelse med andra lärosäten, gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning. Även Naturvetenskapliga fakulteten

anger att det är svårt att attrahera och rekrytera kvalificerade forskare och lärare utifrån höga lönekrav. Sahlgrenska akademien beskriver svårigheter att konkurrera med andra lärosäten då ämnesområdena ofta är snäva med begränsat antal sökande.

För att vara konkurrenskraftiga lyfter Naturvetenskapliga fakulteten vikten av att bättre marknadsföra de samlade fördelarna med att arbeta vid ett svenskt universitet. Flera fakulteter ser behov av en bättre bredd vid annonsering för att nå ut till fler kandidater inom rätt målgrupp. Sahlgrenska akademien arbetar med att se över och utveckla annonsering och kravprofiler för att öka medvetenhet och kvalitet vid rekrytering. För att förbättra spridningen av annonser initierade universitetet ett arbete med att införa fler annonseringskanaler genom det universitetsgemensamma rekryteringssystemet ReachMee, först ut är LinkedIn.

En annan utmaning som lyfts av flera fakulteter är långa handläggningstider vid rekrytering. IT-fakulteten framför att långa ledtider innebär risk att tappa kvalificerade kandidater. För att effektivisera rekryteringsförfarandet har Handelshögskolan och IT-fakulteten bland annat fokuserat på revidering av lokala styrdokument och processbeskrivningar. Även Samhällsvetenskapliga fakulteten har vidtagit åtgärder i form av en ny tjänstgöringspolicy och utveckling av tidsplaneringsrutiner för rekrytering.

Kompetensförsörjning inom IT-området är en särskilt stor utmaning. IT-fakulteten upplever stark konkurrens både på den svenska och internationella marknaden, vilket försvårar bemanningen av deras utökade grundutbildningsuppdrag. Universitetsbiblioteket har svårt att rekrytera IT- och webb-utvecklare samt konkurrera med andra arbetsgivare vad gäller löneläge och anställningsvillkor. Gemensamma förvaltningen anger att många rekryteringsprocesser tvingas avbrytas i förtid på grund av att kandidaterna inte uppfyller kompetenskraven.

Förutsättningarna för att anlita konsulter har också förändrats med anledning av ändring i uthyrningslagen där tiden för att anlita konsulter begränsas till 24 månader under en 36-månadersperiod. För att möta utmaningarna inom IT arbetar universitetet bland annat med långsiktig kompetensutveckling och interna karriärvägar.

Konstnärliga fakulteten konstaterar att medarbetarnas omställningsförmåga under pandemin har genererat ökad kunskap gällande digitalt arbete, vilket utgör en del i den anpassning som fortsatt krävs för att möta den förändrade arbetsmarknaden.

Det strategiska kompetensförsörjningsarbetet är ett prioriterat område och fakulteterna arbetar med åtgärder för att säkerställa kompetens och bemanning på kort och lång sikt. Inom Utbildningsvetenskapliga fakulteten är några av de planerade åtgärderna att förstärka med fler doktorander inom specifika och konkurrensutsatta ämnen, erbjuda utökad forskningstid samt öka antalet tillsvidareanställningar för att stärka stabiliteten i bemanningen. Humanistiska fakulteten konstaterar att arbetet med kompetensförsörjning gett effekt, men att det krävs fortsatt arbete.

Kompetensutveckling

För att stärka medarbetare, ledare och chefer erbjuder Göteborgs universitet en bredd av kompetensutvecklande insatser. Under året har 61 universitetsgemensamma utbildningar genomförts med totalt 145 kurs-tillfällen. Av utbildningarna har 22 riktats till chefer och ledare. I inledningen av året genomfördes flera utbildningar digitalt till följd av pandemirestriktioner. En positiv effekt är att fler har möjlighet att delta när utbildningar erbjuds i digital form. Universitetet har därför valt att fortsätta hålla vissa utbildningar digitalt även efter återgång till campusbaserad verksamhet. Digitala utbildningar har även inneburit tidsvinster och lägre kostnader till följd av minskat resande. Samtidigt kan distansutbildningar innebära sämre möjligheter till spontana kunskapsutbyten och lärande dialoger med andra kursdeltagare.

Arbetet med en chefs- och ledarplattform har fortsatt under året för att skapa en samlad struktur för ledarutbildningar och förbättra tillgänglighet, kvalitets-säkring och utveckling. Exempel på identifierade utvecklingsområden är samordning av olika enheters utbud av interna utbildningar samt digitalisering av utbildningar.

En ny leverantör av Chefsutvecklingsprogrammet (CUP) har upphandlats. Programmet löper över ett år och ger chefer strategier och verktyg i sin chefsroll. Det bidrar också till att utveckla en gemensam syn på

chefs- och ledarskap inom universitetet genom att skapa förståelse för det organisatoriska sammanhanget och att öka medvetenheten om sig själv som chef och ledare.

Även andra delar av universitetets utbud av interna utbildningar har utvecklats. Bland annat har utbildningen Ny som chef reviderats. Utbildningen riktar sig till nya chefer och ska underlätta introduktion till chefsrollen. Även ledarprogrammet för forskningsledare Research Leader Initiative har genomförts under året.

Omställning

Med anledning av förändringar i lagen om anställnings-skydd reviderades universitetets styrdokument *Process för verksamhetsförändring, omställning och arbetsbrist*. Styrdokumentet är ett stöd till chefer vid handläggning av verksamhetsförändringar.

Som komplement till ledarutbildningar och andra befintliga metodstöd har ett digitalt utbildningsmaterial tagits fram för förändringsprocesser och omställning. Utbildningsmaterialet finns tillgängligt på universitetets medarbetarportal och kan användas som stöd för chefer och andra funktioner vid förändringsarbete i verksamheten.

Användandet av lokala omställningsmedel har gemensamt följts upp av lokala parter i form av representanter från universitetet respektive de fackliga organisationerna, Saco-S, OFR-S och SEKO. Parterna har även utvärderat innehåll och tillämpning av universitetets lokala kollektivavtal om lokala omställningsmedel. Efter utvärderingen konstaterades att det inte förelåg behov av förändringar i avtalet.

Under året beviljades lokala omställningsmedel motsvarande drygt 12 miljoner kronor. Exempel på finansierade insatser är kompetensväxling och proaktiva åtgärder för omställning kopplat till kompetensförsörjning, fysiska och digitala miljöer samt hållbart arbetsliv. Jämfört med föregående år har det totalt sett inkommit fler och mer omfattande ansökningar, några har varit universitetsövergripande, som strategiska utmaningar inom IT-området.

LOKALA OMSTÄLLNINGSMEDEL

Lokala omställningsmedel avsätts årligen och finansierar förebyggande åtgärder och aktiviteter som långsiktigt stödjer både medarbetares och verksamhetens utveckling samt bidrar till ett hållbart arbetsliv.

Hållbart arbets- och studieliv

Göteborgs universitet ska ge goda möjligheter till lärande, kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte genom att främja en hållbar arbets- och studiemiljö. Det är en förutsättning för att främja hälsa och stärka samarbeten för att nå universitetets långsiktiga verksamhetsmål. Hållbar arbets- och studiemiljö är ett av universitetets prioriterade områden för 2021–2024.

Universitetets arbetsmiljö

I samband med att pandemirestriktionerna lättade i februari valde universitetet att återuppta den successiva återgången till campusbaserad verksamhet. För att säkra en god organisatorisk och social arbetsmiljö samt förebygga smittspridning har chefer ansvarat för att genomföra riskbedömningar och vidta åtgärder. Den successiva återgången avslutades i mars.

Universitetet beslutade under våren om nya riktlinjer för distansarbete för teknisk och administrativ personal. Riktlinjerna erbjuder ökad flexibilitet i arbetslivet och stärker universitetets attraktivitet som arbetsgivare. Tillämpningen av riktlinjerna utvärderades under hösten. Utvärderingen visade att riktlinjerna upplevts som övervägande positiva, men att distansarbete också innebär nya förutsättningar för både medarbetare och chefer. De förändrade förutsättningarna planeras att omhändertas i det löpande arbetsmiljöarbetet.

Samarbetsavtalet med det norska lärosätet NTNU i Trondheim gällande ARK (Arbetsmiljö- och arbetsmiljöundersökningar) förlängdes under året. ARK är en modell för arbetsmiljökartläggning och genomfördes första gången 2020 vid universitetet. Samarbetet ger universitetet tillgång till en forskningsdatabas och verktyg för arbetsmiljöundersökning. Det tillhandahåller också universitetsövergripande nätverk för kompetens- och metodutveckling samt erfarenhetsutbyte. Under hösten inleddes förberedande arbete inför 2023 års undersökning.

För att förebygga och vidta åtgärder mot stressrelaterad ohälsa bland doktorander startades ett riktat arbete kring deras arbetssituation. En del i arbetet har varit att ta fram en enkät som ska skickas ut i samband med ARK för att särskilt undersöka doktoranders förutsättningar. Arbetet har även lett till universitetsgemensamma nätverksträffar och workshoppar för att medvetandegöra doktoranders arbetsmiljö och främja erfarenhetsutbyte.

Under året beslutades även om nya rutiner för arbetsanpassning och rehabilitering som tydliggör ett universitetsgemensamt arbetssätt. Rutinerna beskriver hur universitetet som arbetsgivare ska agera vid tidiga signaler på ohälsa eller vid nedsatt arbetsförmåga till följd av sjukdom eller olycka.

Sjukfrånvaro

Under 2022 uppgick sjukfrånvaron till 3,5 procent av den tillgängliga arbetstiden. Det är en marginell ökning om 0,3 procentenheter jämfört med föregående år (se tabell 22). Sjukfrånvaron är låg i ett nationellt perspektiv, men det finns variationer mellan könen. Sjukfrånvaron är fortsatt högst bland kvinnor, som redovisar den högsta sjukfrånvaron under femårsperioden. Sjukfrånvaron bland män är relativt oförändrad. Doktorander är den personalkategori som står för den högsta sjukfrånvaron, 5,1 procent under 2022, följt av administrativ, teknisk och bibliotekspersonal. Andelen långtidssjuka i förhållande till total sjukfrånvaro har under året minskat både för kvinnor och män. Det är den lägsta nivån under femårsperioden.

Universitetet arbetar med tidiga rehabiliteringsinsatser och stöd från företagshälsan för att bibehålla låg sjukfrånvaro. De nya rutinerna för arbetsanpassning och rehabilitering ska stärka och tydliggöra arbetet med att förebygga ohälsa och underlätta återgång i arbete.

procent	2022	2021	2020	2019	2018
Totalt	3,5	3,2	3,2	3,2	3,2
Kvinnor	4,5	3,9	4,1	4,1	4,0
Män	2,1	2,1	1,9	2,0	2,2
Anställda –29 år	2,4	1,8	2,1	1,7	2,2
Anställda 30–49 år	3,4	3,2	3,1	3,1	3,1
Anställda 50– år	3,9	3,4	3,5	3,7	3,6
Andel långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer)					
Totalt	64,1	70,1	65,2	66,2	66,0
Kvinnor	66,8	71,3	67,2	67,4	66,0
Män	55,3	66,6	59,1	62,6	66,0

Tabell 22. Sjukfrånvaro

Studenters arbetsmiljö

Under året genomförde universitetet en kartläggning av arbetet med undersökning och uppföljning av studenters arbetsmiljö. Diskussioner om hur arbetet kan utvecklas har förts i Utbildningsnämnden, rektors ledningsråd och Centrala arbetsmiljökommittén och fortlöper under 2023.

I oktober beslutade universitetet att ersätta den centrala arbetsmiljökommitténs studiesociala arbetsgrupp med ett nytt beredningsorgan för studenters hälsa och arbetsmiljö. Det nya organet samverkar med både den centrala arbetsmiljökommittén och Utbildningsnämnden, vilket ger en tydligare koppling till både arbetsmiljö- och utbildningsfrågor. Universitetet har också tillsammans med studentkårerna skrivit en överenskommelse om studenters arbetsmiljö, vilket är en komplettering till det lokala arbetsmiljöavtalet.

Arbetet med att få fler studenter och medarbetare att ta del av insatser inom studenthälsan och få större kännedom om studenthälsans verksamhet fortsatte under året. Samtidigt har förberedande arbeten startat inför den kommande upphandlingen av studenthälsa. Under året har söktrycket hos studenthälsan ökat något och de vanligaste sökorsakerna är fortsatt stressrelaterade.

Även arbetet med att genomföra insatser för tilldelade extra medel för studenters hälsa har fortsatt. Flera insatser har riktat sig till mentorsverksamhet. Arbetet med att ta del av uppföljningar från olika insatser fortsätter för att sprida goda exempel.

Jämställdhet och likabehandling

För att konkretisera och precisera arbetet med jämställdhet och jämställdhetsintegrering upprättades en jämställdhetsplan under året. Planen har utgått från det särskilda uppdrag som universitets- och högskolesektorn fått genom regleringsbrevet samt det tidigare arbete som gjorts inom *Jämställdhetsintegrering vid Göteborgs universitet* (JiGU).

Jämställdhetsplanen uppfyller de krav som Europeiska kommissionen ställer inom Horisont Europa. Arbetet som ska genomföras inom ramen för jämställdhetsplanen är förlagt till åren 2022–2025.

Universitetet arbetar systematiskt med aktiva åtgärder mot diskriminering. Utöver det löpande arbetet genomfördes riktade insatser som ska stärka universitetets förmåga att förebygga och hantera risker för olika former av utsatthet. Under hösten inleddes bland annat ett arbete kring åtgärder mot genusbaserad utsatthet. Arbetet utgick från enkätstudien om *Genusbaserad utsatthet och sexuella trakasserier i svensk högskolesektor*, som genomfördes 2021 under ledning av Karolinska Institutet. Arbetet ska utreda och ta fram förslag på hur universitetet kan utveckla arbetet med att förebygga och hantera risker för olika former av utsatthet, inklusive genusbaserad utsatthet, för medarbetare och studenter.

Universitetet beslutade även att genomföra insatser för att stödja institutioner som har studenter som kan bli föremål för anmälan till disciplinnämnden eller som agerar på ett sätt som kan leda till anmälan när det gäller diskriminering och kränkande särbehandling. Uppdraget ska ligga till grund för fortsatt utveckling av stödet i hantering av dessa typer av ärenden.

Under året genomfördes också en översyn av universitetets rutiner för att handlägga ärenden som avser sexuella trakasserier, trakasserier och kränkande särbehandling. Översynen ledde till en revidering av rutinerna för att förtydliga och förenkla handläggningsordningen. Bland annat tydliggjordes chefs mandat och ansvar samt studenters medverkan. De reviderade rutinerna stödjer även fler förfaranden, både i processen att klargöra klagomål och i utredningen av klagomål.

Göteborgs universitet strävar efter en jämställd könsfördelning vid rekrytering av professorer. Andelen kvinnor bland nyrekryterade professorer uppgick till 48 procent vilket är oförändrat sedan föregående år (se diagram 23). Universitetet når ännu inte upp till det tilldelade målet enligt regleringsbrevet om 55 procent kvinnor bland nyrekryterade professorer för perioden 2021–2023.

Jämställdhetsintegrering

Universitetet beslutade under året om en förtydligad inriktning för arbetet med jämställdhetsintegrering för perioden 2023–2025. Den förtydligade inriktningen bygger bland annat på JiGU och de utvecklingsområden som identifierades i samband med detta. Den innebär också en tydlig ambition att fortsätta arbetet med att samordna uppdrag och insatser kopplade till jämställdhet och likabehandling. Att fortsatt utveckla styrning, organisering, stöd och uppföljning i arbetet är också en viktig del i inriktningen för de kommande åren.

Arbetet med jämställdhetsintegrering fokuseras fortsatt till tre prioriterade områden: arbete med frågor som rör kön och jämställdhet i innehållet för utbildningen, i förhållande till forskning samt kompetensförsörjning. Samtliga organisatoriska delar av universitetet ansvarar för att integrera dessa områden i ordinarie verksamhetsplanering.

Vid IT-fakulteten genomfördes under hösten en workshop med handledare inom forskarutbildningen för att diskutera jämställdhet och medvetandegöra doktoranders förutsättningar att bedriva sin doktorandutbildning. I arbetet involverades också institutionernas jämställdhetsombud. Workshopen ledde till förslag på åtgärder som respektive institution arbetar vidare med inom ramen för sitt jämställdhetsarbete.

Inom Konstnärliga fakulteten genomfördes ett särskilt arbete för att säkerställa att underrepresenterade grupper inte missgynnas vid utlysning av tjänster. Arbetet fokuserade på att analysera huruvida behörighet och kompetenskrav är beskrivna på ett sätt som exkluderar sökande på felaktiga grunder.

Naturvetenskapliga fakulteten har under året utvecklat sitt rekryteringsarbete för att säkerställa en jämställd, rättvis och transparent rekryteringsprocess. Bland annat har dokumentationskraven förtydligats vid rekrytering av lärare med krav på vetenskaplig kompetens. Dokumentationskraven omfattar exempelvis könsbalans i rekryteringsgruppen och andel kvinnor och män som sökt den utlysta tjänsten. Fakulteten har också fastställt att könsfördelning ska vara jämn vid tillsättning av sakkunniga för granskning av ansökningar. Dokumentationen föredras av prefekt eller motsvarande vid rekryteringar som ska beredas i Lärarförslagsnämnden.

Läs mer om jämställdhetsintegrering i *Kvalitet, jämställdhet och inflytande* samt i *Kvalitetssäkrad forskning* i kapitlet Utbildning och forskning av högsta kvalitet.

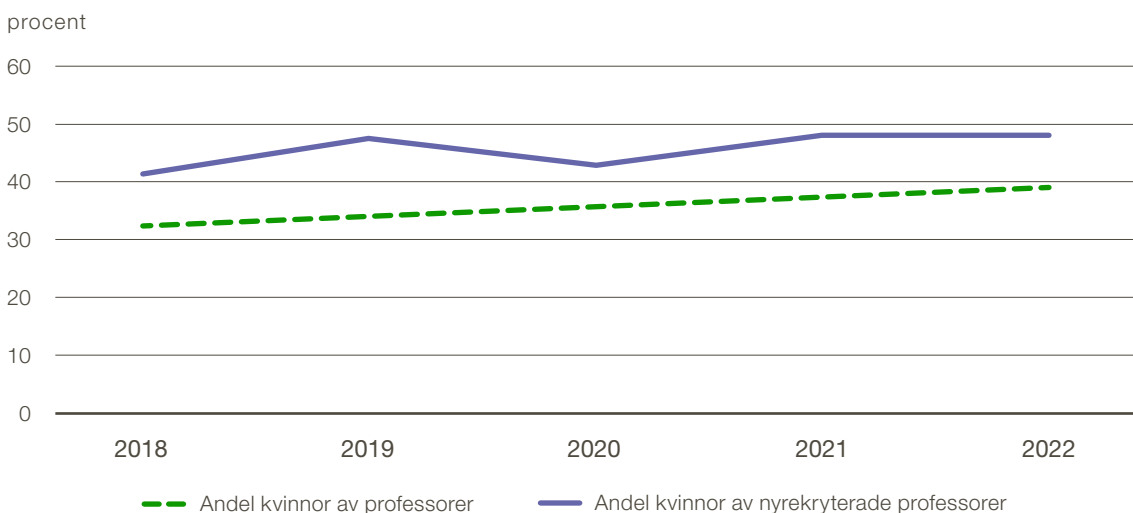

Diagram 23. Andel kvinnor bland professorer

Avser antal individer. Exklusive adjungerade professorer.

Fysiska och digitala miljöer

Göteborgs universitet strävar efter att utveckla ändamålsenliga och hållbara fysiska och digitala miljöer som möter verksamhetens behov. Miljöerna ska stödja pedagogisk utveckling och framtidens forskning samt bidra till en attraktiv arbetsmiljö och främja intern och extern samverkan. Universitetet bygger för framtiden och flera fakulteter berörs av stora om- och nybyggnationer.

Efter att regeringen lättade på pandemirestriktionerna i februari återgick universitetet successivt till campus-baserad undervisning och sedan april gäller även ordinarie regelverk avseende kurs- och utbildningsplaner. En effekt av pandemin är en ökning av den tid som medarbetare och studenter tillbringar i digitala mötesforum, som Teams och Zoom. En normal vardag innan pandemin spenderade studenter och medarbetare i genomsnitt sammanlagt 170 timmar i Zoom per dag. Under hösten 2022 var motsvarande tid 6 280 timmar per dag. Det medför en ökad efterfrågan av hybridrum där undervisning och möten sker både fysiskt och på distans.

Under våren slutrapporterades projektet *Fysiska och digitala studie- och lärmiljöer* som ett led i universitetets strategiska arbete för att stärka lärarens digitala pedagogiska kompetens. I september inrättade universitetet en styrgrupp för implementering av projekt för utveckling av fysiska och digitala miljöer. Bland annat pågår ett arbete med lokalutveckling inom hela universitetet där den digitala infrastrukturen för lärande och undervisning stärks och utvecklas. Läs mer om fysiska och digitala studie- och lärmiljöer i *Pedagogisk utveckling och akademiskt språk* i kapitlet Utbildning och forskning av högsta kvalitet.

I mars tillsatte universitetet en arbetsgrupp för inventering och lägesanalys av studieplatser och gemensamma utrymmen. Uppdraget innefattade även att utreda i vilken utsträckning andra miljöer kan fungera som tillfälliga studieplatser, som lärosalar när undervisning inte pågår. Stor vikt har lagts vid kategorisering och definitioner av studieplatser och andra platser som studenterna använder för studier. Arbetet ska resultera i en slutrapport som planeras vara klar under första kvartalet 2023.

Utveckling av universitetets lokaler

Flera fakulteter berörs av om- och nybyggnationer i universitetets strategiska lokalprojekt. Genom att samla verksamheter i gemensamma lokaler fördjupas och förnyas samverkan över institutionsgränser och mellan fakulteter. Projekten bidrar även till att

universitetet tar ansvar för en långsiktigt ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar lokalförsörjning. Under 2021 inrättades en ny funktion på prov inom Gemensamma förvaltningen, för ett samlat stöd för lokalförsörjningsprocessen. I september 2022 permanentades funktionen och enheten GU fastighet bildades.

Under året tecknade universitetet hyresavtal med Akademiska Hus för Konstnärliga fakultetens nya byggnad, med integrerad entré till Västlänken, station Korsvägen. Bygglovets har vunnit laga kraft och byggnationen inleds 2023. Byggnaden ska föra samman fakultetens båda institutioner. Arbetet med att omvandla Språkskrapan vid Humanisten till studentbostäder fortsätter. Universitetet ska blockfyrhyra bostäderna för utbytesstudenter och internationella gästforskare. Bostäderna planeras vara klara för inflyttning under hösten 2023. I universitetsområdet Näckrosen fortsätter planeringen av ett nytt universitetsbibliotek som ska samla nuvarande Humanistiska biblioteket, Konstbiblioteket och Biblioteket för musik och dramatik. Det nya biblioteket ska också frigöra plats för fler studieplatser i de övriga biblioteken.

På Medicinareberget fortsätter byggnationen av Naturvetenskapliga fakultetens nya byggnad Natrium och inflyttning planeras till augusti 2023. I projektet Sahlgrenska Life, som fysiskt ska binda ihop universitetets verksamheter på Medicinareberget med Sahlgrenska Universitetssjukhuset, planeras miljöer som snabbare ska omsätta nya forskningsrön till konkret nytta för patienter. Sahlgrenska akademien fastställde under året vilken typ av lokaler de behöver. Arbetet pågår med att ta fram ett hyresavtal tillsammans med fastighetsägaren.

Tidplanen för Handelshögskolans nya byggnad på Vasagatan 1, med integrerad entré till Västlänken station Haga, förskjuts på grund av komplicerade markförhållanden. Akademiska Hus förväntas ge ett nytt preliminärt inflyttningsdatum under hösten 2023.

Övriga åter- rapporteringskrav

I detta kapitel finns de särskilda återrapporteringskrav enligt regleringsbrev och förordningar som Göteborgs universitet ska rapportera i årsredovisningen. Vissa återrapporteringskrav redovisas i övriga kapitel i årsredovisningen.

Återrapporteringskrav 2022

Återrapportering	Rapporteringskrav	Sida
Utbildning		
Utbildningsutbud	Regleringsbrev universitet och högskolor	15
Studieavgifter	Regleringsbrev universitet och högskolor	30
Kvalitetsförstärkning humaniora och samhällsvetenskap	Regleringsbrev universitet och högskolor	66
Utbyggnad av vissa utbildningar	Regleringsbrev Göteborgs universitet	66
Utbyggnad av sommarkurser från 2018	Regleringsbrev universitet och högskolor	67
Kulturskoleklivet	Regleringsbrev anslag 2:64 utgiftsområde 16	67
Åtgärder för måluppfyllelse antal yrkesexamina vård- och lärarutbildningar	Regleringsbrev Göteborgs universitet	68
Planering och dimensionering av lärarutbildningar	Regleringsbrev universitet och högskolor	68
Programnybörjare, helårsstudenter och examina inom vård- och lärarutbildningar	Regleringsbrev universitet och högskolor	69
Fler vägar in i läraryrket	Regleringsbrev anslag 2:64 utgiftsområde 16	71
Utveckling av VFU i lärarutbildningen	Regleringsbrev anslag 2:64 utgiftsområde 16	72
Brobyggaren	Regleringsbrev anslag 2:64 utgiftsområde 16	72

Åtterrapporering	Rapporteringskrav	Sida
Validering kompletterande pedagogisk utbildning	Regleringsbrev anslag 2:64 utgiftsområde 16	73
Kompletterande utbildning för personer med utländsk utbildning	Regleringsbrev anslag 2:64 utgiftsområde 16	73
Forskning		
Nationella sekretariatet för genusforskning	Regleringsbrev Göteborgs universitet	76
Nordiskt informationscenter för medie- och kommunikationsforskning, Nordicom	Regleringsbrev Göteborgs universitet	76
Segerstedtstitutet	Regleringsbrev Göteborgs universitet	76
Forsknings- och innovationsstöd	Regleringsbrev anslag 2:64 utgiftsområde 16	77
Universitetsövergripande		
Jämställdhetsintegrering	Regleringsbrev universitet och högskolor	28, 32, 61
Hållbar utveckling	Regleringsbrev universitet och högskolor	47
Mål för andel biträdande lektorer	Regleringsbrev Göteborgs universitet	57
Kompetensförsörjning	Förordning (2000:605) om årsredovisning, budgetunderlag	58
Sjukfrånvaro	Förordning (2000:605) om årsredovisning, budgetunderlag	60
Rekryteringsmål professorer	Regleringsbrev Göteborgs universitet	62
Informationssäkerhet	Regleringsbrev universitet och högskolor	78
ALF-ersättning	Regleringsbrev Göteborgs universitet	79
TUA-ersättning	Regleringsbrev Göteborgs universitet	79
Utvecklingsmedel för klinisk utbildning och forskning	Regleringsbrev Göteborgs universitet	80
Uthyrning av bostäder	Regleringsbrev universitet och högskolor	80
Uppgifter om styrelsen	Förordning (2000:605) om årsredovisning, budgetunderlag	81
Väsentliga uppgifter	Regleringsbrev universitet och högskolor	109

Utbildning

Kvalitetsförstärkning humaniora och samhällsvetenskap

Universitetet ser att den särskilda höjningen av ersättningsbeloppen inom vissa utbildningsområden generellt har gett goda effekter och i många fall varit betydelsefull. Framför allt har de ökade resurserna bidragit till ökad eller bibehållen undervisningstid samt använts till specifika projekt riktade till stöd för studenter inom berörda utbildningar.

Handelshögskolan har genom de ökade resurserna kunnat bibehålla ett varierat utbildningsutbud med högt ställda pedagogiska målsättningar. Medlen har framför allt använts för att bibehålla antalet lärarledda timmar, övningstillfällen och räknestugor inom vissa områden, seminarier i mindre studentgrupper samt tid för handledning av uppsatser. Förstärkningen har även bidragit till att åtgärder kunnat vidtas för att stötta studenterna i sina studier under pandemin. Vid institutionerna märks också insatser som studentstöd till nya studenter, den samordnade insatsen *SMART-student*, som ska bidra till att studenterna utvecklar färdigheter och förhållningssätt för ett hållbart studie- och arbetsliv samt betygskommittéer som ger stöd i arbetet med examination.

Vid Humanistiska fakulteten bidrar kvalitetsförstärkningen fortsatt till att upprätthålla den lärarledda undervisningstiden. Ett annat exempel på insats som kunnat upprätthållas är fler inslag av mindre undervisningsgrupper. Då den lärarledda tiden generellt är låg arbetar fakulteten med att på olika sätt effektivisera arbets- och undervisningstid. För utbildning inom mindre huvudområden är kvalitetsförstärkningen avgörande för att inte riskera ytterligare minskad undervisningstid.

Vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten har kvalitetsförstärkningen bidragit till ett fullgott handledningsstöd i examensarbeten och till att upprätthålla kvaliteten i verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Det senare sker genom bättre samverkan mellan universitetets kurslärare och lokala lärarutbildare på praktikplatsen. Ersättningsbeloppen för VFU bedöms dock inte vara tillräckliga för att utveckla kvaliteten ytterligare.

Samhällsvetenskapliga fakulteten har i huvudsak använt de höjda ersättningsbeloppen till att finansiera fler lärarledda timmar, exempelvis inom introduktionskurser eller metod- och uppsatskurser där handledning i smågrupper eller av enskilda studenter är nödvändigt. Medlen har vidare gjort det möjligt att uppmontra till undervisningsformer som präglas av ett mer nära förhållande mellan lärare och student, exempelvis seminarier, workshoppar och laborationer, färre antal studenter per kurs, individuell handledning och individanpassad återkoppling vid examination, rollspel, gestaltning och processpedagogiska övningar. Under 2022 har också en del av medlen använts för att finansiera mer specifika utvecklingsarbeten, som språkstödande insatser och tätare kontakt med omgivande aktörer.

Utbyggnad av vissa utbildningar

Göteborgs universitet tilldelades under pandemin uppdrag från regeringen för en särskild utbyggnad av utbildningar inom vissa områden för att möta en ökad arbetslöshet och göra det möjligt för fler att börja studera. Flera av satsningarna har förlängts och årets rapportering i årsredovisningen ska omfatta uppdrag om utbyggnader inom bristyrken samt utbildning på avancerad nivå.

Utbyggnaderna för 2022 inom dessa två uppdrag motsvarade en total tilldelning om 689 helårsstudenter som fördelats till sex av universitetets fakulteter. Utfallet visar att universitetet totalt har ökat antalet helårsstudenter inom berörda satsningar med 840 helårsstudenter jämfört med 2019. Intentionen att möta en ökad arbetslöshet och göra det möjligt för fler att börja studera kan därmed sägas ha uppnåtts. Merparten av fakulteterna har också uppnått årets utökade utbildningsuppdrag inom berörda områden.

Satsningen på utbildningar inom bristyrken, både permanenta och tillfälliga platser, har fördelats till fem fakulteter och omfattar 326 helårsstudenter (se tabell 24). Utfallet för 2022 innebar en ökning med drygt 450 helårsstudenter jämfört med 2019. Utbyggnaden omfattar främst utbildningar inom vård, ekonomi, IT, samhällsvetenskap och naturvetenskap. Många av universitetets utbildningar svarar mot områden där det bedöms finnas brist på kvalificerad arbetskraft och där arbetsmarknaden bedöms vara god.

Flera olika program har byggts ut inom ramen för satsningen, exempelvis psykologprogrammet, personalvetarprogrammet, statsvetarprogrammet samt magisterprogrammet mikrobiologi, smittskydd och vårdhygien. Även flera kandidatprogram har byggts ut som Software Engineering and Management, ekonomiprogrammet, samt program inom kemi, fysik, matematik och biologi. Utbyggnad har också genomförts av fristående kurser exempelvis inom företagsekonomi, kulturgeografi och kursen Research Frontiers in the Digitalization of Society.

Utbyggnaden för utbildning på avancerad nivå har fördelats till fem fakulteter och omfattade 363 helårsstudenter. Utfallet för 2022 innebar en ökning med nära 400 helårsstudenter jämfört med 2019. Satsningen har främst omfattat utbildningar inom humaniora, ekonomi, samhällsvetenskap, IT och naturvetenskap. I huvudsak har utbyggnaden fördelats till universitetets befintliga program på masternivå.

Utbyggnad av sommarkurser från 2018

Universitetet har sedan 2018 haft uppdraget att anordna fler sommarkurser som är relevanta för att studenter snabbare ska nå en lärarexamen, för att behöriga lärare ska kunna läsa in ytterligare ämnesbehörighet samt för kompetensutveckling av obehöriga lärare. Sommarkurser för att stärka det livslånga lärandet kan också ges inom ramen för satsningen.

Uppdraget innebär i sin helhet en förstärkning om 45 helårsstudenter per år, motsvarande 3,5 miljoner kronor. Av uppdraget har 18 helårsstudenter fördelats till kurser vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten, Humanistiska fakulteten, Konstnärliga fakulteten och IT-fakulteten samtidigt som övriga 27 helårsstudenter har fördelats till genomförandet av en universitetsgemensam internationell sommarskola.

De berörda fakulteterna har gemensamt uppnått det uppdrag som fördelats för 2022, det totala utfallet vid dessa fakulteter var 263 helårsstudenter. Den internationella sommarskolan Summer School for Sustainability genomfördes för andra gången 2022, denna gång på plats i Göteborg och har fortsatt de globala hållbarhetsmålen som tema. Totalt sökte över 400 studenter från 21 länder och slutligen registrerades 119 studenter. Utfallet var 15 helårsstudenter fördelat på sommarskolans fem olika kurser med en genomströmning på 86 procent.

Kulturskoleklivet

Göteborgs universitet har uppdraget att utveckla och genomföra en utbildning riktad till pedagoger inom kulturskolan. Hela utbildningen omfattar 90 högskolepoäng och kurserna kan läsas på helfart, halvfart eller kvartsfart inom de fem inriktningarna musik, dans, teater, bild och form samt film och foto. Utbildningen bedrivs mestadels på distans, med några obligatoriska tillfällen på campus. Totalt har utbildningen haft drygt 100 studenter under året, motsvarande 32 helårsstudieplatser.

Det finns en väl etablerad samverkan med olika aktörer inom kulturskolan. Chefer och lärare i kulturskolan samt alumner deltar i planeringen och utvecklingen av utbildningen. Västra Götalandsregionen är också en viktig samverkanspart och en gemensam fortbildningsdag på temat Kulturskola 2030 anordnades i oktober för kulturskolepedagoger i hela landet. Det digitala programmet hade 850 deltagare, vilka bland annat fick ta del av universitetets föreläsning om kulturskolans koppling till de globala hållbarhetsmålen inom Agenda 2030 och delta i dialoger om utbildning och forskning.

helårsstudenter	Utfall 2019	Utfall 2022	Differens	Uppdrag 2022
Bristyrkesutbildningar	2 574 ¹	3 031	457	326
Utbildning på avancerad nivå	1 310 ¹	1 693	383	363
Totalt	3 884	4 724	840	689

Tabell 24. Utbyggnad av utbildningar

¹ Utfallet har uppdaterats jämfört med årsredovisning 2021 då utbyggnaden delvis fördelats till andra kurser och program 2022.

Samarbetet med övriga lärosäten som har uppdraget att utbilda kulturskolepedagoger har också fortsatt. Exempelvis genomfördes samtal om kulturskolepedagogutbildningens samtliga kurser med lärare och chefer från landets kulturskolor vid *Kulturskole-dagarna* i Stockholm i maj. Göteborgs universitet deltog, tillsammans med Stockholms universitet, även i det nordiska samarbetet vid Kulturrådets konferens i Oslo. Detta resulterade i ett konkret förslag om att planera en fortbildningskurs för erfarna lärare inom kulturskolan, baserad på forskning om gruppundervisning.

Årets arbete med att utveckla utbildningen har fokuserat på nya ämnesinriktningar och digitala lösningar för utbildning av handledare. Det har bidragit till att kursplaner reviderats och att ämnet slöjd ska erbjudas från och med höstterminen 2023. Den högskolepoänggivande kursen för praktikhandledare ersätts också med digitalt material som på olika sätt illustrerar handledarens uppdrag och innehållet i arbetet. Universitetet arbetar löpande med att validera reell kompetens genom arbetsprov i samband med ansökan i de fall studenten inte har den konstnärliga utbildning på högskolenivå som krävs för behörighet.

Åtgärder för måluppfyllelse antal yrkesexamina vård- och lärarutbildningar

Universitetet ser utmaningar i relation till målen för antal examina. För flera utbildningar saknas möjlighet att anta fler studenter på grund av ett lågt söktryck. Vidare finns utmaningar att hitta tillgängliga placeringar för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för ett större antal studenter än vad som antas idag.

Inom hälso- och sjukvårdsområdet har Göteborgs universitet målet att utfärda 1 670 examina 2021–2024, vilket motsvarar ett genomsnitt på 418 examina per år. Målet sattes utifrån vad som bedömdes vara rimligt att uppnå med befintligt utbildningsuppdrag. Utfallet för åren 2020–2022 är 1 345 examina och för innevarande år är antalet examina 481 (se tabell 25a). Det innebär att Göteborgs universitet ligger väl i fas med uppsatt mål. Studentgrupperna är något mindre efter pandemin, men genomströmningen har samtidigt försämrats. För att nå utbildningsuppdraget och målet för antal examina har universitetet genomfört flera insatser, exempelvis överintag på både sjuksköterskeprogrammet och röntgensjuksköterskeprogrammet. För övriga program är detta inte möjligt på grund av för få sökande eller brist på platser för VFU. Då tillgången till kvalitativ VFU är begränsad i stort

och särskilt komplicerad för barnmorskeprogrammet prioriterar universitetet, i samarbete med sjukvården, att öka tillgången på VFU-platser. Universitetet har också utökat resurserna för studiestöd och studie vägledning för att stödja studenterna att klara sin utbildning och kunna ta ut examen.

Inom lärar- och förskollärområdet har Göteborgs universitet målet att utfärda 4 600 examina 2021–2024, som motsvarar ett genomsnitt på 1 150 examina per år. Universitetet har uppnått målet under 2020–2022 då det totala utfallet är 3 540 examina. För innevarande år är utfallet 1 178 examina och här ingår även examina från vidareutbildning av lärare (VAL), kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) och kompletterande utbildning för personer med utländsk lärarutbildning (ULV). Flera åtgärder har genomförts för att stärka möjligheterna att nå examensmålen, både på kort och på lång sikt. Här kan nämnas särskilda marknadsföringsåtgärder till program som tidigare år inte har fyllt sina platser, framför allt förskolläraryrket, yrkeslärarprogrammet och KPU. Universitetet har också utvecklat och sjösatt en KPU-utbildning på distans, vilket resulterat i en fördubbling av söktrycket jämfört med 2021. Därutöver har universitetet utvecklat inriktningar av utbildningarna till förskollärare och fritidshemslärare för yrkesverksamma, i samarbete med Göteborgsregionen. Antalet ansökningar till dessa utbildningar har också ökat, främst till inriktningen för förskollärare. Vidare har universitetet infört en större flexibilitet för program som inte fyller sina platser vid vårterminens antagningar med möjlighet att anta fler studenter på höstterminen.

Planering och dimensionering av lärarutbildningar

Göteborgs universitet följer noggrant utvecklingen av kompetensförsörjningsbehov inom skolväsendet, både nationellt och regionalt. Med utgångspunkt i Skolverkets lärarprognos och Statistikmyndigheten SCB:s arbetskraftsbarometer genomför universitetet årliga analyser av arbetsmarknadens behov, vilket sammanställs i rapporten *Uppföljning lärarutbildning*. Dessa behovsanalyser är, tillsammans med uppföljning av söktryck, genomströmning och examina, utgångspunkt för universitetets beslut om dimensionering av olika lärarutbildningar. En ny beredningsorganisation för lärarutbildning har också införts för att underlätta och samla beslut om bland annat dimensionering. Den nya organisationen ska samla och samordna strategiska beslut samt på ett tydligare sätt involvera berörda fakulteter och institutioner i beredningen av frågor om dimensionering.

antal	2022		2021		2020		2019		2018	
	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)
Barnmorskeprogrammet¹										
Programnybörjare	53	100/0	47	100/0	49	100/0	66	100/0	59	100/0
Helårsstudenter	62	100/0	57	100/0	68	100/0	75	100/0	66	100/0
Examina	27	100/0	33	100/0	46	100/0	40	100/0	57	100/0
Läkarprogrammet										
Programnybörjare	323	60/40	340	62/38	335	55/45	321	57/43	369	57/43
Helårsstudenter	1 451	61/39	1 470	61/39	1 412	60/40	1 378	60/40	1 302	59/41
Examina	237	61/39	249	63/37	226	56/44	243	60/40	218	62/38
Röntgensjuksköterskeprogrammet¹										
Programnybörjare	45	78/22	33	61/39	36	69/31	40	60/40	43	84/16
Helårsstudenter	81	69/31	90	73/27	72	71/29	77	78/22	80	80/20
Examina	37	70/30	15	93/7	14	93/7	26	65/35	25	72/28
Sjuksköterskeprogrammet¹										
Programnybörjare	239	77/23	222	84/16	292	86/14	280	84/16	299	88/12
Helårsstudenter	648	85/15	702	86/14	670	88/12	638	87/13	637	85/15
Examina	226	89/11	184	90/10	200	90/10	187	82/18	190	86/14
Specialistsjuksköterskeprogrammet¹										
Programnybörjare	232	87/13	230	91/9	227	85/15	243	88/12	206	86/14
Helårsstudenter	196	89/11	193	89/11	199	87/13	186	86/14	179	89/11
Examina	191	90/10	185	91/9	187	84/16	162	85/15	161	93/7
Tandläkarprogrammet										
Programnybörjare	127	65/35	125	61/39	150	72/28	149	62/38	136	65/35
Helårsstudenter	502	67/33	505	68/32	516	68/32	488	66/34	452	66/34
Examina	91	74/26	82	72/28	95	55/45	72	71/29	65	60/40

Tabell 25a. Programnybörjare, helårsstudenter och examina för hälso- och sjukvårdsutbildningar

¹ För dessa utbildningar har Göteborgs universitet mål enligt regleringsbrev om att utfärda 1 670 examina 2021-2024.

Universitetet har med utgångspunkt i genomförda analyser identifierat behov av att bygga ut utbildningarna till förskollärare, yrkeslärare, vissa grundskollärare samt vissa typer av ämneslärare för att svara mot arbetsmarknadens behov. En utmaning är att söktrycket till utbildningarna inte är tillräckligt högt, exempelvis har alla behöriga sökande antagits till både det ordinarie förskolläraryrket och till yrkeslärarprogrammet under flera ansökningsomgångar. Ytterligare problematik är att antalet tillgängliga platser för VFU inte är tillräckligt för att täcka behovet, det gäller framför allt för flera ämnen i grundskolans senare del och gymnasieskolan.

För att åtgärda dessa utmaningar har riktade marknadsföringsåtgärder initierats mot utbildningar med lägre söktryck. Även dialogen med skolhuvudmän i regionen har intensifierats, där bland annat samverkan med övningsskolor utvecklats ytterligare. Dialogen har underlättats av den samverkansorganisation som utvecklats sedan det nya VFU-avtalet trädde i kraft 2019, där samverkan nu bedrivs på såväl operativ programnivå som på strategisk nivå.

antal	2022		2021		2020		2019		2018	
	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)
Förskolläraryrket										
Programnybörjare	341	97/3	374	95/5	292	92/8	356	93/7	309	94/6
Helårsstudenter	869	95/5	865	95/5	877	95/5	964	95/5	1 062	95/5
Examina	191	95/5	253	96/4	310	94/6	311	90/10	348	93/7
Grundläraryrket fritidshem										
Programnybörjare	143	60/40	125	55/45	183	54/46	161	55/45	168	60/40
Helårsstudenter	336	58/42	366	58/42	347	59/41	296	61/39	284	61/39
Examina	95	72/28	85	60/40	89	65/35	81	58/42	75	65/35
Grundläraryrket inriktning F-3										
Programnybörjare	166	94/6	175	93/7	162	94/6	180	87/13	198	91/9
Helårsstudenter	477	93/7	520	93/7	514	93/7	511	92/8	481	92/8
Examina	110	97/3	120	93/7	108	91/9	85	94/6	84	88/12
Grundläraryrket 4-6										
Programnybörjare	143	66/34	160	67/33	197	66/34	162	62/38	156	74/26
Helårsstudenter	445	68/32	487	69/31	478	68/32	443	68/32	448	71/29
Examina	87	87/13	112	62/38	103	68/32	97	75/25	71	77/23
Ämnesläraryrket 7-9, Gy										
Programnybörjare	423	61/39	445 ¹	63/37	444	61/39	401	53/47	367	55/45
Helårsstudenter	1 404	60/40	1 368 ¹	59/41	1 272	56/44	1 157	55/45	1 108	57/43
Examina	212	59/41	181 ¹	58/42	180	60/40	159	60/40	117	63/37
Kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen 7-9, Gy										
Programnybörjare	145	58/42	167	69/31	150	53/47	130	78/22	122	57/43
Helårsstudenter	183	63/37	223	64/36	190	55/45	177	59/41	143	61/39
Examina	124	70/30	117	58/42	111	59/41	95	64/36	72	50/50
Specialläraryrket										
Programnybörjare	89	96/4	108	94/6	152	93/7	140	88/12	112	93/7
Helårsstudenter	154	94/6	170	93/7	186	92/8	170	94/6	164	92/8
Examina	108	88/12	95	95/5	125	95/5	73	95/5	90	86/14
Specialpedagogprogrammet										
Programnybörjare	202	94/6	203	92/8	143	94/6	121	92/8	105	90/10
Helårsstudenter	223	94/6	187	92/8	153	92/8	152	93/7	168	92/8
Examina	97	91/9	83	90/10	92	92/8	117	95/5	76	96/4
Yrkesläraryrket										
Programnybörjare	109	70/30	128	73/27	151	68/32	129	67/33	106	61/39
Helårsstudenter	149	71/29	158	69/31	139	66/34	116	65/35	100	66/34
Examina	85	73/27	81	63/37	59	64/36	51	78/22	51	67/33

Tabell 25b. Programnybörjare, helårsstudenter och examina för lärarutbildningar

För lärar- och förskolläraryrket har Göteborgs universitet mål enligt regleringsbrev om att utfärda 4 600 examina 2021-2024. I detta mål inkluderas även examina från vidareutbildning av lärare (VAL) och kompletterande utbildning för personer med utländsk lärarutbildning (ULV), vilka inte redovisas i tabellen ovan.

¹ Utfallet har uppdaterats jämfört med årsredovisning 2021.

Fler vägar in i läraryrket

Regeringsuppdraget Fler vägar in i läraryrket ska ta fram insatser som ska resultera i mer effektiva och ändamålsenliga utbildningsvägar till lärarexamen på alla nivåer. Uppdraget genomförs i samverkan med sex andra lärosäten och har följande prioriterade aktiviteter:

- Utveckla och använda strukturerade metoder för bedömning och validering av reell kompetens.
- Erbjud kompletterande kurser inom lärar- och förskolläraryrket för ökad behörighet samt påbyggbara kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan.
- Bistå andra lärosäten med information om metoder för bedömning av reell kompetens.

Under året startade åtta kurser som utvecklats inom uppdraget, vilka finansierats med medel från satsningen Fler vägar in eller inom ordinarie utbildningsuppdrag. Kurserna genomfördes på distans på halv- eller kvartsfart. Kurserna var ämneskurser inom litteraturvetenskap, hem- och konsumentkunskap, svenska som andraspråk och slöjd, vilka ska underlätta

ämnesbehörighet till kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) och vidareutbildning av lärare utan lärarexamen (VAL).

Genomströmningen på kurserna som utvecklats inom Fler vägar in var drygt 40 procent och majoriteten av de studenter som fått godkänt resultat på kurserna har inte gått vidare till studier inom lärarutbildningarna. Fyra av studenterna antogs till KPU och fem av studenterna till VAL under 2022. Av de studenter som slutfört ämneskurser i hem- och konsumentkunskap och svenska som andraspråk hade över en tredjedel redan lärarexamen, vilket kan indikera att de läst kurserna för att få utökad lärarbehörighet.

Avsaknaden av långsiktig strategi för uppdraget samt osäkerhet kring framtida finansiering har medfört att kursutveckling inte prioriterats under året. Behovet av att utveckla fler ämneskompletterande kurser för behörighet till KPU har dessutom bedömts vara lågt då universitetet redan erbjuder ämneskurser som ger behörighet för antagning till KPU i samtliga 34 ämnen, förutom i juridik.

	2022	2021
Helårsstudenter ämneskompletterande kurser	26	41
kvinnor/män (%)	79/21	80/20
Helårsstudenter poänggivande kompetensutveckling	0,2	0
kvinnor/män (%)	81/19	0
Studenter med godkänt resultat	98 ¹	39
kvinnor/män (%)	84/16	84/16
Studenter som påbörjat KPU	4	3
kvinnor/män (%)	100/0	100/0
Uppskattning av totala kostnader (tkr)	6 344	3 061
varav planering	604 ²	1 900 ⁴
varav antagning	-	-
varav validering	1 080	-
varav undervisning	4 660 ³	1 161
varav verksamhetsförlagd utbildning	0	0

Tabell 26. Fler vägar in i läraryrket

¹ Här ingår även studenter som genomgått kurser 2021 och fått godkänt resultat i januari 2022.

² Inklusiva kostnader för antagning.

³ Här ingår 1 839 tkr som avsåg 2021, vilka inkom till universitetet 2022.

⁴ Inklusiva kostnader för antagning, validering och kursutveckling.

Utveckling av VFU i lärarutbildningen

Göteborgs universitet har under 2022 fortsatt arbetet med att utveckla övningssskolor. Det långsiktiga målet är att studenter i samtliga lärarprogram ska genomföra verksamhetsförlagd utbildning (VFU) på en övningssskola. Under året har en partssammansatt arbetsgrupp, med representanter från Göteborgsregionen och Göteborgs universitet, tagit fram ett ramverk för hur en "Göteborgsmodell" för övningssskolor kan se ut. I ramverket synliggörs vilka kriterier som en blivande övningssskola behöver svara mot samt de områden inom vilka utvecklingsarbete görs: koncentration och kontinuitet, kompetens och samverkan.

För att testa och utveckla ramverket har en pilotverksamhet initierats. Elva skolor från fem kommuner har valts ut för att delta under läsåret 2022–2023. I pilotverksamheten medverkar samtliga lärarprogram, förutom förskolläraryrket. Programinstitutioner har inlett ett arbete för att kunna svara mot de utvecklingsbehov som implementeringen av ramverket innebär. Ett nytt, i huvudsak digitalt, upplägg för handledarutbildning har också tagits fram som startar våren 2023.

Under året har även en nulägeskartläggning genomförts som underlag för att kunna se hur pilotverksamheten utvecklas. I en totalundersökning har alla studenter, handledare och kurslärare fått ge sin bild av hur den befintliga verksamheten med VFU fungerar.

Den samlade bilden, utifrån genomförda rapporteringarna, är att utvecklingsarbetet startat på ett bra sätt med ett stort engagemang. De utmaningar som blivit tydliga avser framför allt storskalighet och långsiktig hållbarhet.

Under 2022 har motsvarande 127 helårsstudenter genomfört VFU på övningssskolor och övningsförskolor.

121 GODKÄNDA STUDENTER 2022

Under 2022 har 121 studenter genomgått någon av universitetets sju kompletterande utbildningar för personer med utländsk utbildning med godkänt resultat.

Brobyggaren

Utbildningen som utvecklades inom projektet Brobyggaren övergick 2018 till att ges som ett reguljärt program, Kompletterande pedagogisk utbildning Ma/Nv/Tk med förhöjd studietakt. Behörighetskrav till programmet är kandidatexamen i aktuellt ämne. Programmet ges med 125 procentstudietakt under ett kalenderår, inklusive studier på sommaren. Under 2022 läste den åttonde studentkullen på programmet. Utbildningen har bidragit till ett väsentligt tillskott av ämneslärare inom bristämnen. Tidigare har 30 studenter examinerats årligen, men studentkullen har detta år varit ovanligt liten, 14 färdiga ämneslärare förväntas examineras i januari. Totalt har universitetet därmed bidragit till att examinera 132 ämneslärare inom ramen för satsningen under perioden 2015–2022.

Universitetet har genomfört insatser för att öka antalet sökande. Bland annat kommer programstarten att flyttas från vårterminen till höstterminen från och med 2024, då söktrycket generellt är högre inför höstens programstart. Det innebär samtidigt att studiegruppen revideras och att vissa förändringar genomförs som efterfrågats av studenter och VFU-handledare på universitetsskolorna. Exempelvis kommer VFU-perioderna innebära fler hela dagar på skolan, jämfört med nuvarande upplägg där studenterna har VFU på förmiddagarna. Uppdelningen har upplevts som otillfredsställande och bidragit till att studenterna missat delar av lärarens ordinarie arbetsuppgifter. För att rekrytera fler studenter till programstarten vårterminen 2023 har marknadsföringen av programmet också intensifierats. Kommunikationsinsatserna har riktats till både traditionella medier och sociala medier samt facktidskrifter relaterade till ämnesinnehållet i programmet. Programblad har också delats ut till särskilda målgrupper av presumtiva studenter i Göteborgsregionen.

Under 2022 arrangerades en programkonferens för att stärka samverkan mellan högskoleförlagda kurser och verksamhetsförlagd utbildning. Rektorer och handledare från skolorna samt kursledare och lärare från universitetet har enats om kursutvecklande inslag för att behålla de studenter som hoppar av på grund av yrkets oförutsedda komplexitet. Detta innebär bland annat att en verksam erfaren lärare ska hålla en del i introduktionskursen med betoning på lärarprofessionens sociala ansvar.

Validering kompletterande pedagogisk utbildning

Göteborgs universitet erbjuder två kompletterande pedagogiska utbildningsprogram (KPU) för personer som vill bli behöriga ämneslärare och redan har ämneskunskaperna. De båda programmen har en variation i studietakt och ämnen som kan ingå. Det finns möjlighet att validera reell kompetens i de 34 ämnen som ger behörighet för tillträde till KPU, merparten saknar dock rutiner för att hantera validering.

Universitetet har arbetat för att skapa ett samlat kunskapsunderlag och rutiner för enhetlig dokumentation i ämnesbedömningarna inför antagning till KPU och övriga kompletterande lärarprogram. Även tillgodoräkningsnycklar för ämnesbehörighet till KPU har utvecklats, vilka används som hjälpmedel i bedömningar av formell ämneskompetens. Vidare har ett förslag till handlägningsordning utarbetats, som ska skapa ökad likvärdighet i hur behörighetskrav till KPU för olika ämnen tas fram och beslutas.

Under hösten 2022 sökte 975 personer till KPU, vilket är en fördubbling jämfört med föregående år. Ökningen beror sannolikt på omfattande marknadsföring tillsammans med att ett av KPU-programmen också ges på distans från vårterminen 2023. Fyra av de sökande har återopat validering av reell kompetens, ingen har dock blivit antagen utifrån detta då den

reella kompetensen inte bedömdes motsvara ämnesbehörighetskraven. Därutöver kan det finnas fler sökande vars reella kompetens bedömts av ämnesbedömare vid institution.

Kompletterande utbildningar för personer med utländsk utbildning

Universitetet har sedan flera år uppdraget att erbjuda kompletterande utbildningar för personer med utländsk examen. Utbildningarna ska ge studenterna möjlighet att komplettera sin tidigare utbildning och bli yrkesverksamma i Sverige. De kompletterande utbildningarna kan antingen leda till examen, ge behörighet att utöva yrket eller ge relevanta kunskaper för att kunna utöva yrket. Detta skapar flera möjligheter till olika yrkesval, utifrån individens och professionens behov. Satsningen på språkstödjande insatser, genom bland annat kursen Språkinträdning till akademiska studier (30 högskolepoäng), inom de kompletterande utbildningarna fortskrider och har implementerats på olika sätt i de olika utbildningarna.

I tabell 27 presenteras utfall för de kompletterande utbildningarna och nedan beskrivs upplägg, de viktigaste erfarenheterna och uppföljning av utbildningarna.

	Läkare	Sjuk- sköterska	Tand- läkare	Apotekare	Bio- medicinsk analytiker	Lärare	Socionom
Sökande (behöriga)	166	72	169	79	50	193	52
kvinnor/män (%)	50/50	81/19	51/49	59/41	62/38	82/18	85/15
Antagna	21	27	20	28	11	75	12
kvinnor/män (%)	62/38	81/19	70/30	43/57	64/36	84/16	100/0
Helårsstudenter	11	33	18	35	12	81	6
kvinnor/män (%)	62/38	78/22	59/41	43/57	65/35	86/14	100/0
Studenter med godkänt resultat	- ¹	15	17	19	9	51	10
kvinnor/män (%)	- ¹	67/33	47/53	53/47	56/44	90/10	100/0
Studenter som avbrutit studierna	0	1	0	2	1	23	0

Tabell 27. Kompletterande utbildningar för personer med utländsk examen

¹ Utbildningen har varit pausad läsåret 2021-2022 och startat igen höstterminen 2022, inga studenter har därför avslutat utbildningen 2022.

Kompletterande utbildningar inom hälso- och sjukvård

Studenter som antas till de kompletterande utbildningarna inom hälso- och sjukvård har sedan tidigare avslutad utländsk yrkesexamen. Utbildningarnas främsta syfte är att stötta studenterna med att omsätta sin kunskap till svenska förhållanden, vilket är nödvändigt för att kunna utöva respektive yrke i Sverige. Det innebär bland annat undervisning om svensk lagstiftning och riktlinjer inom respektive profession, olika förhållningssätt kring yrkesrollen, interprofessionellt samarbete samt kunskap om utrustning, material och tekniker som används inom hälso- och sjukvård i Sverige.

Till alla de kompletterande utbildningarna inom hälso- och sjukvård vid universitetet tillämpas lokalt beslutade urvalsgrunder, vilka i flera fall utgörs av intervjuer. Söktrycket till de kompletterande utbildningarna är fortsatt högt, men universitetet har märkt en viss nedgång i antalet sökande under 2022. I höstens antagningsomgång var det dessutom fler studenter än tidigare som ansökte om anstånd om att få skjuta upp studiestarten eller tackade nej till den erbjudna utbildningsplatsen. Anledningen var i många fall att studenterna blivit godkända på Socialstyrelsens kunskapsprov, men även socio-ekonomiska skäl angavs.

Genomströmningen på de kompletterande utbildningarna inom hälso- och sjukvård är mycket god och under året har 60 studenter gått igenom utbildningarna med godkänt resultat. Den högsta genomströmningen har den kompletterande utbildningen för tandläkare. Totalt har 4 studenter avbrutit sina studier under året. Orsakerna är främst att studenterna fått godkänt resultat på Socialstyrelsens kunskapsprov, vilket är en annan väg till svensk yrkeslegitimation.

Uppföljning av utbildningarna sker genom kursutvärderingar samt specifik utvärdering av verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Eventuella förändringar införs vid kursstart och delges samtidigt nya studenter. Studenter är även representerade i utbildningarnas kursnämnder, programutskott och liknande. Det sker också mer omfattande utvärderingar i slutet av utbildningarna och under året har de kompletterande utbildningarna för apotekare och tandläkare genomgått externa kvalitetsutvärderingar. Resultatet visade, liksom tidigare år, på ett stort behov av att stärka tillgången till kvalitativa VFU-platser och studenters professionella språk.

Den ökade graden av distansundervisning under pandemin bedöms inte ha varit gynnsam för vissa studenters språkutveckling. Även om det mer flexibla upplägget har uppskattats av många studenter har det språkliga interagerandet med lärare och andra studenter försvårats. Mot bakgrund av detta har

utbildningarna varit prioriterade för undervisning på campus, VFU har också kunnat genomföras som planerat för samtliga utbildningar.

Kompletterande utbildning för läkare

Utbildningen omfattar totalt 90 högskolepoäng. Antagning sker en gång per år, till höstterminen, då 20 studenter antas. Urvalsprocessen baseras på resultat på kunskapsprov, intervjuer och patientfall. Utbildningen startade upp igen efter ett uppehåll föregående läsår då ett utvecklingsarbete genomfördes för att bättre harmoniera med det nya legitimeringsgrundande läkarprogrammet. Utbildningen har utökats med, och inleds av, en terminslång kurs i svenska vilken även inkluderar språkpraktik inom primärvården. Termin två och tre består av teoretiska kurser varvat med VFU inom olika discipliner, förlagat till sjukhus och inom primärvård. I utbildningen ingår även kurs i samhälls- och författningskunskap.

Kompletterande utbildning för sjuksköterskor

Utbildningen omfattar 90 högskolepoäng. Antagning sker varje vårtermin då 25 till 30 studenter antas. För antagning till utbildningen ges även möjlighet att bli behörig genom validering av reell kompetens.

Inför den första terminen erbjuds alla antagna att delta i ett inplaceringstest i svenska. Vid godkänt resultat kan studietiden förkortas med en termin. Utbildningen inleds annars med en terminslång fördjupningskurs i svenska med inriktning mot omvårdnad och sjuksköterskans yrkesprofession. Därefter följer två terminer som består av teoretiska kurser, inklusive kurs i svenska författningar, samt VFU inom primärvård, kommunal hälso- och sjukvård samt somatisk sjukhusvård. Utbildningen avslutas med Nationell klinisk slutexamination (NKSE), som används av många av landets sjuksköterskeutbildningar.

Ett pedagogiskt projekt har genomförts under året för att stärka studenternas språkliga utveckling. Projektet har inneburit att flera filmer producerats utifrån olika vårdkontexter, som kopplats till utbildningens lärandemål om kommunikation.

Kompletterande utbildning för tandläkare

Utbildningen omfattar 60 högskolepoäng och startar varje hösttermin med 20 studenter. Under året har urvalet till utbildningen justerats, efter överenskommen i den nationella arbetsgruppen, och liknar numera urvalsprocessen för den kompletterande utbildningen för läkare.

Utbildningen inleds med diagnostiska tester för att identifiera studenternas tidigare kunskap och kompetens. Därefter följer ett antal teoretiska kurser, inklusive kurs i svenska författningar. Under termin två genomförs en längre VFU-placering på 15 veckor i Folktandvården i Västra Götaland och Värmland.

Utbildningen har inte upplevt några direkta språkliga brister hos studenterna, externt stöd eller extra kurser i svenska har hittills därför inte använts. Utbildningen är mycket handledar- och lärarintensiv, vilket kan förklara att den språkliga utvecklingen är tillfredställande inom ramen för utbildningen.

Kompletterande utbildning för apotekare

Utbildningen omfattar 100 högskolepoäng. Antagning sker en gång per år, till vårterminen, då 25 till 30 studenter antas.

Inför den första terminen erbjuds alla antagna att delta i ett inplaceringstest i svenska. Vid godkänt resultat kan studietiden förkortas med en termin, men merparten av studenterna genomgår hela utbildningen om tre terminer. Utbildningen inleds med en terminslång fördjupningskurs i svenska med inriktning mot farmaci och apotekaryrket i Sverige. Därefter följer en termin som består av teoretiska kurser, inklusive kurs i svenska författningar. Termin tre består av en längre sammanhängande VFU om 40 veckor, som genomförs på apotek.

Kompletterande utbildning för biomedicinska analytiker

Utbildningen omfattar 90 högskolepoäng. Antagning sker en gång per år, till höstterminen, och erbjuder 16 utbildningsplatser.

Utbildningens första två terminer består av teoretiska kurser, inklusive författningar som styr den svenska hälso- och sjukvården. Termin tre består av en längre sammanhållen VFU inom olika laboratoriediscipliner samt ett självständigt arbete. Den kompletterande utbildningen för biomedicinska analytiker använder de språkstödande insatser som universitetet tillhandahåller integrerat i utbildningen och arbetar aktivt för att stötta studenternas språkliga utveckling.

Kompletterande utbildning för lärare

Utbildningens längd varierar beroende på tidigare studier och den komplettering som studenten är antagen mot. Som mest får utbildningen omfatta 120 högskolepoäng. Utbildningen leder till flertalet förekommande lärar- och förskolläraryrkesexamen samt behörighet kopplad till lärar-förskolläraryrkeslegitimation. Studierna bedrivs enligt en individuell studieplan som innehåller de kurser som krävs för aktuell komplettering. Antagningen är komplex och innefattar, förutom behörighetsgranskning, att pröva om tidigare studier eller arbetslivserfarenhet kan ligga till grund för antagning eller tillgodoräknande.

Söktrycket bedöms vara fortsatt högt och under 2022 antogs 75 av de 193 personer som sökt utbildningen. Under 2022 har 23 personer avbrutit sina studier, vilket främst beror på att studenterna erbjudits arbete under studietiden, erhållit legitimation eller inte har möjlighet att genomföra helfortsstudier på campus.

Adekvata kunskaper i det svenska språket är en förutsättning för att klara utbildningen. Inplaceringstestet i svenska, som samtliga behöriga sökande genomför, visar att en stor del av de studenter som påbörjat utbildningen inte har de kunskaper i det svenska språket som krävs för att klara en akademisk utbildning på svenska. För att kunna arbeta strukturerat och långsiktigt med språkutvecklande insatser har utbildningen engagerat en språkhandledare från höstterminen 2022. Mer som har genomförts är: löpande kartläggning av kursinnehåll, fortbildning för kurslärare om undervisning utifrån språkmål och handledning kopplad till den verksamhetsförlagda utbildningen.

Kompletterande utbildning för socionomer

Utbildningen omfattar 90 högskolepoäng och efter genomgången program med godkänt resultat finns möjlighet att ansöka om en socionomexamen. Första kursen är specifik för det kompletterande programmets studenter, därefter är utbildningen integrerad med det ordinarie socionomprogrammet. Programmet innehåller kurser i välfärdspolitik, juridik, metod samt en fördjupningskurs. Det ingår även verksamhetsförlagd utbildning på 15 högskolepoäng, som är fördelad över de tre terminerna. För att uppnå examensmålen ska även ett vetenskapligt arbete motsvarande 15 högskolepoäng genomföras med godkänt resultat.

Antagning sker varje hösttermin där mellan sju till tolv studenter antas genom bland annat intervjuer och genom dokument som valideras. Under 2022 sökte 52 personer till utbildningen, vilket ligger i paritet med föregående år. Söktrycket är fortsatt relativt högt och genomströmningen fortsätter att vara god. Ingen student har avbrutit studierna 2022, en student har dock begärt uppehåll.

En utvärdering gjordes under året där synpunkter framfördes på den verksamhetsförlagda utbildningen, vilken uppfattades som splittrad, då den fördelas över tre terminer. Detta har lett till ändringar i kursplanen där numera första delen genomförs i form av fältstudier i stället, vilket sker tillsammans med ordinarie socionomutbildningen. Språket är dock ofta en utmaning och ett aktivt språkstöd efterfrågas, därför har bland annat juridikkursen ett erbjudande om språkstöd.

Forskning

Nationella sekretariatet för genusforskning

Sekretariatet främjar genusforskning inom universitets- och högskolesektorn samt bidrar till kunskapsutveckling som främjar hållbara villkor för arbetsliv, utbildning och forskning. Verksamheten är forskningsdriven, med nationell, nordisk och internationell samverkan. Sekretariatet arbetar med en bredd av uppdrag som rör teman som hat och hot mot forskare, sexuella trakasserier, framtidens arbetsliv samt hållbarhetsmålen och Agenda 2030.

Nationella sekretariatet för genusforskning har genomfört en enkätundersökning om utsatthet för hot och hat bland forskare och lärare vid svenska universitet och högskolor i samverkan med Sveriges universitetslärare och forskare (SULF) och Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF). Resultatet av den studie om arbetsvillkor och karriärvägar för genusvetare och genusforskare som påbörjades 2021 har presenterats vid den nationella genusvetenskapliga konferensen g22 i Karlstad. Studien baseras på både enkäter och fokusgruppsintervjuer.

Under året har en övergripande rapport publicerats från den nationella forskningsstudie som undersökt förekomst, omfattning och konsekvenser av sexuella trakasserier inom svensk akademi. Vidare har sekretariatet förvalt den nordiska forskningsstrategin om sexuella trakasserier i arbetslivet och de fem nordiska projekt som beviljats medel samt färdigställt antologin *Re-Imagining Sexual Harassment. Perspectives from the Nordic Region*. Sekretariatet har även deltagit i ett nytt EU-projekt som ska utveckla policy och kunskap om genusbaserat våld inom ERA, The European Research Area.

Inom ramen för sekretariatets arbete med hållbara villkor inom arbetslivet utkom i början av året två nordiska publikationer om framtidens arbetsvillkor respektive könssegregering inom utbildning. Publikationerna har medfört intresse och medverkan i både nationella och nordiska sammanhang. För att bidra till kunskapsfältet hållbarhet och genus samverkar sekretariatet med aktörer i Sverige, Norden och Europa. En nordisk rapport om klimat, kön och konsumtion är ett resultat av denna samverkan som väckt stort engagemang och presenterats i flera nordiska länder.

Samarbetsorganet Nordisk information för kunskap om kön (NIKK) är ett uppdrag från Nordiska ministerrådet. Sekretariatet förvaltar genom NIKK några nordiska finansieringsformer för ministerrådet och samordnar flera nordiska projekt.

Nordicom

Nordicom är ett centrum för nordisk medieforskning. På uppdrag av Kulturdepartementet analyseras och dokumenteras den svenska medieutvecklingen. Alla publikationer och datasammanställningar tillgängliggörs fritt på Nordicoms webbplats. Nordicoms arbete utmärks av att det alltid finns ett demokratiperspektiv på mediernas roll i samhället.

Under året genomfördes den årliga medievanerundersökningen *Mediebarometern* med svar från omkring 6 000 respondenter. Resultaten från 2021 års undersökning presenterades under våren i rapporten *Mediebarometern 2021*, som lanserades vid ett seminarium som sändes i SVT. Antalet nedladdningar av *Mediebarometern 2021* hade vid årsskiftet passerat 3 100, vilket är en ökning jämfört med förra årets rapport. I slutet av 2022 publicerades också en särskild analys av svenskarnas läsvanor med utgångspunkt i *Mediebarometerns* resultat, *Mediebarometern 2021: Tema bokläsning*. Datakvaliteten i *Mediebarometern* säkerställs genom ett kontinuerligt utvärderingsarbete och redovisas med full transparens i rapporteringen av undersökningen. Kostnaderna för *Mediebarometern* uppgick till 2,0 miljoner kronor och försäljningsintäkterna till 0,5 miljoner kronor. De totala kostnaderna för Nordicoms verksamhet för uppdraget från Kulturdepartementet uppgick till 3,7 miljoner kronor.

I juni publicerade Nordicom antologin *Public service: En svensk kunskapsöversikt*, som samlar forskningens svar på flera aktuella frågeställningar kring public service i Sverige. Boken som består av bidrag från flera av landets ledande medieforskare fick stor uppmärksamhet i den offentliga debatten och hade vid årsskiftet laddats ner 6 300 gånger.

Nordicom har under året fungerat som koordinator för Akademiskt forum för MIK-forskning som samlar svenska forskare inom forskningsområdet medie- och informationskunnighet. Forumet är en del av det nationella nätverket MIK Sverige som drivs av Statens medieråd. Nordicom har också bidragit med dataunderlag och analyser till Myndigheten för press, radio och tv:s rapportserie *Medieutveckling* samt till Mediestödsutredningen (Ds 2022:14). Därutöver har Nordicom svarat för det svenska dataunderlaget till en ny EU-finansierad offentlig databas, *Euromedia Ownership Monitor*, som visar medieägandet inom EU.

Segerstedtinstitutet

Det nationella resurscentrumet Segerstedtinstitutet har i uppdrag att bidra till kunskapsuppbyggnad kring förebyggande arbete mot våldsutövande ideologier och strukturer samt antisemitism och rasistiska organisationer. Under året har institutets forskare publicerat sju vetenskapliga artiklar, en bok, en

avhandling, två bokkapitel och två rapporter med anknytning till teman som högerextremism, radikalisering, koranbrändningar, kommuners arbete mot våldsbejakande extremism samt utbildning och lärande om Förintelsen. Segerstedtinstitutet har särskilt fokuserat på att utveckla forskning kring antisemitism, vilket hittills lett till en nyantagen doktorand och en beviljad nätverksansökan från Vetenskapsrådet. En annan viktig händelse under 2022 var att Segerstedtinstitutet, tillsammans med Center mot våldsbejakande extremism vid Brottsförebyggande rådet, arrangerade en forskningskonferens om terrorism, extremism och radikalisering som samlade 215 deltagare från hela världen.

Segerstedtinstitutets kursverksamhet har, efter de begränsningar pandemin medförde, återupptagits och breddats. Detta innebär att institutets kurser återigen genomförs i full utsträckning med studieresor till Förintelsens minnesplatser i Polen. Institutets fortbildning om Förintelsen och förebyggande av antisemitism, som genomförs i Jerusalem i samarbete med Yad Vashem och Forum för levande historia, har också återupptagits. Vidare har institutet, på uppdrag av Polismyndigheten, startat två kurser motsvarande 7,5 högskolepoäng om våldsbejakande extremism i samarbete med Linnéuniversitetet och Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet. Kurserna ska ge de poliser som deltar i kursen särskild kompetens kring extremism och radikalisering, och därigenom stärka polisens förebyggande arbete.

Därutöver har Segerstedtinstitutet fördjupat samverkan med Göteborgs Stad kring de individer från staden

som reste till Syrien och Irak för att ansluta sig till terrororganisationer samt utvecklat ett samarbete med Malmö stad om förebyggande arbete mot antisemitism i skolmiljö. Slutligen har institutets forskare deltagit frekvent i media och därigenom, utöver ordinarie deltagande och arrangerande av olika typer av konferenser, seminarier och policynätverk, bidragit till att sprida den kunskap som institutet genererat genom sin forskning.

Forsknings- och innovationsstöd

Forsknings- och innovationskontoret ger stöd inom affärsjuridik, forskningsfinansiering och innovation till universitetets forskare och ledning. Innovationsstödet mål är att förbättra förutsättningarna för att universitetets forskning och kunskap nyttiggörs på ett för samhället relevant och hållbart sätt, genom social innovation, samverkan, kommersialisering eller annan implementering. Kontoret ger stöd för utveckling av innovativa idéer och samverkansprojekt, utvecklar riktlinjer, processer och verktyg, samt ger strategiskt stöd för att utveckla kulturen och kompetensen för nyttiggörande inom universitetet.

Under året kunde det uppsökande, inspirerande och kompetensutvecklande arbetet återigen bedrivas på plats vid fakulteter och institutioner. Kombinerat med de digitala lösningar som utvecklades under pandemin ger detta ett effektivt och flexibelt stöd. Särskilt fokus lades på fakulteter som hittills varit underrepresenterade i innovationskontorets flöde, för att bättre matcha stöderbjudanden mot faktiska behov.

	2022	2021	2020
1. Totalt antal idéer	157	233	241
A. Kommersiella idéer¹	106	158	159
Inkomna idéer under året	34	33	35
Avslutade idéer	42	18	17
Idéer till verifiering ² (antalet verifieringsaktiviteter ³)	11 (40)	22 (52)	15 (93)
Idéer som har gått vidare	10	17	12
B. Impact-idéer¹	51	75	82
Inkomna idéer under året	14	13	31
Avslutade idéer	28	8	12
Idéer till verifiering ² (antalet verifieringsaktiviteter ³)	0 (2)	5 (13)	23 (67)
Idéer som har gått vidare	1	9	3
2. Utvecklings-/kvalitetssäkrande projekt	101	95	90
3. Aktiviteter (kurser/information/uppsökande verksamhet)	24	20	16
Totalt antal ärenden	282	348	347
Idéer till inkubatorer	2	3	5

Tabell 28. Idéflöde Forsknings- och innovationskontoret

¹ Här definieras idéer som forskningsresultat eller andra värdeerbjudanden som antas möta specifika behov och som kan förpackas för externa aktörer för att skapa samhällligt eller kommersiellt värde.

² Forsknings- och innovationskontoret driver verifieringsprogrammen Verifiering för tillämpning (VFT) tillsammans med GU Ventures AB och, genom bidrag från Kammarkollegiet, stödjer idéer inom området livsvetenskap med fördjupad kommersiell verifiering (LSV). I tabellen redovisas antalet idéer som fått verifieringsstöd av Forsknings- och innovationskontoret inom ramen för VFT och LSV. Fr.o.m. 2017 rapporteras antal unika idéer till verifiering.

³ Verifiering av idéer sker genom verifieringsaktiviteter. Här redovisas totalt antal aktiviteter som beviljats under 2022 i alla pågående verifieringsprojekt.

Mobilitet och erfarenhetsutbyte för stödpersonal genomfördes också med ett flertal universitet samt Västra Götalandsregionen. Det lägre idéflödet under 2022 (se tabell 28) misstänks bero på effekter efter pandemin, där möjligheten att åter resa kan ha inneburit möjligheter för forskare att fokusera på ny forskning och deltagande i forskningskonferenser.

Innovationskontoret vidareutvecklade och genomförde 2022 åter en doktorandkurs, för Naturvetenskapliga fakulteten och Sahlgrenska akademien. Kursen omfattar två högskolepoäng om innovation och olika sorters nyttiggörande av kunskapsstillgångar och forskningsresultat. Årligen hålls även en heldag kring genomslag och nyttiggörande inom programmet Research Leader Initiative, enskilda föreläsningar inom olika universitetsutbildningar samt kompetensutvecklande insatser i nationella och internationella forskarnätverk.

Inom EUTOPIA-alliansen genomfördes flera insatser, exempelvis ett hackathon där studenter från partneruniversiteten utvecklade idéer för innovativ upphandling för hållbarare transporter. Inställningen till innovation samt hinder för samverkan och nyttiggörande undersöktes hos doktorander, forskare och externa samarbetspartners. Ett paket av workshoppar för att motverka dessa hinder påbörjades, som ett led

i arbetet med den alliansgemensamma forsknings- och innovationsagendan. Arbetet med ett alliansgemensamt forsknings- och innovationskontor har också fortsatt.

Universitetet antog en reviderad policy för hantering av immateriella tillgångar och rättigheter. Arbetet med implementering har påbörjats, på universitetet och i samarbete med andra lärosäten, genom bland annat SNITTS, en nationell, medlemsdriven organisation för innovationsstödjande aktörer och bevakning av nya riktlinjer och principer inom EU.

Rådgivnings- och finansieringsprogrammet Verifiering för tillämpning, VFT, är ett viktigt verktyg för att utforska idéers potential att lösa relevanta problem utanför akademien. VFT kan leda till nya samarbeten med icke-akademiska parter, extern finansiering, start av bolag samt intag i inkubatorer. 16 VFT-projekt startades under året.

Därutöver hanteras främst studentidéer i samarbete med Drivhuset och Venture Cup. Drivhuset har under 2022 hanterat 319 idéer och 194 bolag har bildats. Under 2022 inkom 34 respektive 36 bidrag med koppling till universitetet till Venture Cups tävlingar IDEA och STARTUP, som är till för att utveckla affärsidéer.

Universitetsövergripande

Övergripande säkerhetsarbete och informationssäkerhet

Göteborgs universitet har utvecklat en ny organisation för säkerhetsarbetet som ska ge ett mer kvalitetssäkrat operativt stöd till verksamheten i säkerhetsfrågor. Förmågan att hantera kriser har stärkts genom utarbetande av nya krisberedskapsdokument och utbildning i stabsarbete. Bland annat beslutade universitetet om en ny säkerhetspolicy under hösten. Arbetet med risk- och sårbarhetsanalys samt säkerhetsskydd intensifierades också med anledning av det rådande omvärldsläget.

Den tekniska utvecklingen och en ökad digitalisering ställer krav på universitetets system och processer för att hantera, bevara och tillgängliggöra information. Det gäller särskilt forskningsdata där det i större utsträckning ställs specifika krav på säkerhetsåtgärder, både i lagar och förordningar samt från forskningsfinansierare och samarbetspartners. Universitetet har därför prioriterat att utveckla och stärka det

systematiska informationssäkerhetsarbetet. Målet är att skapa ett ledningssystem för informationssäkerhet med stöd av standarderna SS-ISO/IEC 27002:2022, i enlighet med rådande föreskrifter från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Arbetet drivs i projektform och leds av en styrgrupp med bred representation från universitetsledning, kärnverksamhet och verksamhetsstöd. I arbetet ingår att se över policyer och riktlinjer, utveckla ändamålsenliga tekniska lösningar samt genomföra kompetenshöjande insatser för att öka medvetenheten om risker och önskade beteenden. Rekrytering av informations-säkerhetschef och andra specialister har initierats, då efterfrågan på denna typ av kompetens är stor har det hittills funnits utmaningar att tillsätta vakanta tjänster.

Flera andra initiativ har också påbörjats för att stärka universitetets informationssäkerhet och IT-säkerhet. Det gäller dels direkt stöd till utbildning och forskning vad gäller rutiner för att hantera personuppgiftsincidenter och säkerställa att informationsklassning

sker, dels genomförande av risk- och sårbarhetsanalyser och konsekvensbedömningar. Andra exempel är vidareutvecklade tjänster för säker lagring av data, införande av ytterligare skyddslager, så kallad multifaktorautentisering, i universitetets samarbetsverktyg SharePoint samt upphandling av ett *Security Operations Center* för att stärka övervakningen av servrar, nätverk och tjänster.

Säkerheten håller också på att stärkas i datorhallarna genom redundans och hantering av backup genom extern lagring. Göteborgs universitet deltar även aktivt i det statliga nätverket för informationssäkerhet SNITS för att ta del av information samt diskutera och utbyta erfarenheter inom området.

ALF-ersättning

ALF-medlen, som avser avtal mellan staten och vissa regioner om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården, uppgick under året till 519 miljoner kronor (se tabell 29). Medlen utgör ersättning för de kostnader som uppkommer i hälso- och sjukvården i samband med universitetets utbildning och forskning. Som en följd av pandemin har inte alla medel kunnat nyttjas och för 2022 har 494 miljoner kronor av årets tilldelade medel förbrukats. Till 2023 balanseras därmed totalt 143 miljoner kronor som uppstått som en konsekvens av uppskjuten forskning på grund av pandemin under 2020–2022.

Den del av ALF-medlen som är avsedd för forskning har använts för att utlysa projektbidrag till olika typer av tjänster, från doktorander till mer seniora tjänster, samt till bidrag för infrastruktur. Den del av ALF-medlen som är avsedd för utbildning har till största delen fördelats till olika sjukvårdsenheter för handledning av läkarstudenter. Viss del av utbildningsmedlen har också använts för att stärka campus på de olika regionsjukhusen inom Västra Götalandsregionen samt till undervisningslokaler och simuleringsträning för läkarstudenter.

mnkr	2022	2021	2020
Personalkostnader	302	290	362
Lokalkostnader	32	45	43
Övriga driftkostnader	160	113	47
Balansering av medel ¹	25	65	52
Totalt	519	513	504

Tabell 29. ALF-medel

¹ Till följd av pandemin har inte alla medel förbrukats. Totalt har 143 miljoner kronor balanserats perioden 2020-2022. Det är framför allt medel för forskningsprojekt, som till stor del utgörs av personalkostnader, som inte kunnat nyttjas.

TUA-ersättning

TUA-medlen, som avser avtal mellan staten och vissa regioner om samarbete om grundutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården, uppgick till 88 miljoner kronor (se tabell 30). Merparten av medlen, motsvarande 86 procent, har använts till utbildningen av tandläkare. Genom särskilt tillskott från Västra Götalandsregionen för forskning ökar tillgängliga medel för forskningsprojekt. Dessa medel söks i konkurrens av forskare. Lokalkostnaderna har ökat något jämfört med föregående år till följd av nytt hyresavtal, motsvarande ökning förväntas även kommande år.

mnkr	2022	2021	2020
Personalkostnader	47	47	47
Lokalkostnader	16	15	18
Övriga driftkostnader	25	25	20
Totalt	88	87	85

Tabell 30. TUA-medel

Utvecklingsmedel för klinisk utbildning och forskning

Göteborgs universitet erhöll 2022 1,065 miljoner kronor som utvecklingsmedel inom klinisk utbildning och forskning. Medlen har använts för att utveckla läkarutbildningen genom bidrag till vissa kurser för att stärka regionaliseringen av programmet. I takt med att läkarutbildningen byggs ut måste mer utbildning förläggas på de olika sjukhusen i regionen, vilket är mer resurskrävande då det krävs särskild arbetstid för att samordna utbildningen på olika orter.

Uthyrning av bostäder

Universitetet har 216 gästbostäder som används för tillfälligt boende för internationella gästforskare (se tabell 31). Bostäderna förhyrs från olika fastighetsägare och administreras av universitetets Welcome Services. Storleken på bostäderna varierar från enkelrum till fyra rum och kök. Bostäderna har antingen centralt läge eller goda kommunikationer till centrum. Även boendeperioden varierar, från två veckor till två år.

Antalet studentbostäder har ökat och vid årets slut fanns 492 studentbostäder för utländska studenter som förhyrs av Stiftelsen Göteborgs studentbostäder (SGS). I årets ökning ingår bland annat inhyrning av 42 nyproducerade studentbostäder. Merparten av

bostäderna administreras av SGS och hyrs ut termins- eller läsårsvis. Ett trettiotal studentbostäder administreras av Welcome Services för uthyrning under kortare studieperioder. Efterfrågan på studentbostäder i Göteborg har länge varit större än tillgången och både utbytesstudenter och andra internationella studenter kan riskera att stå utan bostad vid terminsstart.

Verksamheten har fortsatt påverkats av de hinder som uppstått på grund av pandemin, främst under årets första månader då avbokningar med kort varsel och uppskjutna ankomster ökade. En bidragande orsak var långa handläggningstider vid utlandsmyndigheter och Migrationsverket. För gästforskarbostäderna var beläggningsgraden därför något lägre än normalt i början av året. För studentbostäderna har beläggningsgraden varit högre jämfört med 2021, vilket kan förklaras av att antalet utbytesstudenter åter är på motsvarande nivå som innan pandemin. Ett hundratal studentrum har dessutom kunnat hyras ut under sommaren till studenter som deltagit i universitetets internationella sommarskola. Både gästforskarbostäder och studentbostäder hade under höstterminen en beläggningsgrad i nivå med utfallet före pandemin.

	2022	2021	2020	2019	2018
Gästbostäder					
Antal lägenheter	216	214	214	212	211
Beläggningsgrad, helår (%)	80	66	61	88	86
Studentbostäder					
Antal lägenheter	492	455	452	452	452
Beläggningsgrad, hösttermin (%)	99	99	62	100	100
Beläggningsgrad, vårtermin (%)	87	81	67	90	90
Beläggningsgrad, sommar (%)	16	2	2	5	5

Tabell 31. Uthyrning av bostäder

Uppgifter om styrelsen

Universitetet ska i årsredovisningen redovisa de skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret samt de framtida åtaganden som avtalats för var och en av ledamöterna i universitetsstyrelsen och de ledande befattnings-

havare som utsetts av regeringen. För dessa personer ska även uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag redovisas.

Ersättningar och övriga uppdrag¹

Ordförande

Peter Larsson 66 tkr
Tekniska museet

Rektor

Eva Wiberg 1 695 tkr
Ludwig-Maximilians-Universität München,
Sweden-Japan Foundation

Företrädare för allmänna intressen

Christina Björklund 28 tkr
Sveriges Television AB, Svensk Scenkonst

Ann Follin 28 tkr
Trygghetsstiftelsen

Anders Hallberg 28 tkr

Johan Kuylenstierna (jan-apr) 9 tkr
Klimatpolitiska rådet, Sveaskog AB

Sven Landelius 28 tkr
Emra Projektutveckling AB, Emrahus AB,
Sven Landelius Consulting AB

Ann-Sofi Lodin 0 tkr²
Samverkansprogrammet Hälsa och Life
Science (jan-juni), Referensgrupp för Kommittén
för teknologisk innovation och etik (jan-juni)

Sara Wallin 28 tkr
Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän,
Seafire AB, Tillväxtverket, Västsvenska Handels-
kammaren

Företrädare för verksamheten

Olof Johansson Stenman 0 tkr

Gustaf Kastberg Weichselberger 0 tkr
Lagprof NGK AB

Helle Wijk 0 tkr
Chemtronics AB

Åsa Arping (ersättare) 0 tkr

Dag Hanstorp (ersättare) 0 tkr

Företrädare för studenterna

Gustav Ekström (jan-jun) 14 tkr

Karl Kilbo Edlund (jul-dec) 14 tkr

Sandra Magnusson 28 tkr

Anna Ruus 28 tkr
Centrala studiestödsnämnden

Linus Olsson (ersättare jan-jun) 7 tkr
HHGS Holding AB

Anton Ekroth (ersättare jul-dec) 7 tkr

¹ Enligt regeringsbeslut utgår ersättning till ordförande och externa ledamöter utsedda av regeringen samt ledamöter som representerar studenterna. Det utgår ingen ersättning för styrelseuppdraget till rektor eller företrädare för verksamheten. Ersättning till rektor som myndighetschef avser lön för ordinarie arbete.

² Har avstått arvode.

Ekonomisk utveckling och finansiell redovisning

Ekonomiskt resultat och utveckling

Göteborgs universitet redovisar för 2022 ett positivt resultat på 83 mnkr. Omsättningen, som ett mått av de totala intäkterna, ökar med nära 190 mnkr eller 2,6 procent och uppgår för 2022 till 7,5 mdkr. Verksamhetens totala kostnader ökar med 305 mnkr, motsvarande 4,3 procent, och beror till stor del på ökade driftkostnader inom forskningsverksamheten.

Universitetets omsättning ökar med nära 190 mnkr, motsvarande 2,6 procent, och uppgår 2022 till 7 492 mnkr. Under den senaste femårsperioden ökar intäkterna med 946 mnkr eller 14 procent och kostnaderna ökar under motsvarande period med 801 mnkr, vilket motsvarar 12 procent.

Samtliga intäktslag ökar i jämförelse med föregående år. Intäkter av anslag ökar med 28 mnkr, avgifter och andra ersättningar med 63 mnkr, bidragen med 84 mnkr och de finansiella intäkterna med 14 mnkr. Inom den avgiftsfinansierade verksamheten ökar samtliga avgiftsslag. Avseende bidragsintäkterna är det intäkter från forskningsråden, främst från Vetenskapsrådet, som ökar mest.

Universitetets kostnader ökar i jämförelse med föregående år med 305 mnkr eller 4,3 procent. Den största kostnadsposten är personalkostnader som ökar med 97 mnkr, motsvarande 2,1 procent, vilket främst kan härledas till utfallet av årets lönerrevision. Övriga driftkostnader är den kostnadspost som ökar mest, 144 mnkr eller 8,7 procent, i jämförelse med 2021

och beror dels på kostnadsökningar för främst el och fjärrvärme dels på återgång efter pandemin där resekostnaderna framträder mest. Det är framför allt inom forskningsverksamheten driftkostnaderna ökar.

Verksamhetsutfallet, vilket är detsamma som universitetets totala resultat, uppgår 2022 till 83 mnkr och är hänförligt till utbildningsverksamheten där det redovisade överskottet är 82 mnkr och den återstående miljonen redovisas som ett överskott inom forskningsverksamheten. Trots universitetets underproduktion, i förhållande till det tilldelade utbildningsuppdraget 2022, sker ingen påverkan på årets anslagssparande på grund av tidigare års överproduktion.

Det totala myndighetskapitalet inklusive årets resultat uppgår till 1 569 mnkr vilket är en ökning med 83 mnkr eller 5,6 procent sedan föregående år. Även oförbrukade bidrag fortsätter att öka och uppgår 2022 till 2 504 mnkr vilket är en ökning med 72 mnkr eller 3,0 procent sedan 2021.

Tabell 32. Ekonomisk utveckling

mnkr	2022	2021	2020	2019 ¹	2018
Verksamhetens intäkter					
Intäkter av anslag	4 738	4 709	4 556	4 338	4 156
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	547	485	435	508	493
Intäkter av bidrag	2 172	2 087	1 977	1 982	1 886
Finansiella intäkter	35	21	26	23	11
Summa intäkter	7 492	7 302	6 994	6 851	6 546
Verksamhetens kostnader					
Kostnader för personal	-4 671	-4 574	-4 439	-4 304	-4 183
Kostnader för lokaler	-693	-654	-648	-617	-607
Övriga driftkostnader	-1 810	-1 665	-1 608	-1 679	-1 596
Finansiella kostnader	-28	-4	-20	-13	-29
Avskrivningar	-207	-207	-194	-200	-193
Summa kostnader	-7 409	-7 104	-6 909	-6 813	-6 608
Verksamhetsutfall	83	198	85	38	-62
Resultat från andelar i dotterföretag	0	0	0	0	23
Årets kapitalförändring	83	198	85	38	-39

¹ Uppgifterna för 2019 är omräknade till följd av ändrad redovisningsprincip. Tidigare har aktier och andelar i dotterföretag redovisats enligt kapitalandelsmetoden. Från och med 2020 redovisas de enligt anskaffningsmetoden. Omräkningen har ökat 2019 års resultat med 2 mnkr då negativt resultat från andelar i dotterföretag tagits bort med motsvarande belopp.

Diagram 33. Intäkter

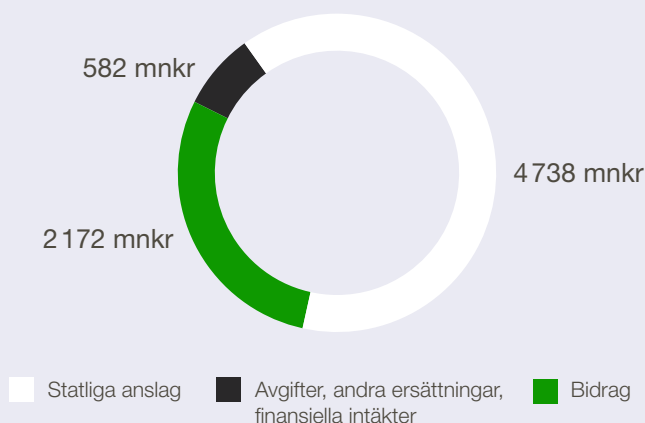

Diagram 34. Kostnader

Intäkter

Universitetets totala intäkter uppgår till 7 492 mnkr, vilket är en ökning med nära 190 mnkr eller 2,6 procent jämfört med 2021.

Intäkter av anslag uppgår till 4 738 mnkr, fördelat på 2 564 mnkr inom utbildningsverksamheten och 2 174 mnkr inom forskningsverksamheten. Det är en ökning på 12 mnkr eller 0,5 procent inom utbildning, respektive 17 mnkr, motsvarande 0,8 procent, inom forskning. Ökningen av anslagsintäkter inom utbildningsverksamheten avser bland annat utbyggnaden av läkarutbildningen och inom forskningsverksamheten tillskott enligt forsknings- och innovationspropositionen 2020. Ersättning för klinisk utbildning och forskning, så kallade ALF- och TUA-medel, samt utvecklingsmedel ökar till följd av ökat antal läkarstudenter, med 7 mnkr och uppgår till 608 mnkr.

Anslag för särskilda medel uppgår till 14 mnkr, vilket är en ökning med 2 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen beror på en ny anslagspost, för att stärka studenthälsan, på 2 mnkr. I övrigt fördelar sig anslagen till största del mellan Nationellt resurscentrum i matematik, 6 mnkr och uppdrag till Segerstedtinstitutet, 5 mnkr.

Intäkter av bidrag är universitetets näst största finansieringskälla och uppgår till 2 172 mnkr. Det är en ökning med 84 mnkr, motsvarande 4,0 procent, jämfört med 2021. Intäkterna från forskningsråden: Vetenskapsrådet, Forte, Formas och Vinnova ökar med 47 mnkr eller 6,3 procent och uppgår till 803 mnkr. Den näst största gruppen, övriga svenska organisationer och ideella föreningar, ökar med 40 mnkr och uppgår till 681 mnkr. Bidragsintäkterna ökar även inom grupperna övriga utländska organisationer, kommuner och regioner samt svenska företag och affärsdrivande verk men minskar inom övriga statliga myndigheter och EU:s institutioner.

Intäkter av avgifter, andra ersättningar och finansiella intäkter uppgår till 583 mnkr, vilket är 77 mnkr eller 15 procent högre än 2021. Alla avgiftsslag ökar och mest ökar intäkter av avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen. Dessa ökar med 22 mnkr eller 20 procent och det beror framför allt på att rådgivning samt uthyrning av lokaler ökar med 19 procent vardera. Även kurser och konferenser ökar kraftigt från en mycket låg nivå och har nästan tredubblats jämfört med 2021 men är fortfarande lägre

än innan pandemin. Intäkter av uppdragsforskning ökar med 17 mnkr eller 9,9 procent och uppgår till 189 mnkr. Finansiella intäkter har också ökat jämfört med föregående år och uppgår till 35 mnkr vilket är en ökning med 14 mnkr. Ökningen beror på att räntan och därmed ränteintäkterna har gått upp under året samtidigt som ingen realiserad värdeökning av finansiella placeringar har skett.

Kostnader

Universitetets totala kostnader uppgår till 7 409 mnkr, vilket är en ökning med 305 mnkr, motsvarande 4,3 procent jämfört med 2021.

Kostnader för personal, vilken är den största kostnadsposten motsvarande 63 procent av universitetets totala kostnader, uppgår till 4 671 mnkr. Det är en ökning med 97 mnkr eller 2,1 procent jämfört med 2021. Av de totala personalkostnaderna svarar lönekostnaderna inklusive arvoden för 2 988 mnkr, vilket är en ökning motsvarande 49 mnkr eller 1,7 procent.

Lokalkostnader uppgår till 693 mnkr, och innebär en ökning med 39 mnkr eller 5,9 procent jämfört med 2021. De totala hyreskostnaderna är 625 mnkr, en ökning med 24 mnkr jämfört med 2021. Under året har antal hyrda kvadratmeter ökat med 6 769 kvm motsvarande 1,9 procents ökning. Övriga driftkostnader för lokaler såsom el, fjärrvärme, vatten och avlopp uppgår till 43 mnkr vilket är en ökning med 10 mnkr eller 30 procent. Framför allt är det kostnaderna för el och fjärrvärme som ökar jämfört med 2021 mycket beroende på att många avtal är rörliga genom fastighetsägarna. Övriga lokalkostnader, till exempel renhållning och bevakning samt reparationer av hyrda lokaler har ökat med 4 mnkr jämfört med 2021 till 26 mnkr.

Övriga kostnader uppgår till 2 045 mnkr, vilket är en ökning med 169 mnkr eller 9,0 procent jämfört med 2021. Utöver driftkostnader ingår även finansiella kostnader med 28 mnkr och kostnader för avskrivningar med 207 mnkr.

Övriga driftkostnader är den näst största kostnadsposten och uppgår till 1 810 mnkr motsvarande 24 procent av universitetets totala kostnader. Utfallet innebär en ökning med 144 mnkr eller 8,7 procent, jämfört med föregående år. Årets ökning är främst hänförlig till resor, datatjänster, övriga varor samt korttidsinventarier. Dessa kostnader står för 90 procent av

ökningen av driftkostnader. Efter det att tidigare restriktioner på grund av pandemin har tagits bort under 2022 har framför allt resekostnaderna ökat kraftigt. Utfallet för resekostnader uppgår till 97 mnkr vilket innebär en ökning av resekostnader med 76 mnkr jämfört med 2021.

Den största posten inom övriga driftkostnader är ersättningen för den kliniska delen av läkar- och tandläkarutbildningen som uppgår till 607 mnkr. Det är en ökning med 7 mnkr eller 1,2 procent, vilket stämmer med ökad tilldelning av anslag för uppdraget.

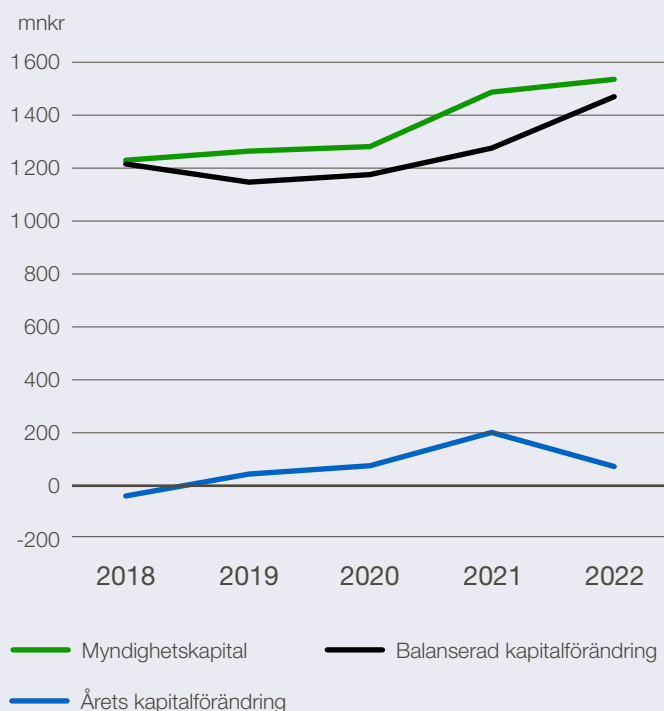
För finansiella kostnader redovisas en ökning med 25 mnkr. Ökningen beror bland annat på det ekonomiska läget i Sverige och omvärlden under 2022. Marknadsvärdet på de finansiella anläggningstillgångarna har minskat, och den bokförda realiserade värdeminskningen uppgår till 13 mnkr. Räntekostnaderna på universitetets upptagna lån hos Riksgälden uppgår till 6 mnkr medan reaförluster vid försäljningar av finansiella anläggningstillgångar motsvaras av 6 mnkr.

Ekonomisk ställning

Myndighetskapital

I myndighetskapitalet för universitetet ingår dels årets ekonomiska resultat, det vill säga årets kapitalförändring, dels den balanserade kapitalförändringen. I myndighetskapitalet ingår även statskapital och donationskapital. Den balanserade kapitalförändringen är den största delen av universitetets myndighetskapital, vilket har byggts upp av tidigare års resultat.

Diagram 35. Myndighetskapital

Det ekonomiska resultatet, nämligen överskottet eller underskottet i resultaträkningen, blir årets kapitalförändring och en del i den balanserade kapitalförändringen året därpå. Anslagsmedel som inte förbrukas under året påverkar årets resultat och senare även den balanserade kapitalförändringen. Erhållna bidrag som inte förbrukats under året redovisas som en egen post i balansräkningen under kategorin oförbrukade bidrag och påverkar inte den balanserade kapitalförändringen.

Vid utgången av 2022 har universitetet ett myndighetskapital som uppgår till 1 569 mnkr. Myndighetskapitalet fördelas mellan verksamhetens balanserade kapitalförändring 1 470 mnkr, årets kapitalförändring 83 mnkr, statskapital 16 mnkr och donationskapital 0,9 mnkr.

Summan av verksamhetens balanserade kapitalförändring och årets kapitalförändring uppgår till 1 553 mnkr. Av detta belopp härrör 568 mnkr till utbildning på grundnivå och avancerad nivå och 985 mnkr till forskning och utbildning på forskarnivå. Jämfört med 2021 motsvarar detta en ökning med 82 mnkr respektive 1 mnkr.

Universitetet klassificerar den balanserade kapitalförändringen i bundet respektive fritt kapital. Med bundet kapital avses kapital som är avsatt för en planerad och tidsbunden användning, exempelvis strategiska satsningar, åtaganden om samfinansiering i forskningsprojekt, forskarskolor och doktorandanställningar. Med fritt kapital menas övrigt kapital som finns för att kunna möta oförutsedda behov och för löpande förändringar i finansieringsförutsättningar och kostnader.

Det fria kapitalet står till universitetets förfogande utöver de årliga intäkterna. Merparten av den balanserade kapitalförändringen finns hos institutioner och enheter. Förutsättningarna varierar dock stort mellan och inom universitetets fakulteter.

Oförbrukade bidrag och upplupna bidragsintäkter

De oförbrukade bidragen, det vill säga externa bidragsmedel som inbetalats till universitetet men som ännu inte tagits i anspråk, uppgår vid utgången av 2022 till 2 504 mnkr. Det är en ökning från föregående år med 72 mnkr eller 3,0 procent. Den största delen tillhör forskningsverksamheten och uppgår till 2 207 mnkr, vilket är en ökning med 68 mnkr, motsvarande 3,0 procent. Störst är de oförbrukade bidragen från icke statliga givare. Under 2022 ökar de med nära 35 mnkr till 1 457 mnkr. Även de oförbrukade bidragen från statliga givare har ökat, med 63 mnkr motsvarande 7,4 procent, till 910 mnkr. Oförbrukade bidrag tillhörande donationsförvaltningen minskar något mot föregående år. Avsättningar för avskrivningar avseende bidragsfinansierade anläggningar minskar planerligt till följd av att metoden med så kallad utgiftsbelastning vid anskaffning av bidragsfinansierade anläggningstillgångar inte tillämpas från och med 2019.

Universitetets upplupna bidragsintäkter uppgår vid 2022 års utgång till 363 mnkr, en ökning med 41 mnkr från föregående år, varav 356 mnkr finns inom forskningsverksamheten.

Totalt finns det 2 141 mnkr vid universitetet att bedriva verksamhet för inom utbildning och forskning. De oförbrukade bidragen är dock direkt knutna till respektive projekt och kan endast användas för avsett ändamål. Dessa tillgångar ska inte förväxlas med den balanserade kapitalförändringen som består av verksamhetens sammanlagda ekonomiska resultat sedan universitetets verksamhet startade.

Upplåning och likviditet

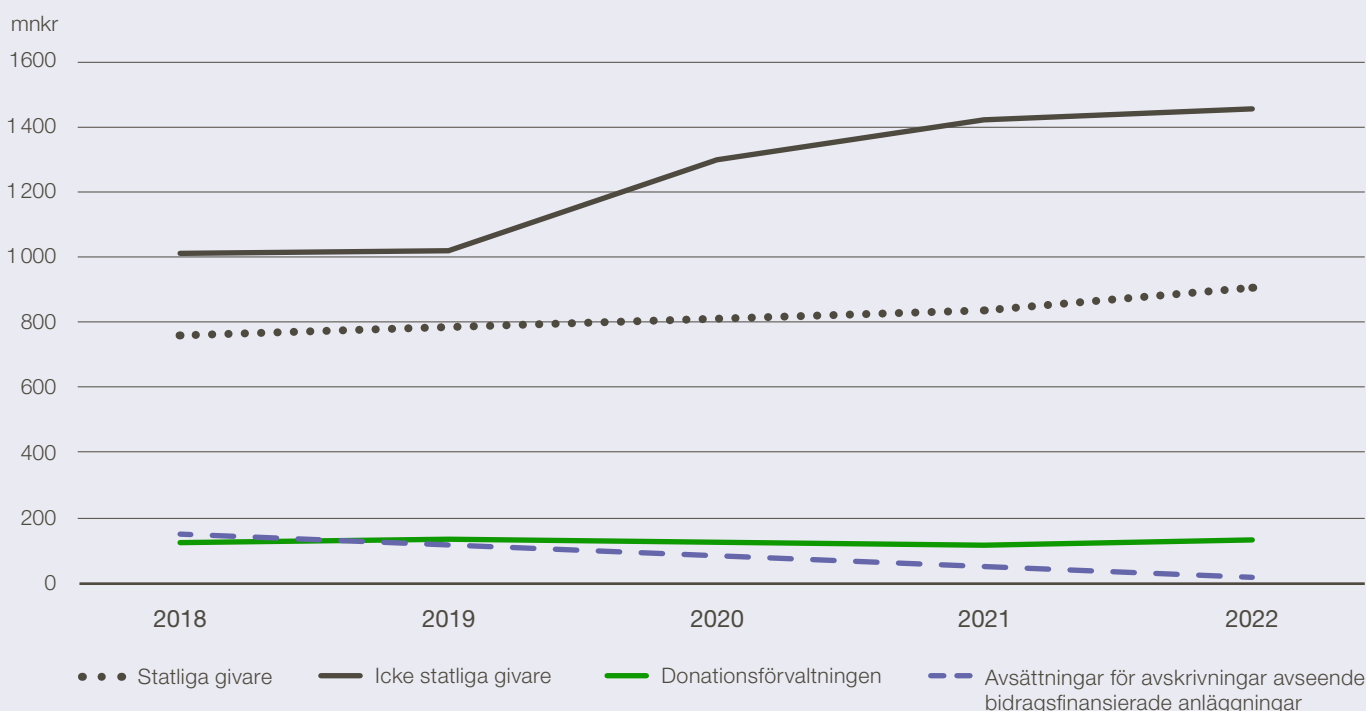
Universitetets anläggningstillgångar ska finansieras med lån i Riksgälden. Undantag från lånefinansiering gäller för bidrag som erhållits från extern finansör för anskaffning av utrustning. Göteborgs universitet disponerar 2022 en låneram om 930 mnkr. Universitetets lån i Riksgälden vid årets slut uppgår till 871 mnkr vilket är en ökning med 94 mnkr jämfört med 2021. Denna ökning avser till stor del ökad verksamhet samt byggprojekt under 2022 vilket har lett till fler investeringar efter pandemiåren.

Räntekontot hos Riksgälden används för de likvida medel som universitetet disponerar i verksamheten. Syftet är en god kassahållning och att betalning görs vid rätt tidpunkt. Behållningen på räntekontot uppgår vid årets slut till 3 912 mnkr, en ökning med 27 mnkr jämfört med föregående år.

Tabell 36. Externa bidrag och oförbrukade medel

mnkr	2022	2021	2020	2019	2018
Bidrag, årliga inkomster	2 195	2 189	2 113	2 056	1 967
Bidrag, årliga intäkter	2 172	2 087	1 977	1 982	1 886
Oförbrukade bidrag	2 504	2 432	2 325	2 214	2 118
Upplupna bidrag	363	322	318	345	306

Diagram 37. Oförbrukade bidrag per givargrupp

Utbildning

Utbildningsverksamheten uppvisar ett överskott på 82 mnkr, att jämföra med 104 mnkr år 2021. Den balanserade kapitalförändringen uppgår till 568 mnkr inklusive årets kapitalförändring vid årets slut.

Under 2022 har universitetet underproducerat i relation till utbildningsuppdraget, detta efter att ha haft en överproduktion under två år i rad. Den effekt som pandemin haft under 2020 till 2021 där många sökte sig till högre studier har mattats av något under 2022. Detta märks också på att antal helårsstudenter minskat under 2022 och är på en nivå som mer motsvarar den universitetet hade under 2020. Universitetets avräkning jämfört med takbelopp visar en underproduktion till ett värde av 32 mnkr.

Intäkterna inom utbildning uppgår till 2 924 mnkr och ökar med 40 mnkr eller 1,4 procent jämfört med 2021. Det är främst avgiftsintäkter som ökar, men även anslagsintäkterna. Utfallet av intäkter för bidrag är i princip oförändrat mellan åren. Kostnaderna för utbildning uppgår till 2 842 mnkr och ökar med 62 mnkr eller 2,2 procent jämfört med 2021. Minskningen av helårsstudenter innebär att den totala kostnadsökningen per helårsstudent har ökat med 6,3 tkr per helår jämfört med 2021.

Tabell 38. Intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

mnkr	2022	2021	2020
Intäkter av anslag	2 564	2 552	2 465
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	269	243	214
Intäkter av bidrag	91	89	121
Finansiella intäkter	0	0	0
Summa intäkter	2 924	2 884	2 800
Kostnader för personal	-1 809	-1 791	-1 750
Kostnader för lokaler	-349	-329	-336
Övriga driftkostnader	-633	-612	-588
Finansiella kostnader	-4	-1	-3
Avskrivningar	-47	-47	-42
Summa kostnader	-2 842	-2 780	-2 719
Verksamhetsutfall	82	104	81
Årets kapitalförändring	82	104	81

Forskning

Verksamheten visar ett ekonomiskt överskott för 2022 om 1 mnkr, jämfört med 94 mnkr för 2021. Intäkterna uppgår till 4 568 mnkr och ökar med 150 mnkr, motsvarande 3,4 procent, jämfört med föregående år. Kostnaderna uppgår till 4 567 mnkr vilket innebär en ökning med 243 mnkr eller 5,6 procent. Det är främst inom den bidragsfinansierade forskningsverksamheten som aktivitetsnivån har ökat och bidragsintäkterna stigit, då stora delar av forskningsverksamheten kunnat återupptas jämfört med 2021.

Vid årets slut uppgår den balanserade kapitalförändringen inom forskning och utbildning på forskarnivå till 985 mnkr inklusive årets kapitalförändring. Majoriteten av det balanserade kapitalet inom forskningen finns hos institutioner och enheter vid fakulteter med stor andel extern finansiering.

Forskningens bidragsfinansiering

Forskningsverksamheten finansieras till 45,6 procent av bidrag från externa givare. Motsvarande andel för universitetets totala verksamhet är 29 procent. Det är följaktligen i huvudsak inom forskningen som bidragsfinansierade projekt förekommer. Hur stor andel av forskningsverksamheten som finansieras av bidrag varierar stort mellan och inom universitetets olika fakulteter. Av universitetets forskningsanslag har 253 mnkr använts för samfinansiering av bidragsfinansierade forskningsprojekt under 2022, varav 84 mnkr utgörs av central samfinansiering enligt avsättningar i universitetsstyrelsens dispositionsplan för forskningsanslag.

Tabell 39. Intäkter och kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå

mnkr	2022	2021	2020
Intäkter av anslag	2 174	2 157	2 091
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	278	242	221
Intäkter av bidrag	2 081	1 998	1 856
Finansiella intäkter	35	21	25
Summa intäkter	4 568	4 418	4 193
Kostnader för personal	-2 862	-2 783	-2 690
Kostnader för lokaler	-344	-325	-312
Övriga driftkostnader	-1 177	-1 053	-1 019
Finansiella kostnader	-24	-3	-17
Avskrivningar	-160	-160	-151
Summa kostnader	-4 567	-4 324	-4 189
Verksamhetsutfall	1	94	4
Årets kapitalförändring	1	94	4

Donationsmedel

Donationsförvaltningen

Universitetet förvaltar donationer som har till ändamål att på olika sätt främja universitetet och dess studenter. Det bokförda värdet för gåvo- och donationsmedel uppgår till 236 mnkr. Av det samlade värdet är drygt 131 mnkr placerade i värdepapper genom förvaltningsuppdrag hos Kammarkollegiet. Utöver de förvaltade donationerna ingår en donation på nära 67 mnkr som universitetet har valt att genom avtal placera i Akademiska Hus AB samt drygt 15 mnkr i oförbrukade medel från samma donation. Resterande medel, nära 23 mnkr, förvaltas på räntekonto hos Riksgälden.

I december 2021 beslutades om omläggning av förvaltningen och i februari 2022 omallokerades förvaltningen till de nya fonderna.

I enlighet med placeringspolicyen för gåvo- och donationskapital är nära 60 procent av kapitalet placerat i aktiefonder, med en fördelning på 50 procent i en svensk aktiefond och 50 procent i en global aktiefond, och drygt 40 procent placerat i räntebärande värdepapper, med en fördelning på nära 70 procent i företagsobligationer och drygt 30 procent i lågriskobligationer.

Det svaga börsåret 2022 resulterade i negativ avkastning för de förvaltade fonderna. Den svenska aktiefonden avkastade -20,4 procent (index -20,8 procent), den globala aktiefonden avkastade -7,8 procent (index -5,8 procent), företagsobligationerna avkastade -2,8 procent (index -1,5 procent) och lågriskobligationerna avkastade -3,9 procent (index -3,8 procent).

Förvaltningsuppdragen utförs i enlighet med universitetets placeringspolicy för gåvo- och donationsmedel. Huvuddragen i placeringspolicyen är riskspridning genom fastställda gränsvärden för fördelning av kapitalet i olika tillgångsslag och en tydlig fokusering på goda normer, god sed samt gott omdöme i förmögenhetsplaceringarna. Förvaltningen placerar inte i företag som bedriver sin verksamhet i strid mot väletablerade globala normer, framför allt FN:s konventioner om mänskliga rättigheter, FN:s barnkonvention, ILO:s kärnkonventioner, FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt internationella miljökonventioner eller internationella konventioner och överenskommelser om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö, mutor och korruption.

Förvaltning av universitetsanknutna stiftelser

Universitetet förvaltar 118 anknutna stiftelser vars tillgångar uppgår till drygt 1,4 mdkr. De äldsta stiftelserna bildades i samband med högskolans grundande 1891. Stiftelsernas ändamål främjas i huvudsak genom utdelande av stipendier och resebidrag till studerande och forskare vid universitetet, utdelande av bidrag till forskning vid universitetet samt till finansiering av tjänster vid universitetet eller på annat sätt genom bidrag till ändamål som främjar universitetet.

Universitetsstyrelsen är universitetets högsta beslutande organ och därav förvaltare för stiftelserna. Uppgiften att tillse att avkastningen från respektive stiftelse disponeras i enlighet med donators vilja, det vill säga att ändamålet uppfylls, är delegerat till ett antal utdelande organ. Förvaltaren har delegerat ärenden rörande förvaltning av stiftelsernas kapital till en särskilt utsedd fondstyrelse. Kapitalet förvaltas utifrån stiftelsernas placeringspolicy genom förvaltningsuppdrag hos Storebrand, SEB, Nordea, Handelsbanken, Kammarkollegiet och KGAL.

Varje stiftelse är en egen juridisk person för vilken en separat årsredovisning upprättas, vilket innebär att det totalt upprättas 118 årsredovisningar. Dessutom upprättas en samlad årsrapport från fondstyrelsen samt en verksamhetsrapport från de utdelande organen. Genom rapporterna får förvaltaren årligen återrapportering av den delegerade verksamheten.

För 2022 har universitetet tagit ut en ersättning på drygt 0,5 mnkr för förvaltningen av donationskapitalet och nära 3,5 mnkr för förvaltningen av de anknutna stiftelserna.

Tabell 40. Värdeförändring 2022 – Gåvo- och donationskapital under förvaltning

	Marknads- värde (tkr)	Värde- förändring % av marknadsvärde
Jubileumsfonden	8 096	-12
Handelshögskolan, Fastighetsfonden	16 130	-12
Oceanografi, Fastighetsfonden	6 569	-12
Lundberglaboratoriet	28 081	-13 ¹
Studenternas hus donationen	61 686	-14 ²
Dispositionsfonden	10 750	-12
Summa	131 312	-

¹ Enligt beslut av rektor har avkastningen av donationen, 464 tkr, använts till hyreskostnaden för Lundberglaboratoriet.

² Enligt beslut av rektor har 709 tkr använts till studentarrangemang och avskrivningskostnader.

Resultaträkning

tkr	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	4 737 805	4 709 376
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2, 39	547 398	484 874
Intäkter av bidrag	3	2 171 552	2 087 451
Finansiella intäkter	4	35 145	20 728
Summa intäkter		7 491 900	7 302 429
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-4 670 690	-4 573 771
Kostnader för lokaler	6	-693 190	-654 415
Övriga driftkostnader	7	-1 809 741	-1 665 347
Finansiella kostnader	8	-28 378	-3 788
Avskrivningar och nedskrivningar	9–13	-207 172	-206 843
Summa kostnader		-7 409 171	-7 104 164
Verksamhetsutfall		82 729	198 265
Transfereringar	14		
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		18 298	9 010
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		201 691	155 451
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		101 669	90 764
Lämnade bidrag		-321 658	-255 225
Saldo transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	15	82 729	198 265

Balansräkning

tkr	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	9	57 936	68 415
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		8 898	12 153
Summa immateriella anläggningstillgångar		66 834	80 568
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom	10	813	813
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	298 170	208 928
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12	689 403	634 490
Pågående nyanläggningar	13	0	0
Summa materiella anläggningstillgångar		988 386	844 231
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	16	15 500	14 500
Andra långfristiga värdepappersinnehav	17	131 312	148 240
Andra långfristiga fordringar	17	66 878	71 716
Summa finansiella anläggningstillgångar		213 690	234 456
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	18	2 286	2 394
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	19	68 173	48 193
Fordringar hos andra myndigheter	20	120 738	114 627
Övriga kortfristiga fordringar	21	6 083	5 059
Summa kortfristiga fordringar		194 994	167 879
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	22	217 659	175 610
Upplupna bidragsintäkter	23	362 893	321 746
Övriga upplupna intäkter	24	58 981	56 289
Summa periodavgränsningsposter		639 533	553 645
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	25	0	0
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgälden	26	3 911 949	3 885 225
Kassa och bank	27	22 726	19 504
Summa kassa och bank		3 934 675	3 904 729
SUMMA TILLGÅNGAR		6 040 398	5 787 902

Balansräkning

tkr	Not	2022-12-31	2021-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
	15		
Statskapital		15 817	15 243
Donationskapital		890	890
Balanserad kapitalförändring		1 469 969	1 271 704
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		82 729	198 265
Summa myndighetskapital		1 569 405	1 486 102
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	28	19 153	19 186
Övriga avsättningar	29	76 398	67 410
Summa avsättningar		95 551	86 596
Skulder m. m.			
Lån i Riksgälden	30	870 803	776 750
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	31	155 068	147 164
Leverantörsskulder	32	229 338	238 240
Övriga kortfristiga skulder	33	97 193	95 146
Depositioner	34	168	259
Summa skulder m.m.		1 352 570	1 257 559
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	35	371 642	382 371
Oförbrukade bidrag	36	2 504 162	2 432 331
Övriga förutbetalda intäkter	37	147 068	142 943
Summa periodavgränsningsposter		3 022 872	2 957 645
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		6 040 398	5 787 902
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Ansvarsförbindelser för statliga garantier		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser för avhjälpande av miljöskador		Inga	Inga
Övriga ansvarsförbindelser	38	84 478	84 478

Anslagsredovisning

tkr		Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Anslag	Benämning							
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning								
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (ramanslag)							
ap.1.1	Takbelopp (ram)		2 311 377			2 311 377	-2 311 377	0
ap.1.2	Takbelopp RRF (ram)		75 449			75 449	-75 449	0
	Summa		2 386 826			2 386 826	-2 386 826	0
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå (ramanslag)							
ap.7	Basresurs (ram)		1 743 620			1 743 620	-1 743 620	0
2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor (ramanslag)							
ap.5	Uppdrag att utveckla och sprida... (ram)		5 483			5 483	-5 483	0
ap.7	Nationellt resurscentrum i matematik (ram)		5 509			5 509	-5 509	0
ap.48	Idébanksmedel (ram)		1 000			1 000	-1 000	0
ap.62	Medel för studenthälsa (ram)		2 151			2 151	-2 151	0
	Summa		14 143			14 143	-14 143	0
2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning (ramanslag)							
ap.3	Göteborgs universitet (ram)		519 126			519 126	-519 126	0
ap.7	Göteborgs universitet (ram)		87 852			87 852	-87 852	0
ap.16	Utvecklingsmedel (ram)		1 065			1 065	-1 065	0
	Summa		608 043			608 043	-608 043	0
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid								
11:2	Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (ramanslag)							
ap.1	Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (ram)		3 471			3 471	-3 471	0
	Totalsumma		4 756 103			4 756 103	-4 756 103	0

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Villkor för anslag 2:7 ap.1.1 Takbelopp

Av delposten avser 22,8 miljoner kronor medel för en särskild satsning på livslångt lärande.

Villkor för anslag 2:8 ap.7 Basresurs

Av anslaget är 3,4 miljoner kronor beräknat för en förstärkning av konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.

I anslaget ingår 22,9 miljoner kronor för det strategiska forskningsområdet Vårdvetenskap.

I anslaget ingår medel för verksamhet avseende statistiska valundersökningar.

Övriga villkor

Göteborgs universitet redovisar 15,6 miljoner kronor till studenter med funktionshinder, vilket motsvarar 0,7 procent av anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2022.

Universitet och högskolor får belasta anslagen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskning och utbildning på forskarnivå samt konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå med kostnader för personskadeförsäkringar för studenter. Kostnaderna får högst uppgå till 24 kronor per helårsstudent. Göteborgs universitets kostnad för personskadeförsäkring för studenter 2022 är 169 085 kr. Med ett utfall på 28 665 helårsstudenter och 1 081 helårskandidater ger detta en kostnad på 5,68 kronor per student.

Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med regleringsbrev, förordning (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag (FÅB), förordning (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF), studiedokumentationsförordningen (1993:1153), förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll och donationsförordningen (1998:140) samt tillkommande regeringsbeslut. Redovisning vid universitetet följer god redovisningssed enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till FÅB.

I regleringsbrevet medges universitet och högskolor undantag från vissa bestämmelser i förordningar enligt nedan:

- Undantag från bestämmelsen om redovisning av anslagsmedel enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgälden ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätets räntekonto i Riksgälden.
- Undantag från 7 § anslagsförordningen (2011:223) på så sätt att lärosätet får överföra såväl överproduktion som outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst 15 respektive tio procent av takbeloppet till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.
- Undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska i stället lämna uppgifter enligt bilaga 1 till regleringsbrev.
- Undantag från bestämmelserna om budgetunderlag i 9 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Regeringen beslutar om särskilda anvisningar om vilka uppgifter som ska redovisas i budgetunderlaget.
- Undantag från bestämmelsen enligt 2 kap. 4 § andra stycket förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.
- Undantag från 2 kap. 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordning (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar. En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från icke-statliga givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet.
- Göteborgs universitet medges rätt att förvalta donationsmedel i aktier och andra värdepapper enligt 12 § donationsförordningen (1998:140). Lärosätet får även uppdra åt någon annan att placera dessa medel i enlighet med 12 § andra stycket. Universitetet ska redovisa hur avkastningen har utvecklats i förhållande till marknadsindex.
- Undantag från 25 a § andra och tredje stycket avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet. Uppgår det ackumulerade överskottet till mer än tio procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret, ska myndigheten i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras. Har det uppkommit ett underskott i en avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ett balanserat överskott från tidigare räkenskapsår, ska myndigheten i årsredovisningen lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

Redovisning av intäkter

Universitetets redovisningsmodell ger enbart möjlighet att följa upp intäkter fördelade på finansiärgrupp. När bidrags- och uppdragsmedel periodiseras redovisas periodiseringsbeloppen endast på statliga och icke statliga finansiärer.

Transfereringar

Lämnade bidrag har i enlighet med Ekonomistyrningsverkets anvisningar redovisats som transferering i resultaträkningen. Finansiering motsvarande kostnaderna har hämtats från intäkter av anslag och bidrag. Exempel på transfereringar är överföring av medel till studentkårerna, medel från EU till projekt där universitetet är koordinator, stipendier samt överföring av strategiska forskningsmedel till andra lärosäten. Utomstatliga bidrag som förmedlas till utomstatliga mottagare redovisas enbart över balansräkningen, med undantag för stipendier.

Redovisning av indirekta kostnader

Universitetet tillämpar den sektorsgemensamma modellen för redovisning av indirekta kostnader, SUHF-modellen. Enligt modellen fördelas indirekta kostnader månadsvis baserat på nedlagda kostnader vilket medför en fullständig kostnadsredovisning på lägsta verksamhetsnivå (kostnadsbärare) och ger förutsättningar för en korrekt periodisering av bidragsinkomster. Universitetet fördelar stödverksamhetens kostnader, de indirekta kostnaderna, på kostnadsbärarna i relation till direkta löne- och driftkostnader (fördelningsbas).

Värdering av anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar utgörs främst av egenutvecklade IT-system och förvärvade licenser samt rättigheter, oftast för dataprogram. Aktivering av egenutvecklade IT-system kan ske om anskaffningsvärdet uppgår till minst 500 000 kronor och nyttjandeperioden är lägst tre år och högst fem år.

Materiella anläggningstillgångar utgörs främst av inventarier och utrustning. Anskaffningsvärdet ska vara minst 30 000 kronor och nyttjandeperioden lägst tre år. Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda nyttjandeperioden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Barockorgel, fartyg	25 år
Möbler och inredning	10 år
Musikutrustning	3, 5, 7 eller 10 år
Forskningsutrustning	5, 7 eller 10 år
Laboratorieutrustning	5 eller 7 år
Övrig utrustning	3 eller 5 år
Transportmedel och datanätverk	5 år
Immateriella tillgångar	3 eller 5 år
Datorer, kringutrustning och övriga kontorsmaskiner	3 år

För särskild utrustning kan avvikande avskrivningstider tillämpas. För konstföremål sker ingen avskrivning. Avskrivningar görs inte på fastigheten Ågrenska villan, som ägs av Göteborgs universitet.

Ny-, om- och tillbyggnad på annans fastighet redovisas som förbättringsutgift på annans fastighet om beloppet uppgår till minst 30 000 kronor. Som förbättringsutgift på annans fastighet redovisas även reparations- och underhållskostnader som uppgår till minst 500 000 kronor och med en nyttjandeperiod överstigande tre år. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet anpassas så att investeringen ska vara fullt avskriven när hyresförhållandet kan antas upphöra.

Komponentredovisning tillämpas när en nyansaffad anläggnings totala anskaffningsvärde uppgår till lägst 20 miljoner kronor, varav en komponent ska ha ett anskaffningsvärde motsvarande minst 10 procent av den totala sammansatta tillgångens anskaffningsvärde, det vill säga lägst 2 miljoner kronor. Skillnaden i förbrukning mellan betydande komponenter ska vara väsentlig och ett utbyte av komponenten ska göras vid minst ett tillfälle under anläggningens nyttjandeperiod.

Finansiella anläggningstillgångar i form av finansiella instrument som i första hand innehåser för att ge avkastning eller värdestegringar ska enligt 5 kap. 13 § FÅB värderas till verkligt värde, marknadsvärde.

Lån i Riksgälden för anläggningstillgångar

En myndighets samlade lån enligt 2 kap. 2 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) får inte väsentligt avvika från motsvarande tillgångars bokförda värde per den 30 juni respektive den 31 december. Myndigheten får ha avvikelser mellan upptagna lån och det bokförda värdet hänförliga till bokslutstransaktioner eller ekonomiska händelser sent under året. Eventuella skillnader mellan lån och det bokförda värdet på anläggningstillgångar justeras vid nästa lånetillfälle.

GU Ventures AB

Göteborgs universitet övertog den 1 januari 1998 holdingbolaget Göteborgs universitets utveckling AB från Näringsdepartementet. Under 2015 ändrade bolaget namn från GU Holding AB till GU Ventures AB.

I årsredovisningen redovisas aktier i GU Ventures under finansiella anläggningstillgångar. Vid värderingen av aktier och andelar i hel- och delägda företag har anskaffningsvärdemetoden tillämpats i enlighet med 5 kap. 7 § FÅB. Anskaffningsvärdemetoden innebär att en anläggningstillgång redovisas till anskaffningsvärdet minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar. Redovisning enligt anskaffningsvärdemetoden gäller från och med 2020. Tidigare redovisades aktierna enligt kapitalandelsmetoden. På grund av bytet av redovisningsprincip har posterna för 2019 räknats om enligt anskaffningsvärdemetoden för att kunna jämföras med senare års poster. Åren före 2019 har inte räknats om.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar är upptagna till det belopp som de beräknas inflyta med. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Värdering av varulager

Varulagren är värderade till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Värdering av bankmedel i utländsk valuta

Behållning på valutakonto i euro har värderats till balansdagens kurs.

Periodavgränsningsposter

Periodisering innebär att intäkter och kostnader hänförs till det år de avser. För periodiseringar tillämpas en beloppsgräns om 100 000 kr. Mindre belopp får periodiseras om det är viktigt ur rapporteringssynpunkt.

Externt finansierade projekt redovisas på institutionsnivå och för dessa tillämpas den gällande statliga redovisningsprincipen för intäktsredovisning i projekt. För pågående projekt tas intäkter upp motsvarande upparbetade kostnader under året. Externa bidrag som ej har utbetalats enligt kontrakt redovisas som upplupna bidragsintäkter. Erhållna medel från bidragsgivare redovisas som oförbrukade bidrag i de fall bidragen ännu inte har använts i verksamheten. För projekt som har avslutats under året redovisas återstående medel som överskott respektive underskott i resultaträkningen. Förbrukningstakt för oförbrukade medel från statliga givare har redovisats i enlighet med av SUHF rekommenderad schablonmetod.

Enligt regleringsbrev kan anslagsmedel användas för samfinansiering av bidragsfinansierade projekt. Vid Göteborgs universitet tillämpas löpande samfinansiering efter hand som kostnader uppkommer för alla nya samfinansieringsbeslut.

Moderbolaget GU Ventures AB

Aktieinnehav	Andel i %		
Dotterbolag			
Biomatcell AB	100	Cewatech AB	10
Destination Invest i Göteborg AB	100	Brain Biomarker Solutions in Gothenburg AB	10
GU Executive Education AB	100	Endoriz AB	10
GU Project Accelerator AB	100	Serial X AB	10
Gudna Pharma AB	100	Stromder AB	10
OligoNova Accelerate AB	100	Voc Diagnostics AB	9
Personcentrering i Göteborg AB (svb) (f.d GPCC Implement AB)	100	Simplexia AB	9
Star Impact AB	100	Alexera AB	9
Transmed Gothenburg AB	100	Psilox AB ¹⁾	9
MIVAC Development AB	75	Profundus AB	7
		Ostrea Aquaculture Sweden AB	6
		Enairon AB	4
		Texray AB	4
		Incipientus Ultrasound Flow Technologies AB	4
		Blue Mobile Systems AB	4
		OnDosis AB	4
		ScandiCure AB	3
		Healthmakers Technologies AB	3
		Zerapeutics AB	3
		Alzinova AB (publ) ²⁾	3
		Hypocampus AB	3
		Mycorena AB	3
		Dpella AB	3
		Ectin Research AB (publ)	3
		Oncorena Holding AB	2
		SATMEG Ventures AB	2
		LUXBRIGHT AB (publ)	2
		SeaTwirl AB (publ)	2
		Mimbly AB	1
		Videm AB	1
		NSS Water Enhancement Technology AB	1
		Recycling United Scandinavia AB	1
		Cereno Scientific AB (publ)	1
		Epicyt Pharma AB	1
		STB INN AB	1
		Navari Surgical AB	1
Intressebolag			
Flora Innovation AB	34		
Exosome Ventures Gothenburg AB	28		
Sahlgrenska Science Park AB	23		
Implexion Pharma AB	21		
Carpona AB	20		
Kaponjären AB	20		
Xandrax AB	20		
Övriga innehav			
GOKAP Holding AB	18		
AMiLion Technology AB	17		
Aktiebolaget svenska stjärnor	17		
Nanolyze AB	17		
Sortina Pharma AB	16		
Iscaff Pharma AB	14		
LazeraH AB	14		
Aprit Biotech AB	14		
Zeptagram AB	14		
CerInvent AB	13		
Talkamatic AB	13		
Olsaro Crop Biotech AB	12		
Sobreria Pharma AB	11		
Mymo AB	11		
Hydroc Energy Storage AB	11		
Generation Waste AB	10		
SiMSen Diagnostics AB	10		

¹⁾ Direktägande i GU Ventures 2,67% och indirekt ägande genom dotterbolag 5,88% = 8,55%

²⁾ Direktägande i GU Ventures 1,16% och indirekt ägande genom dotterbolag 1,77% = 2,93%

Noter

Belopp i tkr om inget annat anges

1 Intäkter av anslag

	2022	2021
Takbelopp för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 311 377	2 314 598
Takbelopp RRF	75 449	61 742
Delsumma utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 386 826	2 376 340
Delsumma forskning och utbildning på forskarnivå	1 743 620	1 725 144
Ersättning klinisk utbildning och forskning	608 043	600 905
Nationellt centrum i matematik	5 509	5 451
Uppdrag att utveckla och sprida ...	5 483	5 425
Forskning i dokumentation om mediautvecklingen	3 471	3 434
Medel för studenthälsa	2 151	0
Idébanksmedel	1 000	1 017
Korta kurser för yrkesverksamma	0	670
Summa övriga anslag	17 614	15 997
Summa anslag från staten, enligt regleringsbrev	4 756 103	4 718 386
Anslag från staten, enligt regleringsbrev	4 756 103	4 718 386
Överföringsbelopp	0	0
Avgår medel som erhållits från statens budget för finansiering av transfereringar	-18 298	-9 010
Summa	4 737 805	4 709 376

För specifikation av enskilda anslag, se anslagsredovisningen.

2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2022	2021
Avgifter enligt regleringsbrev		
Uppdragsforskning	189 247	172 139
Uppdragsutbildning	74 184	69 987
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	63 015	56 021
Beställd utbildning	47 484	41 144
Upplåtande av bostadslägenhet ¹⁾	19 827	15 846
Högskoleprov	3 951	3 022
Biljett- eller programintäkter inom konstnärlig utbildning	257	166
Summa intäkter av avgifter enligt regleringsbrev	397 965	358 325
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen		
Rådgivning och annan liknande service ²⁾	70 117	58 687
Uthyrning av lokaler, parkeringsplatser	36 362	30 590
Kurser och konferenser	9 341	3 340
Resurssamordning ³⁾	8 959	8 862
Uthyrning av utrustning	3 223	3 852
Tidskrifter och publikationer	2 770	3 541
Informations- och kursmateriel	2 310	1 942
Summa intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	133 082	110 814
Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar	3	1 518
Övriga intäkter		
Måltider	3 243	3 149
Patientavgifter	1 007	1 115
Övrigt ⁴⁾	12 098	9 953
Summa övriga intäkter	16 348	14 217
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	547 398	484 874

¹⁾ Intäkter för upplåtande av bostadslägenhet har tagits fram på verksamhetsnivå.

²⁾ Beloppet på raden Rådgivning och annan liknande service inkluderar avgifter för djurhållning med mera på grund av omklassificering. 2021 års belopp är justerat.

³⁾ Beloppet på raden Resurssamordning inkluderar del av avgifter som tidigare redovisats på raden Övrigt pga omklassificering. 2021 års belopp är justerat.

⁴⁾ 2021 års belopp har räknats om pga omklassificeringarna enligt ovan.

Noter

2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar (forts.)

	2022	2021
Tjänsteexport ingår i ovan, med följande belopp:		
<i>Avgifter enligt regleringsbrevet:</i>		
Uppdragsforskning	30 888	24 855
Uppdragsutbildning	5 479	3 150
Studieavgiftsskyldiga studenter	56 107	46 621
Beställd utbildning	203	230
<i>Intäkter enligt 4 § Avgiftsförordningen</i>	5 248	4 122
Summa tjänsteexport	97 925	78 978

3 Intäkter av bidrag

	2022	2021
Forskningsråd (Vetenskapsrådet, Forte, Formas, Vinnova)	802 707	755 418
Övriga svenska organisationer och ideella föreningar	680 865	640 932
Övriga statliga myndigheter	230 328	277 406
EU:s institutioner	140 766	147 878
Kommuner och regioner	129 110	121 015
Övriga utländska organisationer	120 088	79 750
Svenska företag och affärsdrivande verk	67 688	65 052
Summa intäkter av bidrag	2 171 552	2 087 451

4 Finansiella intäkter

	2022	2021
Ränteintäkter på räntekonto i Riksgälden	28 939	0
Avkastning på universitetets fonder	3 883	-1 498
Valutakursvinster	2 217	996
Ränteintäkter på banktillgodohavande m.m.	106	30
Orealiserad värdeökning på finansiella instrument	0	20 520
Reavinst vid försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	680
Summa finansiella intäkter	35 145	20 728

5 Kostnader för personal

	2022	2021
Lönekostnader exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och avgifter	-2 987 538	-2 938 379
<i>varav: Arvode till styrelse, kommittéer och ej anställd personal</i>	-78 148	-65 159
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier och avgifter	-1 609 005	-1 589 500
Övriga personalkostnader (företagshälsövård, friskvård, skattefria traktamenten m.m.)	-74 147	-45 892
Summa kostnader för personal	-4 670 690	-4 573 771

6 Kostnader för lokaler

	2022	2021
Hyror exkl. driftkostnader	-624 649	-600 310
Driftkostnader (el, gas, fjärrvärme, vatten)	-42 784	-32 819
Lokalvård (externt utförd), renhållning, bevakning och övriga lokalkostnader	-25 757	-21 286
Summa kostnader för lokaler	-693 190	-654 415
Kostnader för lokaler enligt SUHF REK 2014:1		
Lokalhyra	-624 649	-600 310
Mediakostnad, el, värme, kyla, vatten (som ej ingår i hyran)	-42 842	-32 819
Kostnader för reparation och underhåll av lokaler	-904	-1 509
Avskrivningskostnader förbättringsutgifter på annans fastighet	-25 108	-27 113
Kostnader för lokalvård	-52 069	-47 943
Kostnader för bevakning	-12 006	-10 730
Kostnader för lokaltillbehör och övriga lokalkostnader	-3 742	-2 432
Kostnader för egna fastigheter	0	-3
Avgår: Externa hyresintäkter	56 190	46 435
Summa lokalkostnader	-705 130	-676 424
Area, kvm Lokalarea, LOA, vid årets utgång (exkl. student- och gästforskarbostäder)	365 750	358 981
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm Lokalarea, LOA)*	1 928	1 884

*Beräknas som Summa lokalkostnader / area kvm lokalarea, LOA, vid årets utgång.

Noter

7 Övriga driftkostnader

	2022	2021
Ersättning för klinisk utbildning och forskning	-606 978	-600 009
Övriga tjänster	-254 882	-247 790
Ersättning för tjänster vid annan huvudman	-177 700	-185 370
Datatjänster	-175 239	-142 868
Övriga varor	-118 586	-107 417
Resor	-96 825	-20 735
Ersättning för utbildningstjänster	-89 772	-91 165
Konsulttjänster	-80 803	-80 320
Laboratoriekemikalier och övriga kemikalier	-64 118	-59 410
Böcker, tidskrifter och övriga publikationer	-52 851	-54 935
Korttidsinvesteringar	-44 403	-35 038
Post och frakt	-17 580	-13 218
Ersättning till Botaniska trädgården	-9 407	-7 427
Tryckning	-8 234	-7 360
Hyra av utrustning m.m. samt service- och underhållsavtal	-6 727	-7 451
Tele, abonnemang och samtalsavgifter	-5 636	-4 834
Summa driftkostnader	-1 809 741	-1 665 347

8 Finansiella kostnader

	2022	2021
Orealiserad värdeminskning på finansiella instrument	-12 964	-2 038
Räntekostnad för lån i Riksgälden	-6 052	0
Reaförlust vid försäljning av finansiella anläggningstillgångar ¹⁾	-5 615	-120
Valutakursförluster	-2 518	-919
Övriga finansiella kostnader	-1 229	-711
Summa finansiella kostnader	-28 378	-3 788

¹⁾ 2021 års belopp ingick föregående år i raden Övriga finansiella kostnader.

9 Immateriella anläggningstillgångar

	2022	2021
Balanserade utgifter för utveckling		
IB anskaffningsvärde	142 508	140 374
Årets anskaffningar	8 118	2 153
Årets utrangeringar/försäljningar	0	-19
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>150 626</i>	<i>142 508</i>
IB ackumulerade avskrivningar	-74 093	-55 809
Årets avskrivningar	-18 597	-18 303
Årets utrangeringar/försäljningar	0	19
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-92 690</i>	<i>-74 093</i>
Bokfört värde balanserade utgifter för utveckling	57 936	68 415
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
IB anskaffningsvärde	50 032	46 047
Årets anskaffningar	2 138	6 323
Årets utrangeringar/försäljningar	-3 855	-2 338
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>48 315</i>	<i>50 032</i>
IB ackumulerade avskrivningar	-37 879	-33 739
Årets avskrivningar	-5 394	-6 478
Årets utrangeringar/försäljningar	3 856	2 338
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-39 417</i>	<i>-37 879</i>
Bokfört värde rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	8 898	12 153
Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	66 834	80 568

Noter

10 Byggnader

	2022	2021
IB anskaffningsvärde	8 880	8 880
UB anskaffningsvärde	8 880	8 880
IB ackumulerade avskrivningar	-8 067	-8 064
Årets avskrivningar	0	-3
UB ackumulerade avskrivningar	-8 067	-8 067
Bokfört värde byggnader	813	813

Byggnader avser Ågrenska villan.

11 Förbättringsutgifter på annans fastighet

	2022	2021
IB anskaffningsvärde	474 415	458 465
Årets anskaffningar	114 350	28 152
Årets utrangeringar/försäljningar	-2 422	-12 202
UB anskaffningsvärde	586 343	474 415
IB ackumulerade avskrivningar	-265 487	-250 217
Årets avskrivningar	-25 108	-27 113
Årets utrangeringar/försäljningar	2 422	11 843
UB ackumulerade avskrivningar	-288 173	-265 487
Bokfört värde förbättringsutgifter på annans fastighet	298 170	208 928

12 Maskiner, inventarier och övriga anläggningar m.m.

	2022	2021
IB anskaffningsvärde	2 353 807	2 178 817
Årets anskaffningar	213 430	204 963
Årets utrangeringar/försäljningar	-109 344	-204 510
Årets slutförda pågående nyanläggningar ¹⁾	0	174 537
UB anskaffningsvärde	2 457 893	2 353 807
IB ackumulerade avskrivningar	-1 719 317	-1 766 686
Årets avskrivningar	-158 073	-154 946
Årets utrangeringar/försäljningar	108 900	202 315
UB ackumulerade avskrivningar	-1 768 490	-1 719 317
Bokfört värde maskiner, inventarier och övriga anläggningar	689 403	634 490

¹⁾ Årets slutförda pågående nyanläggningar avser forskningsfartyget R/V Skagerak som tagits i bruk under år 2021.

13 Pågående nyanläggning

	2022	2021
IB anskaffningsvärde	0	174 537
Årets anskaffningar	0	0
Färdigställd anläggning, överfört till maskiner, inventarier m.m.	0	-174 537
UB anskaffningsvärde	0	0
Bokfört värde pågående nyanläggning	0	0

Färdigställd anläggning avser forskningsfartyget R/V Skagerak som tagits i bruk under 2021.

Noter

14 Transfereringar

	2022	2021
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	18 298	9 010
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	201 691	155 451
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
Övriga svenska givare	83 930	75 378
Övriga utländska givare	12 441	6 154
EU	4 625	8 241
Svenska företag	673	991
Summa övriga erhållna medel	101 669	90 764

14 Transfereringar (forts.)

	2022	2021
Lämnade bidrag		
Statliga myndigheter	-159 156	-111 494
Utländska organisationer	-64 672	-63 611
Stipendier	-46 102	-41 247
Övriga svenska organisationer	-32 995	-25 855
Kommuner och regioner	-8 965	-3 017
Svenska företag	-8 232	-8 548
Statliga bolag	-1 536	-1 453
Summa lämnade bidrag	-321 658	-255 225

15 Myndighetskapital och dess förändring

	Statskapital ¹⁾	Donationskapital ²⁾	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
A Ingående balans 2022	15 243	890	1 057 496	25 468	188 740	198 265	1 486 102
Föregående års kapitalförändring			194 064	-2 977	7 178	-198 265	0
Lämnade aktieägartillskott							0
Omdisponerat kapital			-1 770	0	1 770		0
Tillgångar överförda från statens konstråd	574						574
Årets kapitalförändring						82 729	82 729
B Summa årets förändring	574	0	192 294	-2 977	8 948	-115 536	83 303
C Utgående balans 2022	15 817	890	1 249 790	22 491	197 688	82 729	1 569 405

¹⁾ Avser konst som överförts från Statens Konstråd samt kapitaltillskott till universitetets helägda företag.

²⁾ Avser universitetets fastighet Ågrenska villan.

Noter

15 Myndighetskapital och dess förändring (forts.)

Redovisning av kapitalförändring enligt regleringsbrev

Verksamhet	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrevet	475 587	85 687	561 274
Uppdragsverksamhet	10 816	-3 927	6 889
Delsumma	486 403	81 760	568 163
Forskning och utbildning på forskarnivå			
Forskning och utbildning forskarnivå	969 722	-599	969 123
Uppdragsverksamhet	13 844	1 568	15 412
Delsumma	983 566	969	984 535
Summa	1 469 969	82 729	1 552 698

Årets kapitalförändring per verksamhet

	2022	2021
Anslagsfinansierad verksamhet		
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	97 080	102 608
Forskning och utbildning på forskarnivå	1 870	91 456
Bidragsfinansierad verksamhet		
Bidragsfinansierad grundutbildning	-11 393	2 342
Forskning och utbildning på forskarnivå	-2 469	4 836
Avgiftsbelagd verksamhet		
Beställd/uppdragsutbildning	-3 927	-711
Uppdragsforskning	1 568	-2 266
Summa årets kapitalförändring	82 729	198 265

16 Andelar i hel- och delägda företag

Företag	Antal aktier	Ägd andel	Nominellt värde	Bokfört värde 2022	Bokfört värde 2021
GU Ventures AB	1 000	100%	100	15 500	14 500
Summa andelar i hel- och delägda företag				15 500	14 500

Under 2022 har bolaget tillförts ett kapitaltillskott från staten i form av s.k idébanksmedel på 1 mnkr vilket gör att värdet ökat med detta belopp.

17 Andra långfristiga värdepappersinnehav och fordringar

	2022	2021
Andra långfristiga värdepappersinnehav		
<i>Aktier och andelar:</i>		
IB marknadsvärde	85 683	66 293
Årets anskaffningar	88 743	1 610
Årets försäljningar	-51 924	-1 040
Årets realiserade värdeförändring	-46 860	18 820
Summa marknadsvärde aktier och andelar	75 642	85 683
<i>Obligationer och andra värdepapper:</i>		
IB marknadsvärde	62 557	64 844
Årets anskaffningar	40 949	538
Årets försäljningar	-47 288	-2 488
Årets realiserade värdeförändring	-548	-337
Summa marknadsvärde obligationer och andra värdepapper	55 670	62 557
Totalsumma andra långfristiga värdepapper	131 312	148 240
Andra långfristiga fordringar¹⁾		
Ingående balans	71 716	76 553
Årets återbetalningar	-4 838	-4 837
Summa andra långfristiga fordringar	66 878	71 716

¹⁾ Avser Akademiska hus.

Noter

18 Varulager m.m.

	2022	2021
Varulager och förråd	2 286	2 394
Summa varulager	2 286	2 394

19 Kundfordringar

	2022	2021
Fordringar på svenska kunder	60 107	41 601
Fordringar på utländska kunder	7 791	4 692
Osäkra fordringar	275	1 900
Summa kundfordringar	68 173	48 193

20 Fordringar hos andra myndigheter

	2022	2021
Fordran avseende mervärdesskatt	77 306	68 075
Övriga kundfordringar hos statliga myndigheter	43 432	46 552
Summa fordringar hos andra myndigheter	120 738	114 627

21 Övriga kortfristiga fordringar

	2022	2021
Övriga kortfristiga fordringar	6 083	5 059
Summa övriga kortfristiga fordringar	6 083	5 059

22 Förutbetalda kostnader

	2022	2021
Förutbetalda hyror	163 002	142 220
Övriga förutbetalda kostnader	54 657	33 390
Summa förutbetalda kostnader	217 659	175 610

23 Upplupna bidragsintäkter

	2022	2021
Upplupna bidragsintäkter, icke statliga givare	318 318	275 930
Upplupna bidragsintäkter, statliga myndigheter	44 575	45 816
Summa upplupna bidragsintäkter	362 893	321 746

24 Övriga upplupna intäkter

	2022	2021
Upplupna uppdragsintäkter	33 695	30 659
Övriga interimfordringar	25 286	25 630
Summa övriga upplupna intäkter	58 981	56 289

25 Avräkning med statsverket

	2022	2021
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	4 756 103	4 718 386
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-4 756 103	-4 718 386
Summa avräkning med statsverket	0	0

26 Tillgodohavande i Riksgälden

	2022	2021
Behållning på universitetets räntekonto	3 911 949	3 885 225
Summa tillgodohavande i Riksgälden	3 911 949	3 885 225

Behållningen består i huvudsak av myndighetskapital och oförbrukade externa bidrag.

27 Kassa och bank

	2022	2021
Bankmedel, EU-bidrag	22 055	18 949
Bankmedel, tillhörande donationsförvaltningen	671	555
Summa kassa och bank	22 726	19 504

Noter

28 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2022	2021
Ingående avsättning	19 186	24 012
Årets pensionskostnad	10 962	7 464
Årets pensionsutbetalningar	-10 995	-12 290
Utgående avsättning	19 153	19 186
varav:		
Pensionsersättning	0	329
Delpensioner	19 153	18 857
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19 153	19 186

29 Övriga avsättningar

	2022	2021
Ingående avsättning	67 410	60 152
Årets förändring	8 988	7 258
Utgående avsättning	76 398	67 410
varav:		
Medel för kompetensutvecklingsåtgärder	73 859	65 854
Klimatkompensation	2 539	1 556
Summa övriga avsättningar	76 398	67 410

30 Lån i Riksgälden

	2022	2021
Lån vid årets början	776 750	772 804
Nyupptagna lån	248 885	165 744
Årets amorteringar	-154 832	-161 798
Summa lån i Riksgälden	870 803	776 750
Beviljad låneram	930 000	840 000
Beviljad kreditram på räntekonto	0	0
Utnyttjad kredit	0	0

31 Kortfristiga skulder till andra myndigheter

	2022	2021
Skuld till Skatteverket avseende arbetsgivaravgifter m.m.	77 527	75 826
Leverantörsskulder andra myndigheter	64 872	59 191
Skuld mervärdesskatt	12 669	12 147
Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter	155 068	147 164

32 Leverantörsskulder

	2022	2021
Leverantörsskulder svenska	211 937	218 661
Leverantörsskulder utländska	17 401	19 579
Summa leverantörsskulder	229 338	238 240

33 Övriga kortfristiga skulder

	2022	2021
Personalens källskatt	71 397	70 688
Koordinatorsmedel EU-projekt	20 328	18 949
Externa bidrag under utredning	3 355	3 246
Övriga skulder	2 113	2 263
Summa övriga kortfristiga skulder	97 193	95 146

34 Depositioner

	2022	2021
Depositioner ¹⁾	168	259
Summa depositioner	168	259

¹⁾ Avser depositioner för nycklar/passerkort från studenter.

Noter

35 Upplupna kostnader

	2022	2021
Semesterlöneskuld inkl. lönekostnadspålägg	303 019	308 761
Upplupna löner inkl. lönekostnadspålägg	28 394	34 256
Upplupna kostnader gentemot Chalmers	25 640	23 757
Övriga upplupna kostnader	14 589	15 597
Summa upplupna kostnader	371 642	382 371

36 Oförbrukade bidrag

	2022	2021
Oförbrukade bidrag från statliga givare	910 394	847 533
Oförbrukade bidrag från icke statliga givare	1 457 370	1 422 854
Oförbrukade bidrag tillhörande donationsförvaltningen	123 033	127 283
Avsättningar för avskrivningar avseende bidragsfinansierade anläggningar ¹⁾	13 365	34 661
Summa oförbrukade bidrag	2 504 162	2 432 331
Förbrukningstakt för oförbrukade bidrag från statliga givare		
Förbrukningstakt ²⁾		
0–3 mån	266 290	275 448
3–12 mån	644 104	572 085
1–3 år		
3 år–		
Summa	910 394	847 533

¹⁾ Posten minskar planenligt 2022 till följd av att metoden med så kallad utgiftsbelastning vid anskaffning av bidragsfinansierade anläggningstillgångar inte längre tillämpas från och med 2019-07-01.

²⁾ Förbrukningstakten har beräknats enligt Högskolomas forum för redovisningsfrågor, HFR:s rekommendationer för schablonberäkning av omsättningshastigheten, vilken enligt denna metod är 1,17 för 2022.

37 Övriga förutbetalda intäkter

	2022	2021
Oförbrukade uppdragsmedel	122 712	120 963
Övriga förutbetalda intäkter	24 356	21 980
Summa övriga förutbetalda intäkter	147 068	142 943

38 Övriga ansvarsförbindelser

	2022	2021
Hysesavtal:		
Västra Hamngatan 25. Om avtalet avslutas innan 2026-03-31 erläggs ett restvärde motsvarande	84 478	84 478
Summa	84 478	84 478

Ansvarsförbindelsen är kopplad till ett hyreskontrakt med självkostnadsavtal som är skrivet på 10 år med ett restvärde.

Noter

39 Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet enligt regleringsbrev och 25a § avgiftsförordningen

Verksamhet	Ack. över-/underskott 2020	Över-/underskott 2021	Intäkter 2022	Kostnader 2022	Över-/underskott 2022	Ack. över-/underskott 2022	Ack. överskott i förhållande till omsättningen 2022
<i>Utbildning på grundnivå och avancerad nivå</i>							
Beställd utbildning	-47	-331	47 843	47 665	178	-200	-0,4%
Uppdragsutbildning	11 541	-380	75 002	79 107	-4 105	7 056	9,4%
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	-163	0	63 015	63 015	0	-163	-0,3%
Delsumma	11 331	-711	185 860	189 787	-3 927	6 693	3,6%
<i>Forskning och utbildning på forskarnivå</i>							
Uppdragsforskning	18 893	-2 266	191 370	189 802	1 568	18 195	9,5%
Delsumma	18 893	-2 266	191 370	189 802	1 568	18 195	9,5%
Totalsumma avgiftsfinansierad verksamhet med krav på full kostnadstäckning	30 224	-2 977	377 230	379 589	-2 359	24 888	6,6%
<i>Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller</i>							
Högskoleprovet	-21 949	-11 566	3 951	15 614	-11 663	-45 178	
Upplåtande av bostadslägenhet	-62 160	-18 137	19 827	35 232	-15 405	-95 702	
Biljett- och programintäkter	-4 304	-1 875	257	1 689	-1 432	-7 611	
Delsumma	-88 413	-31 578	24 035	52 535	-28 500	-148 491	
Totalsumma avgiftsfinansierad verksamhet	-58 189	-34 555	401 265	432 124	-30 859	-123 603	

Intäkter och kostnader för beställd utbildning, uppdragsutbildning och uppdragsforskning har tagits fram per verksamhetsgrupp och inkluderar även internhandel inom universitetet.

Underskottet för beställd utbildning härrör från mindre underskott under flera års tid. För 2022 blev resultatet för beställd utbildning ett överskott motsvarande 178 tkr vilket resulterade i att det ackumulerade underskottet per 2022 uppgår till 200 tkr. Målsättningen är att även de kommande åren ska resultera i överskott av beställd utbildning, vilket på sikt kommer leda till att resultatet för beställd utbildning uppnår balans.

Universitetet särredovisar inte kostnader i verksamheten för utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter. Kostnaderna har uppskattats motsvara intäkterna.

Beräkning av det ackumulerade överskottet har gjorts enligt ESVs allmänna råd till 25a § avgiftsförordningen. Inom den avgiftsfinansierade verksamheten enligt regleringsbrev uppgår det ackumulerade överskottet för 2022 till 24 888 tkr, vilket innebär 6,6 procent av den avgiftsfinansierade verksamhetens omsättning på 377 230 tkr.

Redovisning av takbelopp

Tabell 1 Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2022-01-01–2022-12-31

Utbildningsområde	Utfall HST LLL ¹	Utfall HST exkl. LLL ¹	Utfall HPR	HST Ersättning (tkr)	HPR Ersättning (tkr)	Utfall total ersättning (tkr)
Humaniora	96	3 889	2 614	134 749	58 566	193 315
Teologi	0	0	0	0	0	0
Juridik	71	1 204	1 115	43 101	25 000	68 101
Samhällsvetenskap	77	7 912	6 594	270 137	145 867	416 005
Naturvetenskap	82	4 840	3 697	283 779	181 689	465 468
Teknik	0	38	25	2 178	1 192	3 370
Farmaci	0	292	273	16 823	13 278	30 101
Vård	0	1 856	1 749	113 757	92 868	206 625
Odontologi	0	647	619	32 782	36 522	69 305
Medicin	0	2 568	2 436	175 911	202 926	378 837
Undervisning	0	1 767	1 628	72 683	70 124	142 807
Verksamhetsförlagd utbildning	0	536	505	31 252	28 534	59 786
Övrigt	5	364	321	17 087	12 180	29 267
Design	0	455	455	74 335	45 290	119 625
Konst	0	115	115	26 673	11 451	38 124
Musik	0	390	381	54 969	33 936	88 905
Opera	0	22	22	7 470	4 386	11 856
Teater	0	30	30	9 744	4 853	14 597
Media	0	20	20	6 629	5 310	11 939
Dans	0	0	0	0	0	0
Idrott	0	41	30	4 832	1 672	6 503
Summa	332	26 986	22 628	1 378 891	975 644	2 354 535

Takbelopp (tkr)

2 386 826

Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med

32 291

¹ Utfall HST LLL avser den del av satsningen på livslångt lärande som lärosätet väljer att endast avräkna mot HST.

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **584** inom **design**.
Högst får 455 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **295** inom **konst**.
Högst får 115 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **416** inom **musik**.
Högst får 390 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **22** inom **opera**.
Högst får 24 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **66** inom **teater**.
Högst får 30 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **47** inom **media**.
Högst får 20 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **12** inom **dans**.
Högst får 0 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter har avräknats mot utbildningsområdet **naturvetenskap**.

Tabell 2 Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)

Årets takbelopp	2 386 826
+ Eventuellt ingående anslagssparande	
Summa (A)	2 386 826

B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Ersättning för HPR från december föregående budgetår	6 751
Utfall total ersättning enligt tabell 1	2 354 535
+ Eventuellt ingående överproduktion	68 827
Summa (B)	2 430 114
Summa (A-B)¹	-43 288

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan. Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

Tabell. Anslagssparande

Totalt utgående anslagssparande (A-B)	
- Eventuellt anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående anslagssparande	0

Tabell. Överproduktion

Total utgående överproduktion	-43 288
- Eventuellt överproduktion över 15 % av takbeloppet ²	
Utgående överproduktion	-43 288

² Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

Intern styrning och kontroll

Göteborgs universitet ska ha en process för intern styrning och kontroll som säkerställer att universitetet med rimlig säkerhet kan genomföra sina uppgifter, nå verksamhetens mål och uppfylla kraven i myndighetsförordningen.

Arbetet med intern styrning och kontroll är sedan flera år en integrerad del i universitetets processer för styrning, planering och uppföljning. Utgångspunkt är universitetets uppdrag, vision, mål och strategier. Redovisningen av arbetet nedan utgår från COSO-modellens¹ fem komponenter för intern styrning och kontroll.

Kontrollmiljö

Universitetet arbetar kontinuerligt med att utveckla en ändamålsenlig intern miljö. Arbetsordning och delegationsordning revideras fortlöpande för att spegla aktuella ansvar och befogenheter. Med utgångspunkt i universitetets vision har processerna för planering och uppföljning fortsatt att vidareutvecklas. Målet är att öka samordningen, tydliggöra ansvar och roller samt förstärka den långsiktiga inriktningen. I visionen fastställs också att universitetets verksamhet vilar på de akademiska kärnvärdena i *Magna Charta*. Universitetet står upp för demokrati och mänskliga rättigheter och har därför genomfört satsningar, inom både utbildning och forskning, med anledning av kriget i Ukraina och demonstrationerna i Iran. För att främja god forskningssed har arbetet fortsatt i det universitetsgemensamma utskottet för etiska frågor. Utskottet har även fått uppdraget att genomföra den årliga forskningsetiska uppföljningen av forskningsprojekt som finansieras av den amerikanska forskningsfinansiären National Institutes of Health.

Risikanalys

Universitetet beslutade 2021 om en universitetsgemensam riskanalys för den kommande treårsperioden 2022–2024. Årets fokus har varit att följa upp och bevaka riskernas aktualitet, vilket skett i bred dialog inom universitetets olika lednings- och beslutsforum. Universitetets väsentliga risker finns inom områdena finansiering, styrning, arbets- och studiemiljö, lag-

och regelefterlevnad, informationssäkerhet och digitalisering. Flera av riskerna är långsiktiga och kvarstår vid årets slut. Samtidigt har den ekonomiska och politiska osäkerheten i omvärlden förstärkts, vilket aktualiserat riskerna vad gäller lokalkostnader, akademisk frihet och extern styrning.

Åtgärder

En stor bredd av åtgärder har genomförts för att hantera universitetets risker. Ett viktigt fokus har varit att stärka IT-säkerheten och utveckla informations-säkerheten mot bakgrund av det e-posthaveri som inträffade 2020. Även styrning, organisation och finansiering för att samordna hanteringen av universitetets forskningsdata har förstärkts. Under året har också beredningsprocesserna kopplat till disciplinnämnden utvecklats för att minska de långa handläggningstider som varit en följd av ett ökat ärendeflöde under pandemin. Med anledning av ny lagstiftning inrättades i juli en intern visselblåsar-funktion för att rapportera missförhållanden.

Information och kommunikation

Universitetet strävar efter att stärka sambanden mellan olika verksamheter, underlätta intern kommunikation och erfarenhetsutbyte. Det görs bland annat genom tvärande mötesforum och dialoger inom universitetet. Både vid rektors verksamhetsdialoger och vid dialoger inom Gemensamma förvaltningen har universitetets risker diskuterats. För att tydliggöra principerna för intern och extern kommunikation har en ny kommunikationspolicy beslutats.

Uppföljning och utvärdering – tillsyn

Utgångspunkt för universitetets uppföljning är vision, mål och strategier samt gällande lagar och regler. Även Riksrevisionens och Internrevisionens granskningar är viktiga för att identifiera förbättringsområden. Mot bakgrund av tidigare års granskningar har universitetet fortsatt att följa upp rapporteringen av bisyssla. Utfallet för 2022 är 84 procent, vilket är i nivå med de senaste åren då nya regelverk och uppföljningsaktiviteter implementerats.

Sammanfattande bedömning

Göteborgs universitet har en process för att göra riskanalys, vidta åtgärder samt följa upp och dokumentera arbetet. Med utgångspunkt i genomförd uppföljning bedömer universitetet att den interna styrningen och kontrollen varit betryggande 2022. De intyganden som lämnats av de personer som rektor delegerat beslutanderätt till samt internrevisionens rapportering stödjer den bedömningen.

¹COSO står för Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. Detta ramverk är en av utgångspunkterna för förordning om intern styrning och kontroll.

Väsentliga uppgifter

	2022	2021	2020	2019	2018
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ¹	28 179	29 602	28 784	26 808	25 561
Kostnad per helårsstudent (tkr)	96,4	90,1	90,8	93,9	96,5
Totalt antal helårsprestationer ¹	23 362	24 995	24 421	22 501	21 561
Kostnad per helårsprestation (tkr)	116,3	106,8	107,1	111,9	114,4
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (helårsstudenter) ²	500	468	430	377	292
Totalt antal nyantagna doktorander ³	300	357	356	323	276
kvinnor/män (%)	55/45	59/41	60/40	60/40	58/42
Totalt antal doktorander med någon aktivitet ³	1 969	1 985	1 916	1 911	1 852
kvinnor/män (%)	60/40	60/40	59/41	58/42	58/42
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarbetskrafter)	799	797	765	760	757
kvinnor/män (%)	57/43	56/44	55/45	56/44	57/43
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag	0	0	0	0	0
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen ³	2,8	2,6	3,0	2,7	2,5
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen ³	4,0	3,7	3,9	3,8	3,8
Totalt antal doktorsexamina ³	288	248	250	291	223
Totalt antal licentiatexamina ³	15	8	15	20	16
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer ⁴	4 541	5 177	4 732	4 698	4 216
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation (tkr) ⁴	835	835	885	888	951
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	5 541	5 529	5 471	5 379	5 343
kvinnor/män (%)	60/40	59/41	59/41	59/41	58/42
Medelantal anställda	6 670	6 628	6 540	6 517	6 450
kvinnor/män (%)	60/40	59/41	59/41	59/41	59/41
Totalt antal lärare (årsarbetskrafter) ⁵	1 994	2 011	2 016	2 020	2 072
kvinnor/män (%)	52/48	51/49	51/49	51/49	50/50
Antal disputerade lärare (årsarbetskrafter) ⁵	1 706	1 722	1 721	1 719	1 770
kvinnor/män (%)	49/51	48/52	48/52	48/52	47/53
Antal professorer (årsarbetskrafter)	545	540	531	516	525
kvinnor/män (%)	39/61	38/62	36/64	35/65	34/66
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	7 492	7 302	6 994	6 851	6 546
utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	2 924	2 884	2 800	2 643	2 504
andel anslag (%)	88	88	88	88	88
andel externa intäkter (%)	12	12	12	12	12
forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	4 568	4 418	4 193	4 208	4 042
andel anslag (%)	48	49	50	48	48
andel externa intäkter (%)	52	51	50	52	52
Kostnader totalt (mnkr), varav	7 409	7 104	6 909	6 813	6 608
andel personal (%)	63	64	64	63	63
andel lokaler (%)	9	9	9	9	9
Lokalkostnader per kvm (kr) ⁶	1 928	1 884	1 861	1 597	1 610
andel av justerade totala kostnader (%)	9	9	9	9	9
Balansomslutning (mnkr), varav	6 040	5 788	5 252	5 126	5 082
oförbrukade bidrag	2 504	2 432	2 325	2 214	2 118
årets kapitalförändring	83	198	85	38	-39
myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	1 569	1 486	1 286	1 200	1 222
- inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	568	489	385	303	302
- inom forskning och utbildning på forskarnivå	985	981	887	883	870

¹ Exklusive uppdragsutbildning och beställd utbildning.

² Exklusive beställd utbildning.

³ Uppdatering av tidigare års uppgifter har gjorts då viss efterrapportering förekommer.

⁴ Uppgifter för tidigare år kan förändras då kompletteringen av icke-rapporterad publicering görs löpande.

⁵ Antal lärare avser de anställningar som ingår i Göteborgs universitets anställningsordning.

⁶ Redovisas i enlighet med Sveriges universitets- och högskoleförbunds rekommendationer om lokalkostnader i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna (REK 2014:1, dnr 14/069). För åren 2020-2021 är uppgifterna justerade.

ÅRSREDOVISNING GÖTEBORGS UNIVERSITET 2022

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Göteborg den 21 februari 2023.

Peter Larsson
ordförande

Eva Wiberg
rektor

Christina Björklund

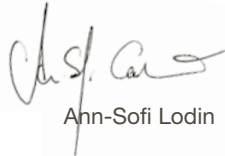
Ann Follin

Anders Hallberg

Sven Landelius

Ann-Sofi Lodin

Sara Wallin

Olof Johansson Stenman

Gustaf Kastberg Weichselberger

Helle Wijk

Karl Kilbo Edlund

Sandra Magnusson

Anna Ruus

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

www.gu.se